

Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Data de lliurament juny 2025

Núm. expedient 2024/0009228

Direcció del treball: Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de la Diputació de Barcelona (OTEPA).

Redacció: Anthesis

Anna Giralvés

Laura Jou

Rambla de Catalunya, 6, 08007 Barcelona Tel: +34 938 515 055

Anthesis

ÍNDIX

RESUM EXECUTIU	5
INTRODUCCIÓ	6
METODOLOGIA	8
EL CONTEXT	9
MARC CONCEPTUAL	11
CONTEXT INTERNACIONAL	13
<i>El Programa d'Acció Mundial d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS)</i>	13
<i>Els Objectius de Desenvolupament Sostenible</i>	14
<i>Green Comp: El marc europeu de competències sobre sostenibilitat</i>	17
<i>Ciència ciutadana</i>	19
<i>La Dècada dels Oceans (2021-2030)</i>	20
CONTEXT ESTATAL.....	21
<i>Pla d'acció d'educació ambiental per la sostenibilitat a Espanya (2020-2025)</i>	21
<i>Pla Estratègic Nacional per a la protecció de la costa espanyola considerant els efectes del canvi climàtic</i>	22
<i>Estratègies marines a Espanya – Demarcació llevant-balear</i>	22
CONTEXT AUTONÒMIC.....	23
<i>Estratègia catalana d'educació ambiental (ECEA)</i>	23
<i>Congrés nacional d'educació ambiental de Catalunya</i>	23
CONTEXT LOCAL	24
CULTURA OCEÀNICA	26
ANTECEDENTS DEL PROJECTE. D'ON PARTIM	28
ELS TRES ESPAIS: PLATJA DE RIBES ROGES, PLATJA DEL FAR, PLATJA LLARGA	28
ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DESENVOLUPADES ALS ESPAIS BLAUS.....	30
EQUIPAMENTS I RECURSOS EXISTENTS	30
AGENTS I PERSONES INVOLUCRADES EN EL PROJECTE	33
CONCLUSIONS DEL PROCÉS PARTICIPATIU DELS AGENTS IMPLICATS	36
<i>Entrevistes a agents clau del territori</i>	37
<i>Conclusions generals de les entrevistes</i>	38
PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DELS ESPAIS BLAUS	43
MISSIONS I VISIÓ DELS ESPAIS BLAUS DE VILANOVA I LA GELTRÚ.....	43
PÚBLICS DESTINATARIS.....	46
<i>Centres educatius</i>	46
<i>Ciutadania</i>	47
PROGRAMA D'ACTIVITATS PER PÚBLICS OBJECTIU	49
PROGRAMA D'ACTIVITATS	50
<i>Mar</i>	50
<i>Costa</i>	67
<i>Canvi Climàtic</i>	82

<i>Impactes activitat quotidiana</i>	95
<i>Activitats econòmiques</i>	107
<i>Activitat transversal</i>	117
PRESSUPOST DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE VILANOVA I LA GELTRÚ	121
PROPOSTA DE DISSENY DELS ELEMENTS DE COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ	123
RELAT, TO I ELEMENTS CLAU.....	124
MISSATGES CLAU	124
ESLÒGAN PROPOSAT.....	125
ELEMENTS VISUALS CLAU	125
TO DE COMUNICACIÓ.....	125
FORMATS I ELEMENTS COMUNICATIUS	126
ANNEX	129
MODEL DE PREGUNTES DE LES ENTREVISTES A AGENTS CLAU	129

RESUM EXECUTIU

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú impulsa el Programa d'Educació Ambiental dels Espais Blaus amb l'objectiu de dotar-los de valor i promoure les bones pràctiques entre la ciutadania. El programa s'adreça tant a la comunitat educativa com al públic general, i compta amb el suport de la Diputació de Barcelona.

El municipi, a mig camí entre Barcelona i Tarragona, amb sis quilòmetres de platja accessibles per tothom presenta una història i cultura fortament arrelada al mar. Vilanova i la Geltrú compta amb tres platges especials pel seu patrimoni natural: la Platja Llarga, la platja de Ribes Roges i la platja del Far. Tanmateix, aquests espais pateixen certes pressions degudes al canvi climàtic, la pressió antròpica i la gestió d'usos, entre d'altres. En aquest context, el programa esdevé una eina estratègica per impulsar un canvi en la ciutadania cap a una Vilanova purament compromesa amb la sostenibilitat oceànica.

El programa s'estructura en dues fases:

- Diagnosi i anàlisi del context, incloent un inventari d'entitats i espais relacionats amb l'educació ambiental i entrevistes a agents locals.
- Disseny d'accions educatives i de sensibilització adaptades als públics objectiu i alineades amb els objectius de l'Ajuntament de Vilanova.

El Programa d'Educació Ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú s'adreça a tota la ciutadania, amb la voluntat de ser un programa transversal, inclusiu i participatiu. Es dissenya per abastar els diversos col·lectius del municipi, des dels més petits fins a les persones adultes i la gent gran, incloent els centres educatius, centres cívics, les famílies i el públic general. El resultat d'aquest exercici és un programa estructurat en 5 línies temàtiques —Mar, Costa, Canvi climàtic, Impactes de la vida quotidiana i Activitat econòmica— que inclou un total de 22 activitats, més una activitat transversal comuna a tots els àmbits. Les activitats s'han recollit en fitxes per facilitar-ne la implementació i han estat dissenyades amb diverses metodologies, com l'Aprenentatge i Servei (ApS) o el Geocaching, amb l'objectiu de promoure al màxim la participació ciutadana i el vincle amb els espais blaus.

L'objectiu és generar una cultura ambiental oceànica que impliqui activament tot el municipi en la protecció dels espais blaus, la cultura oceànica i la biodiversitat local. Les activitats s'adapten a la realitat del municipi i a les característiques i necessitats de cada grup per tal de garantir un aprenentatge significatiu. L'objectiu final és fomentar el compromís col·lectiu amb els Espais Blaus i consolidar una comunitat responsable i cohesionada amb una visió de futur sostenible i respectuosa.

Aquest programa pretén esdevenir una eina de transformació local, promovent una ciutadania activa i informada, capaç de contribuir de manera responsable a la protecció dels Espais Blaus i a la construcció d'un futur més sostenible per a Vilanova i la Geltrú.

INTRODUCCIÓ

Vilanova i la Geltrú és una ciutat històricament arrelada al mar, no només per la seva ubicació privilegiada entre Tarragona i Barcelona, sinó per una cultura marinera que encara viu entre els vilanovins i les vilanovines. Vilanova i la Geltrú és un municipi ple d'història, bellesa i autenticitat que actualment presenta un gran potencial per esdevenir un referent en l'àmbit de l'educació ambiental.

Vilanova i la Geltrú disposa de més de 6 quilòmetres de platges accessibles a tota classe de persones usuàries, de fet, el municipi compta amb una de les poques platges verges que queda al litoral català, fent que sigui una ciutat de gran interès turístic per les persones visitants. Cal afegir que 4 de les 8 platges de Vilanova i la Geltrú són guardonades amb el distintiu Bandera Blava que premia l'ecoqualitat turística. Aquest litoral únic li confereix un potencial educador en matèria de medi ambient molt important que pot esdevenir un motor transformador per a la ciutadania envers la cultura de la sostenibilitat oceànica.

Vilanova i la Geltrú és un municipi compromès amb la sostenibilitat i en construir un futur blau, des de l'any 2014 s'han portat a terme diferents actuacions de renaturalització del litoral i de protecció d'espais naturals. Aquesta voluntat neix l'any 2004 després de la paralització de les obres urbanístiques a la platja Llarga, a partir d'aquell moment hi va haver un canvi de percepció a la ciutadania manifestat a través de la Plataforma ciutadana Salvem la Platja Llarga.

Actualment, trobem tres platges denominades Espais Blaus, la Platja del Far naturalitzada el 2018, la platja de Ribes Roges naturalitzada el 2018 i la platja Llarga restaurada i protegida el 2023, aquesta última es troba inclosa a l'inventari de Zones Húmedes de Catalunya. A les tres s'ha vist presència del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) una espècie d'au limícola amenaçada; és especialment destacable la seva abundància a la platja de Ribes Roges amb zones específiques de protecció, ja que des del 2019 hi ha una població nidificant estable.

El Programa d'Educació Ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú sorgeix de la necessitat de l'Ajuntament de posar en valor els Espais Blaus del municipi (Platja del Far, Platja de Ribes Roges i Platja Llarga). Tot i els esforços en conservació i naturalització d'aquestes zones, sovint s'ha detectat certa oposició ciutadana, fruit d'una manca de comprensió sobre la importància d'aquestes actuacions per a la preservació i el benestar ambiental.

Per abordar aquests reptes, el Programa adopta el model de la "quadruple hèlix" com a marc fonamental d'actuació. Aquest enfocament promou la col·laboració estreta entre quatre grans sectors: **l'administració pública**, encarregada de planificar i executar polítiques que assegurin la gestió sostenible dels Espais Blaus; **l'empresa privada**, com a aliada clau per aportar recursos, innovació i solucions tecnològiques; **la ciutadania**, peça central que, amb una implicació activa i conscient, contribueix a generar canvis d'hàbits i actituds cap a un model més sostenible; i **les institucions de recerca**, que proporcionen coneixement científic i metodologies rigoroses per donar suport a les accions de conservació i educació ambiental.

Aquest model, que combina esforços i perspectives diverses, garanteix un enfocament integrador i transformador. La "quadruple hèlix" no només busca assolir objectius compartits, sinó que fomenta la corresponsabilitat i el diàleg continu entre tots els agents implicats. Aquesta visió eco-social, que guia

transversalment el present document, reforça la necessitat d'una acció coordinada que maximitzi l'impacte de les iniciatives del Programa d'Educació Ambiental, assegurant que tots els actors se sentin part del compromís de preservar i valoritzar els Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú.

Com a conseqüència d'aquesta necessitat, des de l'Ajuntament es va demanar suport a l'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental de la Diputació de Barcelona (OTEPA). D'aquesta manera s'ha treballat de manera conjunta en la redacció d'aquest document per definir aquest Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú.

METODOLOGIA

La redacció del present Programa d'educació ambiental està dividida en dues parts diferenciades: una primera part d'anàlisi del context global i dels Espais Blaus i una segona part, que es fonamenta en la primera, de creació i conceptualització del que serà el futur de l'educació ambiental als Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú.

Anàlisi del context i els
Espais Blaus

Conceptualització de la
programació

Per la redacció de la primera part del projecte, s'ha revisat tota la bibliografia que s'ha tramès des de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, a més d'altra informació trobada a Internet. Al acabar la cerca i anàlisi bibliogràfic, s'ha realitzat una visita als Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú per conèixer-los de primera mà i poder valorar, de forma conjunta amb les persones tècniques de l'Ajuntament i de la Universitat que ha dut a terme les tasques de naturalització, els potencials educatius de cada un. Posteriorment, s'han realitzat entrevistes a agents i persones involucrades en el projecte per conèixer el seu punt de vista i recollir idees i propostes pel nou Programa. Tota aquesta informació s'ha analitzat i digerit per poder entendre en quin context es desenvoluparà el Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú.

A partir de les reflexions i aprenentatges de la primera part, s'ha elaborat un Programa d'educació ambiental estructurat en 5 temàtiques. Cadascuna de les temàtiques inclouen activitats concretes adreçades a diferents públics, amb l'objectiu de donar a conèixer la importància dels espais naturalitzats de les tres platges i posar-los en valor. A més de les activitats de sensibilització i divulgació, s'ha treballat tota una vessant comunicativa que ha de permetre fer arribar els

missatges establerts de forma conjunta amb els diferents agents implicats en el projecte i que facilitin l'assoliment dels objectius del projecte. Així doncs, s'han treballat els diferents missatges comunicatius de manera que s'ha creat un relat comú que permet cohesionar i vehicular les propostes pedagògiques d'una manera atractiva i assertiva.

Finalment, s'ha dissenyat un calendari d'implementació que distribueix les activitats de manera estratègica al llarg del temps. Aquest calendari té en compte efemèrides i dates destacades relacionades amb el medi ambient, amb l'objectiu de maximitzar l'impacte i fomentar la participació ciutadana en moments clau.

EL CONTEXT

Vilanova i la Geltrú és un municipi amb una extensió de 33,5 km² i d'aproximadament 70.000 persones que es troba a la província de Barcelona. Es tracta de la capital de la comarca del Garraf, situada a només 45 quilòmetres tant de Barcelona com a Tarragona; el paratge marítim i muntanyenc amb essència mediterrània fa d'aquest destí un lloc ideal pel turisme.

El turisme suposa un dels grans ingressos de la ciutat, cada turista de mitjana es gasta 635 euros, així i tot, a Vilanova i la Geltrú s'han esforçat per crear una sinergia entre l'oci, el comerç i els espais naturals; de tal manera que l'any 2015 l'Agència Catalana de Turisme els atorga el certificat Destinació de Turisme Familiar (DTF); l'any 2017 se li atorga la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) i l'any 2019, també l'Agència Catalana de Turisme, els atorga el segell de destinació turística Barris i Viles Marineres. Aquest segell reconeix aquells pobles o ciutats que mantenen viva la seva cultura lligada al mar.

Des de l'any 2017 s'implanta amb una temporalitat de tres anys el Pla de màrqueting turístic on l'objectiu és potenciar el turisme, però des d'un punt de vista realista, social i sostenible. Com s'explica en aquest Pla: *"Que Vilanova i la Geltrú no es posicioni com a destinació turística, sinó com a una 'destinació amb turisme'"*.

Des d'aquest 2024 el municipi ha encetat el projecte *"El batec del mar"*, un projecte que se centra en l'economia blava. Aquest concepte fa referència a preservar i promocionar aquelles activitats econòmiques vinculades al mar. A la data de la redacció d'aquest Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú, el projecte està en fase incipient de diagnosi.

Cal destacar dins de les activitats econòmiques de la ciutat la pesca, Vilanova i la Geltrú forma part de l'associació Gestió Ambiental Local de Peix (GALP Central) que es tracta d'un conjunt de confraries de pescadors que treballen per promoure activitats relacionades amb la pesca i el mar, modernitzar el sector fent-lo més sostenible i fomentat oportunitats econòmiques. Tot això amb una visió transversal on s'inclou el punt de vista social i cultural.

Per altra banda, una de les grans fonts econòmiques del municipi és el port de la ciutat, un dels ports més importants de la província de Barcelona, tant de transport de mercaderies com activitats turístiques relacionades amb la costa.

El port de Vilanova, amb 850 llocs d'amarratge distribuïts en set molls que sumen 3.012 metres lineals, ha vist canviar el litoral de la ciutat, des de la seva construcció l'any 1954 on amb un cúmul de sorra es va fer créixer en superfície la Platja de Ribes Roges. Generalment, en els ports es produeix un gran impacte ambiental a causa de l'acumulació d'embarcacions en una mateixa zona. Des del Port de Vilanova es porten diverses accions per minimitzar aquest impacte com la recollida selectiva d'olis, filtres, envasos, vidre i paper; el programa de recollida selectiva de xarxes de pesca pel seu reciclatge o el programa de recollida d'envasos provinents del mar.

Des de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú l'any 2018 es va inaugurar la plaça del Port que té l'objectiu d'unir les dependències portuàries amb la resta de la ciutat. La plaça sorgeix d'un procés participatiu iniciat amb la ciutadania l'any 2014 i es tracta d'un espai pensat i construït per la ciutadania. La plaça és a un sol nivell i així es manté la visibilitat del mar des del passeig marítim, un paisatge icònic de la ciutat de Vilanova i la Geltrú. Per altra banda, com a edifici emblemàtic es troba l'Espai Far, a dia d'avui

ha perdut la seva funció original de far i es tracta d'un equipament museístic per donar valor a la història i cultura marinera de la ciutat.

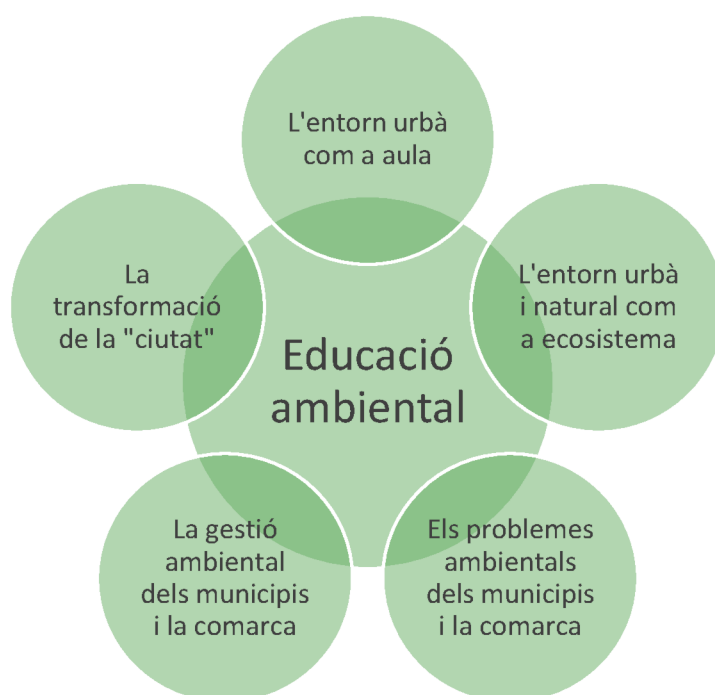
Cal afegir que el Port de Vilanova i la Geltrú és la base científica del Projecte Rorqual portat a terme per l'associació EDMAKTUB amb la col·laboració de les Confraries de Pescadors i Associació Cetàcea. Aquest projecte, iniciat l'any 2013, pretén augmentar el coneixement científic d'aquesta espècie vulnerable i única, per entendre la seva presència a la nostra costa i com conservar-la. El 2024 Vilanova i la Geltrú ha esdevingut el primer punt de la península Ibèrica en ser "*hope spot*", és a dir, punts importants per la biodiversitat i salut de l'oceà, ja que tenen un gran potencial de restauració i conservació. Aquest neologisme sorgeix de la campanya *Mission Blue* impulsada per l'oceanògrafa Sylvia Earle.

Tal i com s'ha vist, Vilanova i la Geltrú és un paratge únic, històric, mariner i amb molt de potencial per desenvolupar projectes d'educació ambiental i donar valor al territori. En els següents apartats es defineix el marc conceptual en el que es basarà aquest programa d'educació ambiental i es definiran les necessitats de la ciutat.

MARC CONCEPTUAL

El repte més gran que hem d'enfrontar actualment com a societat és transformar el nostre model de desenvolupament en un model sostenible que consideri i aporti solucions als diferents àmbits (econòmics, socials i ambientals) de manera integrada. Davant d'aquest repte global, el paper de l'educació ambiental i la sensibilització ciutadana és clau per promoure la consciència i la responsabilitat ambiental i, així, generar compromisos d'acció, tant individuals com col·lectius, que contribueixin a aconseguir aquesta transformació.

L'any 2017 es va redactar, a diverses mans, el llibre *Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem?* (Terrades, et al., 2017). Entre els diferents articles que s'hi poden llegir, és el de Teresa Franquesa el que recull cinc enfocaments que contempla l'educació ambiental urbana:

L'educació ambiental, no és quelcom estàtic, sinó que evoluciona, s'adapta i canvia de la mateixa manera que ho fa la societat. Sovint, per falta de recursos, la visió o el concepte que es té en les administracions públiques i el sector de l'educació queda parat en un punt i cal una posada al dia de forma recurrent. Aquests cinc enfocaments que proposa Franquesa representen una nova manera d'entendre l'educació ambiental i ofereixen un nou punt de partida per tal d'aconseguir sensibilitzar, apoderar i capacitar a la ciutadania.

En la taula següent es pot veure en detall com es desglossen aquests enfocaments:

Enfocament	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat	Els millors elements
L'entorn com a aula	Millorar el coneixement del propi entorn	Si conec el meu entorn, l'estimaré	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni	Vivència, emoció, sentir-se part de la natura. Curiositat Coneixement de primera mà
L'entorn com a ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la natura des de la ciència	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar disfuncions	Comprensió	Comportament basat en coneixement científic	Rigor científic. Comprensió i acceptació de la complexitat
Els problemes ambientals	Fer prendre consciència dels problemes ambientals	Si conec els problemes voldré solucionar-los	Conscienciació	Denúncia Activisme	Identificació impactes dels humans sobre els sistemes naturals i dels problemes que el deteriorament del medi causa en els humans
La gestió ambiental	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits	Si conec solucions concretes, col·laboraré a implementar-les	Col·laboració	Canvis en accions i estil de vida personal	Formació de bons hàbits quotidians i discussió crítica dels valors que guien l'estil de vida
La transformació de l'entorn	Empoderar per participar en processos de canvi	Si em sento partícip del meu entorn, m'implicaré en explorar solucions	Participació	Corresponsabilitat Proactivitat Innovació	Capacitació per explorar, imaginar i redefinir com viure millor

Afegit als cinc enfocaments de Franquesa, cal incloure-hi la capacitació de les persones que esdevé el sisè enfocament.

Aquest Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú s'alinea amb aquesta nova conceptualització de l'educació ambiental, adoptant els sis enfocaments proposats: des de la Platja del Far, de Ribes Roges i la Platja Llarga es pot donar a conèixer el litoral català i amb una visió científica explicar la complexitat en les interaccions entre la biodiversitat que hi habita, l'ecosistema en si i l'espai urbà, entenent així els problemes ambientals que s'hi deriven. De la mateixa manera dins el programa existeix una flexibilitat per incloure temàtiques actuals com l'emergència climàtica, la crisi amb l'extinció dels éssers vius o els projectes de conservació del corriol camanegre fent així que la ciutadania prengui consciència i es pugui capacitar per resoldre aquests problemes i tenir eines i coneixements necessaris per ser persones crítiques i responsables de les seves pròpies accions.

En el present apartat, es fa un resum dels actuals marcs de referència (internacionals, estatals, autonòmics i locals) en matèria de sensibilització i educació per al desenvolupament sostenible, en els que es fonamentarà el programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú.

Context internacional

En aquest apartat es fa una descripció dels principals plans i programes relacionats amb l'Educació Ambiental a nivell internacional, els següents:

El Programa d'Acció Mundial d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS)

L'any 2014, un cop finalitzada la Dècada per a l'Educació pel Desenvolupament Sostenible (EDS), es va celebrar a Aichi-Nagoya (Japó) la Conferència Mundial de la UNESCO sobre l'Educació per al Desenvolupament Sostenible. De la seva declaració va sorgir el Programa d'Acció Mundial (GAP en les seves sigles en anglès) sobre l'EDS, on es proposa suscitar i ampliar l'acció en tots els àmbits i nivells de l'ensenyament i l'aprenentatge, amb la intenció d'accelerar l'avanç cap al desenvolupament sostenible. El GAP té dos objectius principals:

- Reorientar l'ensenyament i l'aprenentatge, de manera que tothom tingui l'oportunitat d'adquirir coneixements, competències, valors i actituds que els permetin contribuir al desenvolupament sostenible i canviar les coses;
- Enfortir l'ensenyament i l'aprenentatge en tots els programes i activitats que promouen el desenvolupament sostenible.

El GAP se centra en cinc àmbits d'acció prioritaris:

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 1

• *Política avançada*: incorporar l'EDS tant a les polítiques d'educació com de desenvolupament sostenible, crear un entorn propici per a l'EDS i provocar canvis sistèmics.

ÀMBIT D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 2

• *Transformar entorns d'aprenentatge i formació*: integrar els principis de sostenibilitat en entorns d'educació i formació.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 3

• *Creació de capacitats en les persones educadores i formadores*: augmentar les capacitats de les persones educadores i formadores per oferir EDS de manera més eficaç.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 4

• *Empoderar i mobilitzar les persones joves*: multiplicar les accions d'EDS entre el jovent.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 5

• *Accelerar solucions sostenibles a nivell local*: a nivell comunitari, ampliar els programes i xarxes l'EDS.

Els Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú poden formar part de tots els àmbits d'acció proposats dins de la GAP. En el cas de la primera acció, aquest document per si mateix és un reflex de com incloure l'EDS dins els Espais Blaus mitjançant un programa d'activitats únic. Pel que fa a l'Àmbit d'acció 2 en aquest programa es proposa que els Espais Blaus esdevinguin aules urbanes on integrar aquests principis de sostenibilitat. A més a més, també arran del present programa d'educació ambiental, es proposa treballar en la capacitat i formació de les persones educadores que seran les encarregades de posar en marxa el nou programa d'activitats. Des de Vilanova i la Geltrú hi ha un gran propòsit en apropar l'educació ambiental al jovent i entrar als centres educatius, en aquest document s'ofereix un programa per educació reglada i un altre per ciutadania general, contribuint així a l'àmbit d'acció 4 i 5. D'aquesta manera es veu com la platja de Ribes Roges, la platja Llarga i la platja del Far de Vilanova i la Geltrú tenen un gran potencial per esdevenir eixos principals i contribuir en el Programa d'acció mundial d'educació pel desenvolupament sostenible.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar el 2015 el document "Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible". Aquesta agenda inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) els quals defineixen un pla d'acció global per fer front als problemes ambientals, econòmics i socials i que busca la seva consecució de cara l'any 2030.

Així doncs, l'Agenda 2030 i els ODS aporten una mirada estratègica a llarg termini, i conviden a remirar les polítiques, plans, projectes i accions des de la visió conjunta dels 17 ODS. Són un mitjà per desenvolupar una política equilibrada entre quatre eixos: el mediambiental, el social, l'econòmic i la bona governança. Davant aquesta realitat i els reptes que es plantegen, el paper de l'educació per la sostenibilitat i la participació ciutadana són clau per aconseguir materialitzar els acords internacionals assolits.

L'Agenda 2030 estimula l'acció en 5 esferes de vital importància (conegudes com les 5 P): persones (*People*), planeta (*Planet*), prosperitat (*Prosperity*), pau (*Peace*), i aliances (*Partnership*).

El setembre de 2023, es va celebrar la Cimera sobre els ODS, on es van valorar els ODS a mig camí per arribar al límit de temps de l'agenda 2030. Es van valorar les accions fetes fins ara, i després d'un context de pandèmia amb la COVID-19 l'any 2019 i altres crisis es va veure que els avenços cap al compliment dels ODS eren lents o no eren suficients. En aquest context els líders mundials es van proposar prendre accions que fossin **valentes, ambicioses, ràpides, justes i transformadores** per arribar a la data límit que van establir l'any 2015.

D'entre els 17 Objectius per al Desenvolupaments Sostenible, a continuació, es destaquen aquells que estaran més estretament lligats amb els Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú i la seva visió estratègica:

- **Objectiu 3.** Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats.
- **Fita 3.9** Per al 2030, reduir substancialment el nombre de morts i malalties produïdes per productes químics perillosos i la contaminació de l'aire, l'aigua i el sòl.

- **Objectiu 4.** Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom.
- **Fita 4.7** D'aquí al 2030, assegurar que tots els alumnes adquireixin els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i els estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

- **Objectiu 6.** Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones.
- **Fita 6.3** D'aquí al 2030, millorar la qualitat de l'aigua reduint la contaminació, eliminant els abocaments i minimitzant l'emissió de productes químics i materials perillosos, reduint a la meitat el percentatge d'aigües residuals sense tractar i augmentant considerablement el reciclatge i la reutilització sense riscos en l'àmbit mundial.
- **Fita 6.6** D'aquí al 2020, protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos els boscos, muntanyes, aiguamolls, rius aquífers i llacs.
- **Fita 6.b** Donar suport i enfortir la participació de les comunitats locals en la millora de la gestió de l'aigua i el sanejament.

- **Objectiu 8.** Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, el treball ple i productiu i la feina decent per a tothom.
- **Fita 8.9** D'aquí al 2030, elaborar i posar en pràctica polítiques encaminades a promoure un turisme sostenible que creï llocs de feina i promogui la cultura i els productes locals.

- **Objectiu 11.** Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles
- **Fita 11.4** Redoblar els esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural.
- **Fita 11.7** D'aquí al 2030, proporcionar accés universal a les zones verdes i espais públics segurs, inclusius i accessibles, en particular per a dones i infants, les persones d'edat avançada i persones amb discapacitat.

- **Objectiu 12.** Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.
 - **Fita 12.2** D'aquí a 2030, aconseguir la gestió sostenible i l'ús eficient dels recursos naturals.
 - **Fita 12.8** D'aquí a 2030, assegurar que les persones d'arreu del món tinguin la informació i els coneixements pertinents per al desenvolupament sostenible i els estils de vida en harmonia amb la natura.
 - **Fita 12.b** Elaborar i aplicar instruments per vigilar els efectes en el desenvolupament sostenible, per tal d'assolir un turisme sostenible que creï llocs de feina i promogui la cultura i els productes locals.

- **Objectiu 13.** Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
 - **Fita 13.3** Millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional en relació amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca.

- **Objectiu 14.** Conservar i utilitzar de manera sostenible els oceans, els mars i els recursos marins pel desenvolupament sostenible.
 - **Fita 14.1** D'aquí al 2025, prevenir i reduir significativament la contaminació marina de tota mena, en particular la produïda per activitats executades a terra, inclosos els detrits marins i la pol·lució per nutrients.
 - **Fita 14.2** D'aquí al 2020, gestionar i protegir sosteniblement els ecosistemes marins i costaners per evitar efectes adversos importants, inclús enfortint la seva resiliència, i adoptar mesures per restaurar-los a fi de restablir la salut i productivitat dels oceans
 - **Fita 14.3** Minimitzar i abordar els efectes de l'acidificació dels oceans, inclús mitjançant una major cooperació científica a tots els nivells.
 - **Fita 14.c** Millorar la conservació i l'ús sostenible dels oceans i els seus recursos aplicant el dret internacional reflectit en la Convenció de les Nacions Unides sobre el Dret del Mar, que constitueix el marc jurídic per la conservació i utilització sostenible dels oceans i els seus recursos, com es recorda al paràgraf 158 del document "El futur que volem".

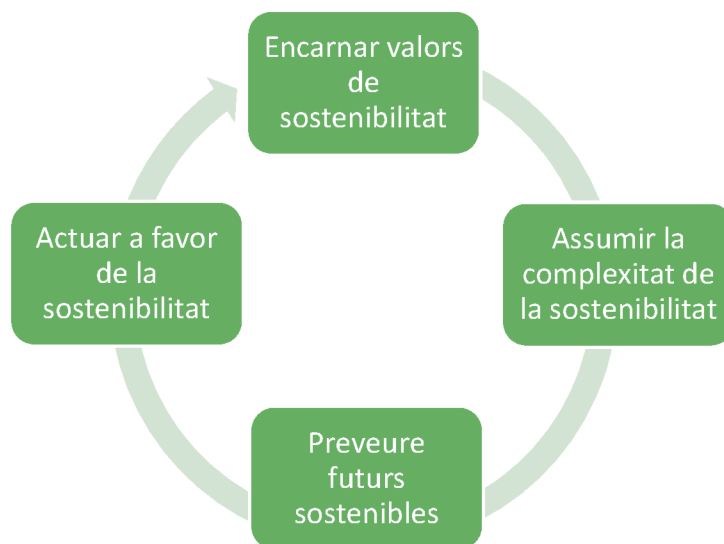
En la proposta del Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú es basarà en aquests objectius i es referenciaran a cada acció i activitat.

Green Comp: El marc europeu de competències sobre sostenibilitat

L'espai europeu d'educació dins la Unió Europea té la funció d'ajudar els Estats membres a millorar la qualitat de la seva educació i construir de manera col·laborativa sistemes de formació moderns, inclusius i que abastin a tothom. Dins la Unió Europea, l'educació esdevé un pilar fonamental per formar una ciutadania activa i responsable.

Per aquest motiu, i per enfortir la cooperació i els esforços entre els Estats membres, l'any 2022 es van publicar les "Green Comp" que són el nou marc europeu de competències sobre sostenibilitat. En aquest document es descriuen aquelles aptituds necessàries per a la transició verda: pensament crític, prendre iniciativa, respecte per la natura i comprensió de l'impacte que tenen les accions i decisions quotidianes en el medi ambient i el clima mundial. Es va dissenyar per poder-se aplicar en un context d'aprenentatge constant i complementari a altres esforços que s'estan portant a terme a escala internacional, regional o local, amb els seus propis marcs ja existents. De la mateixa manera que pretén ser útil per tota classe d'educació: formal, no formal i informal. Es considera que la clau per la protecció del planeta és integrar el concepte de sostenibilitat a l'educació, per tant, les Green Comp són una resposta a la necessitat de capacitar les persones per a ser més resilients i viure i actuar de manera sostenible.

Aquest marc de referència identifica un conjunt de competències en sostenibilitat que donen als programes educatius ajuda a l'alumnat per a desenvolupar coneixements, destreses, actituds i valors que promouen formes de pensar, planificar i actuar amb empatia, responsabilitat i cura del nostre planeta. Aquest marc està format per quatre àrees de competència interrelacionades de les quals cada una conte tres competències.

Seguidament s'adjunta una taula resum que es troba en aquest document i on s'expliquen aquestes 12 competències.

Àrea	Competència	Definició
Encarnar valors de sostenibilitat	Apreciació de la sostenibilitat	Reflexionar sobre els valors personals; identificar i explicar com varien els valors entre les persones al llarg del temps, avaluant de forma crítica la seva alineació amb els valors de la sostenibilitat.
	Suport a l'equimitat	Donar suport a l'equitat i la justícia per les generacions actuals i futures. Aprendre de les generacions anteriors per la sostenibilitat.
	Promoció de la natura	Reconèixer que els éssers humans formen part de la natura i respectar les necessitats i els drets d'altres espècies i de la mateixa natura amb el fi de restaurar i regenerar ecosistemes sans i resilents.
Assumir la complexitat de la sostenibilitat	Pensament sistemàtic	Abordar un problema de sostenibilitat des de tots els vessants; considerar el temps, l'espai i el context per comprendre com interactuen els elements dins els sistemes i entre ells.
	Pensament crític	Avaluar la informació i els arguments, identificar supòsits, qüestionar l' <i>statu quo</i> i reflexionar sobre com influeixen els contextos personals, socials i culturals en el pensament i les conclusions.
	Contextualització de problemes	Formular els reptes actuals o potencials com un problema de sostenibilitat en termes de dificultat, persones implicades, temps i àmbit geogràfic, amb el fi d'identificar l'enfocament adequat per anticipar i prevenir els problemes, així com per mitigar i adaptar-se als que ja existeixen.
Preveure futurs sostenibles	Capacitat de projeccions de futur	Projectar futurs sostenibles alternatius imaginant i desenvolupant escenaris alternatius i identificant els passos necessaris per aconseguir un futur sostenible preferible.
	Adaptabilitat	Gestionar les transicions i els desafiaments en situacions de sostenibilitat complexes i prendre decisions relacionades amb el futur davant de la incertesa, l'ambigüitat i el risc.
	Pensament exploratori	Adoptar una forma relacional de pensament en estudiar i vincular diferents disciplines, utilitzant la creativitat i l'experimentació amb idees o mètodes innovadors.
Actuar a favor de la sostenibilitat	Actuació política	Navegar pel sistema polític, identificar la responsabilitat política i passar comptes per comportaments insostenibles i exigir polítiques eficaces per a la sostenibilitat.
	Acció col·lectiva	Actuar a favor del canvi en col·laboració amb altres agents.
	Iniciativa individual	Identificar el propi potencial per a la sostenibilitat i contribuir de forma activa a millorar les perspectives de la comunitat i el planeta.

En aquest cas, el Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú s'emmarca dins de les Green Comp en relació amb els enfocaments proposats per Franquesa (2017). El primer àmbit *Encarnar valors de la sostenibilitat* es relacionaria amb el primer enfocament *L'entorn com a aula*, prioritzant en ambdós casos activitats on es posi de manifest el valor i l'estima pels Espais Blaus

de Vilanova i la Geltrú. El segon àmbit *Assumir la complexitat de l'ecosistema* es relaciona amb el segon enfocament *L'entorn com a ecosistema*, on s'incita a comprendre les interaccions i problemes de les platges de Vilanova i la Geltrú des d'un punt de vista científic. El tercer àmbit, *Preveure futurs sostenibles*, es relaciona amb el tercer enfocament, *Problemes ambientals*. En aquest cas les Green Comp animen que l'alumnat i la ciutadania puguin enfocar els problemes actuals amb una visió científica i obrir la ment per imaginar, en aquest cas, els Espais Blaus i Vilanova dins d'un futur blau. Respecte a l'enfocament de Franquesa, en aquest cas, incita a prendre consciència sobre les problemàtiques ambientals perquè les persones vulguin buscar solucions, és a dir, conèixer els problemes per a poder imaginar futurs sostenibles. Finalment, l'àmbit quatre *Actuar a favor de la sostenibilitat*, es relaciona amb els dos últims enfocaments, *la Gestió ambiental i la Transformació de l'entorn*; tant les Green Comp com l'article de Franquesa acaben promovent l'acció i participació de la ciutadania envers el seu propi entorn, encaixant d'aquesta manera amb la programació a Vilanova i la Geltrú, on l'objectiu final és fer a la ciutadania conscient i participativa envers els Espais Blaus del municipi.

Ciència ciutadana

La ciència ciutadana és un "nou" camp dins dels estudis científics on s'utilitza la implicació de públic no especialitzat per formar part d'algun procés dins del mètode científic. L'any 2014 es va publicar el document "*Green paper on citizen science for Europe*", en aquest escrit es defineix quin hauria de ser el rol de la ciència ciutadana a Europa per empoderar la ciutadania amb un pensament crític i científic.

En aquest document es defineix la ciència ciutadana com totes aquestes activitats que uneixen el públic general amb la investigació. Això aporta beneficis tant a investigadors i investigadores, que poden avançar ràpidament en la recopilació de dades per les investigacions, a les ciutadanes on es promou l'alfabetització científica i a la societat amb el reforç d'aquesta connexió es pot aconseguir polítiques més inclusives i representatives.

Tot i això, amb la ciència ciutadana també apareixen reptes que cal considerar com la fiabilitat de les dades, l'escala del projecte, el reconeixement acadèmic, capacitació i participació de les ciutadanes.

En aquest document, des de Europa es comprometen a fomentar la ciència ciutadana amb polítiques inclusives com per exemple: incentius per investigadores, finançament de projectes, creació de plataformes de participació...

El *Green paper on citizen science for Europe* és un pas endavant per posar la ciència ciutadana i la participació de la població no experta en el focus i així aconseguir una ciència oberta, inclusiva i accessible, per fomentar la qualitat de la investigació i el compromís ciutadà amb el progrés científic.

La Dècada dels Oceans (2021-2030)

L'any 2016 es va fer la primera avaluació mundial dels oceans on es va constatar la degradació d'aquest medi, amb pèrdues i canvis a la seva estructura, funcionament i éssers vius. L'oceà és l'ecosistema més important per establir el clima, sustentar la vida a la Terra i el benestar humà.

Per aquest motiu, l'any 2017 l'Assemblea general de les Nacions Unides va proclamar la Dècada dels Oceans per un Desenvolupament Sostenible (2021-2030) amb la intenció de proporcionar una ciència bàsica per un oceà sa, per això, el lema escollit va ser: *"La ciència que necessitem per l'oceà que volem"*. L'objectiu primordial d'aquesta dècada és donar suport a totes les parts implicades en la protecció dels oceans i l'assoliment dels objectius dins de l'Agenda 2030. La idea és oferir un marc comú arreu del món on es permeti que la ciència ajudi les regions a crear millors condicions pel desenvolupament sostenible de l'oceà.

Aquesta dècada s'ha dividit en 10 reptes:

Repte 1: Comprendre i combatre la contaminació marina

Repte 2: Protegir i restaurar els ecosistemes i la biodiversitat

Repte 3: Augmentar de forma sostenible la població mundial

Repte 4: Desenvolupar una economia oceànica sostenible, resistent i equitativa

Repte 5: Solucions al canvi climàtic basades en els oceans

Repte 6: Augmentar la resistència de les comunitats davant els riscos oceànics i costers

Repte 7: Ampliar de forma sostenible el Sistema Mundial d'Observació dels Oceans

Repte 8: Crear una representació digital de l'oceà

Repte 9: Capacitats, coneixements, tecnologia i participació per a tothom

Repte 10: Restablir la relació de la societat amb l'oceà

En el cas del Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú aquests reptes s'inclouran de la mateixa manera que els ODS com a marc conceptual de cada activitat.

Context estatal

Pla d'acció d'educació ambiental per la sostenibilitat a Espanya (2020-2025)

En l'àmbit estatal, el document de referència principal en l'àmbit de l'educació ambiental és el [Plande Acció de Educación Ambiental para la Sostenibilidad en España 2020-2025](#) (PAEAS), el qual recull el llegat del [Libro Blanco de la Educación Ambiental](#).

El *Libro Blanco* estableix que l'educació ambiental ha d'implicar a tota la societat i ha de tenir un enfocament ampli i obert a tots els àmbits de la vida, de manera que tingui en compte tant els problemes ambientals locals com els globals. A més, l'educació ambiental ha de potenciar el pensament crític i el desenvolupament d'una ètica que promogui la protecció del medi ambient des d'una perspectiva d'equitat, solidaritat i responsabilitat compartida envers l'entorn.

L'**objectiu principal del PAEAS** és definir les línies estratègiques i les accions necessàries per al desenvolupament de l'educació ambiental en els pròxims 5 anys. Durant el 2020 es van desenvolupar diversos processos de participació pública i construcció col·lectiva amb l'objectiu de recollir les aportacions de diferents sectors socials: administracions, empreses, fundacions, organitzacions, professionals, mitjans de comunicació, comunitat educativa, etc.

L'educació ambiental és també una eina important pel desenvolupament de la política i la gestió. Les administracions tenen un paper fonamental per aconseguir millorar l'accés a la informació ambiental de tota la ciutadania; han de facilitar informació coherent i creïble que faciliti la comprensió dels processos ambientals en connexió amb els socials, econòmics i culturals. Per això, és necessari identificar els problemes ambientals clau i traslladar-los de manera efectiva a la societat i així generar respostes constructives.

Durant aquests anys de treball s'han redactat plans de treball anuals i una memòria intermèdia del projecte en forma de buscador web on es recullen totes les accions portades a terme ([Memòria intermèdia](#)).

En l'actual PAEAS les accions del Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú tenen cabuda en l'acció 5 i 6, Escenaris i espais específics d'intervenció i Comunicació, divulgació i acció ciutadana, respectivament:

- 5.3. Enfortir l'EAS als recursos d'ús públic i instal·lacions de les àrees protegides desenvolupant punts de vista d'acord amb les necessitats de la transició ecològica justa.
- 5.4. Impulsar la integració de les EAS en altres espais i recursos educatius, culturals i sociocomunitaris que treballen amb diferents perfils poblacionals.
- 6.3. Difondre les accions i projectes relacionats amb l'EA, en particular, les bones pràctiques i experiències inspiradores.
- 6.4. Impulsar la participació ciutadana, la construcció col·lectiva i el treball en xarxa com a instruments essencials per a la transició ecològica i justa.

Pla Estratègic Nacional per a la protecció de la costa espanyola considerant els efectes del canvi climàtic

Aquest Pla Estratègic Nacional té l'objectiu general d'harmonitzar les mesures de protecció de costes més adequades per tota la costa espanyola, sobretot aquelles relacionades amb l'erosió. Aquest Pla va ser redactat l'any 2022 amb una vigència fins al 2045 i està conformat per 5 programes d'actuació diferents. El Pla inclou l'enfocament a la gestió del risc d'erosió, el risc d'inundació i l'adaptació al canvi climàtic per augmentar la naturalitat de la costa espanyola i fer-la més resilient davant els efectes imminents del canvi global.

La primera part d'aquest Pla va ser elaborar un diagnòstic de la costa espanyola on, a trets generals, es va arribar a la conclusió que l'erosió i la inundació de la costa representen problemes reals i representen un greu impacte sobre el medi humà i natural. També es va diagnosticar que la costa presenta una gran pressió antropogènica deguda a l'activitat econòmica i les infraestructures que impedeixen el transport de sediments natural, a més de presentar problemes de governança en aquestes regions.

Després de la fase diagnòstica es va començar a elaborar la proposta d'actuació a escala nacional vinculada a aquests objectius. A la data de redacció d'aquest Programa d'educació ambiental s'han elaborat set estratègies de protecció de costa arreu d'Espanya, a aquelles zones més vulnerables pels efectes de l'erosió, com per exemple la zona del Maresme.

Estratègies marines a Espanya – Demarcació llevant-balear

El programa de *Les estratègies marines d'Espanya* es posa en marxa l'any 2010 amb l'objectiu d'aconseguir un bon estat ambiental (BEA) del medi marí, per això les estratègies s'implementen en cicles de sis anys i es planifiquen per 5 demarcacions diferents, la demarcació a la que pertany Catalunya és la llevant-balear. Aquest pla està dividit en 5 fases:

- a) Avaluació de l'estat del medi marí
- b) Avaluació del bon estat ambiental (BEA) basat en 11 descriptors diferents
- c) Objectius ambientals que han de guiar el procés fins a arribar a tenir un bon BEA
- d) Disseny de programes de seguiment que proporcionen dades per l'avaluació continua de l'estat del medi marí
- e) Elaboració de programes de mesures (part executiva de les estratègies marines)

Aquestes fases es revisen i s'adapten cada sis anys, es tracta del marc general en què s'han d'ajustar les polítiques ambientals relacionades amb el medi marí per aconseguir el bon estat ambiental. En el moment de redacció d'aquest document ens trobem en el tercer cicle d'actualització de l'estratègia marina.

Context autonòmic

Estratègia catalana d'educació ambiental (ECEA)

Tot i ser un document de l'any 2003, cal tenir-lo present com a context de l'educació ambiental a Catalunya. L'objectiu final de l'Estratègia és el de millorar l'educació ambiental a Catalunya sota les directrius i tendències de les darreres conferències mundials de medi ambient, que propugnen d'avançar cap a la sostenibilitat mitjançant la participació social. Els objectius generals de l'ECEA són:

- Promoure un canvi de pensament i comportament en les persones que afavoreixi el trànsit de la societat catalana cap a la sostenibilitat.
- Que totes les persones que participin d'una manera o altra en l'educació ambiental desenvolupin un pensament crític, adoptin els valors de la cultura de la sostenibilitat i actuïn d'acord amb ells.
- Utilitzar l'Estratègia per integrar tota la societat en els processos d'educació ambiental i per incidir en tota la població, sense excloure'n cap sector.
- Promoure plataformes de comunicació entre el teixit associatiu, l'Administració i altres institucions.
- Aconseguir sinergies de participació.

Alineats amb els objectius internacionals i nacionals, els objectius de l'ECEA també s'han de correlacionar amb els mateixos objectius del programa d'activitats dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú. Totes les accions que s'hi duguin a terme han de, d'una manera o d'una altra, perseguir la consecució d'aquests objectius generals.

Congrés nacional d'educació ambiental de Catalunya

L'any 2018 es va dur a terme el Primer Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya (CNEA). La segona edició es va dur a terme en diverses sessions de treball conjunt entre diferents administracions, ens i entitats i va concloure una declaració que aplega les conclusions principals del Congrés. Aquest decàleg està format per 10 principis rectors i 7 compromisos que les entitats han adquirit com a seus. L'any 2024 es va portar a terme la tercera edició amb el títol: "Construint comunitats cap a la justícia eco-social" que va suposar una fita important on les persones van poder compartir la feina feta per complir el decàleg proposat l'edició anterior. Un espai que va servir per reflexionar sobre l'ambient i la societat i com interactuen entre ells.

Els Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú, d'una manera o altra, es poden encabir en aquest decàleg, ja que el decàleg parla d'una transformació col·lectiva, de generar implicació en la ciutadania i de ser originals per proporcionar aquestes experiències pedagògiques úniques; està clar, que l'esperit del programa d'activitats de Vilanova i la Geltrú ha de seguir les línies proposades per aquest decàleg.

Context local

L'àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú és l'encarregada d'impulsar les polítiques de sostenibilitat del municipi. Entre aquestes polítiques, es destaquen les següents:

- **Pla d'Actuació Municipal (2023-2027) (PAM):** Aquest document representa el full de ruta del govern actual de la ciutat per la gestió del municipi durant el mandat. D'aquest punt es destaquen els següents punts:
 - 1.1.1. Redactar el Pla Estratègic de Vilanova i la Geltrú, emmarcat en l'Agenda 2030, que incorporarà i prioritzarà els projectes estratègics per fer la Vilanova i la Geltrú del futur.
 - 3.5.1. Impulsar un nou projecte educatiu de ciutat, tot activant les comissions per treballar conjuntament en nous projectes amb els diferents agents educatius, cercant bones pràctiques, etc.
 - 4.2.4. Impulsar la millora de la connexió de la ciutat amb el seu entorn verd i el Pla d'infraestructures verdes, amb l'objectiu de crear una anella blau-verda que permeti donar continuïtat als espais naturals i al litoral (Colls- platges i litoral-Parc del Garraf).
 - 4.2.5. Mantenir i posar en marxa noves accions de recuperació paisatgística i natural del litoral per continuar essent una ciutat capdavantera.

Aquest Programa d'educació ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú s'emmarca assolint aquesta innovació en el projecte educatiu i donant a conèixer les accions de millora en la connexió de la ciutat amb el mar i els esforços de regeneració que s'han fet i s'estan fent, des de la pedagogia i la divulgació arribar a la ciutadania per empoderar-los a ser participants del canvi de la ciutat de Vilanova i la Geltrú.

- **Pla d'Acció Ambiental:** Aquest és un document estratègic on s'aglutinen totes les polítiques relacionades estretament amb el tema ambiental, es tracta d'un document integral, global i participatiu. I tot i que és un document de l'any 2000 continua sent una línia estratègica clau pel desenvolupament dels projectes actuals.
- **Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC):** Aquest document va ser aprovat l'any 2019 i té l'objectiu de reduir un 40% l'emissió de gasos d'efecte hivernacle de cara l'any 2030. A més, aquest document incorpora un pla d'adaptació davant el canvi climàtic per fer Vilanova i la Geltrú un municipi més resiliència contra els seus efectes.
- **Consell de medi ambient:** Es tracta d'un òrgan consultor que es dedica al seguiment de les accions ambientals de Vilanova, està constituït per part de la ciutadania (entitats) i per l'Ajuntament, d'aquesta manera s'afavoreix la participació ciutadana als processos polítics i a l'aplicació de l'Agenda 21.
- **Agenda 21 Escolar:** Es tracta d'un programa que serveix per implicar els centres educatius en el món de la sostenibilitat i l'educació ambiental integrada a l'aula. Aquest programa pivota en diversos objectius com promoure les pràctiques ambientals a les escoles, conscienciar sobre l'activitat humana al medi, fomentar la participació... Les escoles participants realitzen accions,

esdeveniments i activitats durant tot el curs per promoure la sostenibilitat i imaginar futurs biodiversos entre l'alumnat.

- **Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS):** Aquest document ajuda a les ciutats amb un gran impacte turístic a poder gestionar-ho tenint en compte el teixit ambiental, la població local i les empreses turístiques locals. Aquest procés de la CETS va durar des del 2017 fins al 2021 on es van aplicar diferents línies de treball; es destaquen:
 - Disminuir l'impacte ambiental de l'activitat humana en el litoral i les platges i en els espais protegits.
 - Fomentar la implicació de la indústria turística en la conservació del patrimoni natural i cultural.
 - Assegurar la presència dels espais naturals i culturals en els materials d'informació i reforçar-ne un missatge positiu i que generi empatia.
 - Crear un sistema de tractament conjunt de la informació que tenen els espais protegits de l'àmbit CETS sobre l'impacte del turisme en el medi, l'economia i la població.
- **GALP (Grup d'acció local pesquer Costa de Barcelona):** Grup de confraries de pescadors de diferents zones de Barcelona que es dediquen a promoure una pesca sostenible i moderna. Té l'objectiu de fomentar la pesca preservant el medi ambient i dinamitzant l'economia i la cooperació amb agents locals.
- **Projecte SCORE (*Smart Control Of the climate Resilience in European coastal cities*):** Vilanova i la Geltrú és una de les tres ciutats que forma part d'aquest projecte on s'ha desenvolupat un laboratori a la ciutat que té la tasca de recollir dades, analitzar-les i proposar estratègies per combatre els efectes del canvi climàtic, especialment l'augment de nivell del mar i els fenòmens atmosfèrics extrems. Aquest projecte va començar l'any 2021 i acabarà el pròxim 2025.
- **Projecte Rorqual:** el rorqual comú (*Balaenoptera physalus*) és el segon cetaci més gran del món i durant els mesos de febrer a juny el podem trobar nedant pel Mediterrani. És un animal molt poc conegut i amb pocs estudis, especialment al Mediterrani, per això l'any 2013 va començar un seguiment específic a la costa del Garraf amb ajuda de les observacions de pescadors, portat a terme per Edmaktub. Aquest projecte té la seva base científica al port de Vilanova i la Geltrú, dotant així la ciutat d'una importància científica i de participació ciutadana.
- **Projecte posidònia costes del Garraf:** Aquest projecte impulsat pel Centre d'Estudis del Mar (CEM) i en col·laboració amb la Federació d'Activitats Subaquàtiques de Catalunya (FECDAS). Aquest projecte està basat en la ciència ciutadana i l'objectiu és seguir i avaluar les praderies de posidònia que es troben davant del port de Vilanova i la Geltrú. La posidònia és una planta aquàtica molt important al mar Mediterrani, ja que forma unes praderies on moltes altres espècies són dependents; la presència de posidònia és un indicador de salut marítima.
- **Volem la platja neta!:** Aquest programa d'educació ambiental es va crear pel consorci de Colls i Miralpeix, i després el va assumir el Servei de Medi Natural i Litoral de l'Àrea d'Ordenació

Territorial i Habitatge del Consell Comarcal del Garraf. Aquest projecte es realitza en el marc de la setmana europea de la prevenció de residus i el Let's clean Europe, durant el mes de maig i novembre. En aquest projecte les alumnes de les escoles de Vilanova i la Geltrú, a través de l'Agenda 21 Escolar, poden aprendre sobre el mar fent una neteja de platja i reflexionant sobre els residus i la biodiversitat que s'hi poden trobar.

- **Balenes i dofins a Vilanova i la Geltrú (projecte APS):** Aquest projecte APS impulsat per la regidoria de medi ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i en col·laboració amb el Centre d'estudis del mar (CEM), l'associació Anèl·lides, la Fundació per la Recuperació d'Animals Marins (CRAM) i CETACEA, té l'objectiu d'apropar el mar a l'alumnat com un espai viu i divers. En aquest projecte tipus APS l'alumnat de 4t d'ESO de l'optativa de Biologia de l'institut Dolors Mallafrè, va poder fer 10 sessions d'aprenentatge i 10 de serveis comunitaris. En aquestes sessions d'aprenentatge van aprendre com actuar davant del verament d'un cetaci, l'acústica d'aquests animals o la pesca. Com a treball van elaborar articles, vídeos i entrevistes per poder traslladar-ho a la ciutadania. Aquest tipus de projectes són essencials per vincular la ciutadania, la gent jove i els especialistes en un projecte en comú.
- **Bandera blava:** Es tracta d'un reconeixement atorgat a les platges, ports i embarcacions que garanteixen un espai d'eco-qualitat. Aquest reconeixement sorgeix de la Fundació per l'Educació Ambiental (FEE) i Vilanova compta amb 4 platges guardonades amb data de 2024, la platja de Ribes Roges, la platja d'Adarró, la platja de Sant Gervasi i la platja d'Ibersol.
- **Certificació biosphere:** Es tracta d'una certificació de sostenibilitat turística que serveix per ajudar a ciutats i empreses a crear un model de turisme "no agressiu" amb l'entorn local. L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va rebre l'any 2020 aquesta certificació.
- **Gestió corriol camanegre:** A la platja de Ribes Roges durant l'època de nidificació del corriol camanegre s'hi fa una gestió transversal on hi participa la ciutadania, especialment persones voluntàries de l'entitat La Foixarda Vilanovina, i diferents administracions. A més a més, des de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú es contracta cada any un servei d'informadors ambientals durant aquest període per divulgar sobre aquesta espècie i la gestió que se'n fa entre la ciutadania.

Cultura oceànica

Entendre i comprendre com es comporta l'oceà és essencial per entendre el planeta Terra. La cultura o alfabetització oceànica es basa en el coneixement que tenen les persones envers com els afecta l'oceà i com l'ésser humà impacten en el medi marí; cal tenir cultura oceànica per poder prendre decisions responsables sobre el futur de l'oceà. Una persona que compregui què és la cultura oceànica ha d'entendre els principis sobre els quals es basa, ha de poder comunicar sobre l'oceà d'una manera científica i ha de ser capaç de prendre decisions informades i responsables envers l'oceà i els seus recursos.

Els principis que conformen la cultura oceànica són:

1. La Terra té un gran oceà amb moltes característiques diferents
2. L'oceà i la vida a l'oceà modulen les característiques de la Terra
3. L'oceà és la influència més gran al temps atmosfèric i al clima de la Terra
4. L'oceà fa que la Terra sigui habitable
5. L'oceà està compost per una gran diversitat de vida i ecosistemes diferents
6. L'oceà i els éssers humans estan intrínsecament relacionats
7. L'oceà està inexplorat

D'acord amb aquests principis científics es desenvoluparan les activitats que formaran part de la Programació d'Educació Ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú. Com s'ha dit amb anterioritat aquestes activitats també estaran emmarcades dins els ODS i dins els reptes proposats per la Dècada dels Oceans.

ANTECEDENTS DEL PROJECTE.

D'ON PARTIM

Vilanova i la Geltrú és un municipi dinàmic amb una agenda d'activitats variada i un teixit associatiu que promou la cultura, l'entreteniment i la sostenibilitat. El Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament organitza regularment activitats d'educació ambiental a les platges del municipi. No obstant això, hi ha un ampli potencial per explorar noves temàtiques i ampliar la programació a diferents períodes de l'any.

Cal destacar que els Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú tenen usos molt diversos, cosa que en complica la comprensió i definició. Les platges, per exemple, són escenari d'esdeveniments esportius i activitats turístiques i lúdiques, a més de les iniciatives educatives. Cal doncs, un anàlisi profund de tots aquests paràmetres per poder gestionar i compatibilitzar de forma coherent i sostenible els diferents usos de l'entorn.

En els següents apartats es descriuen aquests Espais Blaus, les activitats que s'hi duen a terme i els agents implicats en la dinàmica cultural i mediambiental de les platges.

Els tres espais: Platja de Ribes Roges, Platja del Far, Platja Llarga

- **Platja de Ribes Roges:** La platja de Ribes Roges és la més propera al centre de Vilanova i la Geltrú, fet que la converteix en una de les més visitades per les persones residents. Està delimitada pel port esportiu a un extrem i per l'espigó de la Pasífae a l'altre, que la separa de la platja de l'Adarró. Amb una longitud d'un quilòmetre, una amplada mitjana de 150 metres i una superfície de sorra d'aproximadament 135.000 m², aquesta platja destaca per les seves dimensions i la seva accessibilitat.

Ribes Roges compta amb les certificacions de **Bandera Blava**, que avala la qualitat de l'aigua, la seguretat i els serveis, i **Biosphere**, que reconeix el compromís amb el turisme sostenible.

Des del 2014, s'ha identificat i consolidat a la desembocadura del torrent de Sant Joan una població nidificant estable de **corriol camanegre**. Durant el període de nidificació, que comença al març, es duen a terme accions específiques per protegir els nius:

- Instal·lació de tancats per delimitar la zona de cria.
- Prohibició de l'accés de gossos a la zona dunar.

El 2018 es van implementar mesures de **renaturalització**, com la millora de l'hàbitat dunar, per afavorir no només la nidificació del corriol, sinó també per convertir la zona en un espai de descans per a aus migratòries. Aquestes accions són essencials per preservar la biodiversitat i mantenir l'equilibri ecològic d'un espai que combina l'ús recreatiu amb la conservació ambiental.

- **Platja del Far:** La platja del Far està situada en un entorn residencial al voltant del **Far de Sant Cristòfol**, un dels símbols de Vilanova i la Geltrú. Tot i estar relativament allunyada del centre de la ciutat, és fàcilment accessible a peu, en bicicleta, patinet, autobús i, a l'estiu, amb un trenet turístic. Aquesta platja també destaca per l'**Espai Far**, un museu dedicat al patrimoni marítim i a les tradicions marineres.

La platja del Far és de pendent baix i sorra fina, amb una longitud de 700 metres, una amplada mitjana de 100 metres i una superfície total de 67.000 m². Està delimitada per un penya-segat que marca el final del terme municipal i pel port de la ciutat. A més, compta amb la certificació **Biosphere**, que reconeix el seu compromís amb la sostenibilitat i el medi ambient.

El 2018 es van completar els treballs de **renaturalització**, que incloïen la creació i consolidació d'un sistema dunar per evitar l'erosió natural de la platja. A dia d'avui, el manteniment regular garanteix l'estabilitat d'aquest hàbitat.

Durant el procés de renaturalització, es va eliminar un gran aparcament que ocupava part de la superfície de sorra, fet que va generar certa controvèrsia entre el veïnat. No obstant això, es van habilitar **dos aparcaments dissuasius** a pocs metres de la platja, oferint alternatives sostenibles i preservant el medi natural.

La platja del Far és l'única del municipi que disposa d'una **zona reservada per al bany amb gossos**, fet que li atorga un valor afegit per als amants de les mascotes.

- **Platja Llarga:** La **platja Llarga** és una de les poques platges verges que es conserven al litoral català. Està situada a la part més allunyada del terme municipal i destaca per les seves dimensions:

- **Llargada:** 1.100 metres.
- **Amplada mitjana:** 45 metres.
- **Superfície de sorra:** 46.000 m².

En total, constitueix un espai de gairebé **10 hectàrees** que ha estat recentment restaurat gràcies principalment al fons FEDER (Fons Europeu del Desenvolupament Regional), el projecte SCORE i l'ACA (Agència Catalana de l'Aigua). Antigament, formava part d'una zona d'aiguamolls i dunes litorals del delta del riu Foix, una àrea natural de gran valor. Actualment, és un espai estratègic dins del conjunt d'àrees naturals gestionades pel Servei de Medi Natural i Litoral del Garraf. Amb aquesta restauració s'han creat bases temporals i permanents, s'han retirat materials antròpics, etc. Tota la platja és considerada **zona de nidificació** per a espècies

protegides, per la qual cosa s'ha prohibit l'accés de gossos per evitar alteracions en el seu ecosistema. Els serveis disponibles a la platja estan compartits amb la **platja d'Ibersol**, per tal de respectar el sistema natural de l'espai. El manteniment de la platja és mínim, garantint dinàmiques naturals i contribuint a la conservació del paisatge costaner.

Per fomentar l'educació ambiental i divulgar el projecte de restauració de l'espai, s'ha construït una **caseta d'uns 50 m²**, que funcionarà com a equipament d'educació ambiental i suplirà la manca de Centre Cívic al barri més pròxim. A més d'aquesta caseta, s'han instal·lat **caixes niu per ratpenats** i s'ha dissenyat un **itinerari educatiu** per la zona restaurada, facilitant l'accés a la informació sobre la biodiversitat local.

A la part nord de la platja es practica el **nudisme**, oferint un espai de llibertat i integració amb la natura.

Activitats d'educació ambiental desenvolupades als Espais Blaus

Com a tal als Espais Blaus no existeix una programació única d'activitats ambientals, això sí, des de fa molts anys tant l'Ajuntament com algunes entitats de caràcter mediambiental ofereixen de manera puntual **activitats d'educació ambiental a les platges**. Per exemple jornades d'anellament científic d'aus, de neteja de platja, extracció de plantes al·lòctones mitjançant el voluntariat ambiental, seguiment d'espècies, setmana de la natura... La presència del corriol camanegre ha propiciat, també, aquest tipus d'activitats, ja que ha generat un interès de la ciutadania.

Per altra banda, amb motiu **d'efemèrides o setmanes especials**, des de l'Ajuntament s'organitzen jornades o activitats relacionades amb l'esdeveniment, per exemple, la setmana de la natura, entre d'altres.

Equipaments i recursos existents

A Vilanova i la Geltrú es troben equipaments i recursos que tracten de manera total o parcial l'educació ambiental enfocada al medi marí o que, per altra banda, fan ús de les platges de la ciutat. En el següent apartat es fa una descripció d'aquests equipaments i recursos amb els, per una banda, tenen alguna relació amb el medi marí, i per l'altre, es podrien establir sinergies que potenciessin el valor natural dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú.

- **Parc Natural del Garraf:** Es tracta d'un parc natural protegit situat a la província de Barcelona entre les comarques del Baix Llobregat, Alt Penedès i el Garraf amb una extensió de 12820 Ha. Aquest parc es caracteritza per una vegetació Mediterrània i un conjunt de formacions càrstiques, hi ha unes condicions ambientals exigents que fan que la vida sigui complicada. Així i tot, trobem la serp verda, la serp de ferradura, la fagina o el toixó entre d'altres. Aquest parc natural ofereix a la ciutadania un espai verd i natural on fer rutes a peu o en bici, i també disposa d'una àmplia oferta d'activitats d'educació ambiental.
- **Xarxa Natura 2000:** Les costes del Garraf formen part de la Xarxa Natura 2000, aquesta es tracta d'una xarxa d'espais naturals que s'han de protegir tenint en compte l'activitat humana, aquest projecte és la iniciativa europea més important en quant a conservació. En el cas de Vilanova i la Geltrú, els espais que formen part de la xarxa són la riera de Ribes, Colls i Miralpeix, la Platja Llarga, la desembocadura del Foix i l'espai marí costes del Garraf. A més a més, aquests espais són Lloc d'Importància Comunitària (LIC) i Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA).
- **Caseta Platja Llarga:** A la zona renaturalitzada de la Platja Llarga s'ha creat una caseta que serà un eix essencial d'aquest programa d'activitats ambientals. La caseta compta amb una recepció que actua com a punt d'informació de la zona i que dona, a través d'una finestra a l'entrada. Després compta amb l'aula natura que fa 27 m², aquesta sala té una sortida a l'exterior on hi ha un espai ampli que dona inici al camí que rodeja la zona renaturalitzada. El barri on es troba no disposa d'equipaments propis, per tant es buscarà que aquesta Caseta de la Platja Llarga pugui actuar en certa manera com a Centre Cívic per a que els veïns i veïnes pugin fer-ne ús. De moment en aquest espai s'ha creat un itinerari educatiu d'aproximadament un quilòmetre que recorre l'àrea renaturalitzada. Es tracta d'un itinerari adaptat on es veuen les tasques de restauració, els habitats i els valors naturals de l'espai.
- **Centre de Resiliència i Sostenibilitat - Can Pahissa:** Es tracta d'un equipament enfocat a prendre mesures davant el canvi climàtic per fer de Vilanova i la Geltrú una ciutat més resilient. L'equipament està en un edifici modernista que constitueix part del patrimoni històric de la ciutat, i actualment també actua com a refugi climàtic. La idea de l'equipament és generar sinergies i oferir un espai a la ciutadania per passa a l'acció envers el propi territori.
- **Espai Far:** Aquest museu es troba a l'emblemàtic Far de Sant Cristòfol, tot i que ha perdut la seva funció original. Avui en dia, l'Espai Far és el referent de Vilanova en pel que fa a la cultura i patrimoni marítim. A part de les seves funcions museístiques també actua com a punt d'informació turística. Aquest equipament està dividit en tres espais d'exposició permanents, el Museu del Mar, l'Espai Victor Rojas i el Museu de Curiositats Marineres. En aquest equipament s'ofereixen activitats educatives enfocades a l'educació formal relacionades especialment amb els oficis del mar, el port o la història marinera. Així i tot, s'ofereixen 2 activitats més estretament relacionades amb la salut ambiental del medi marí. A més a més, des del 2018 se celebra el concurs escolar "Món de mar!" on es premien treballs escolars col·lectius en relació amb l'oceà des de qualsevol punt de vista (marítim, biodiversitat, físic...).

- **Centre d'estudis del Mar (CEM):** Equipament d'educació ambiental ubicat a Sitges que forma part de la xarxa d'equipaments d'educació ambiental de la Diputació de Barcelona. L'objectiu d'aquest equipament és sensibilitzar a les persones envers la conservació del medi marí. Aquest equipament ofereix tant activitats puntuals per a famílies com activitats per a centres educatius amb temàtiques diverses envers el medi marí. A causa de la seva proximitat amb Vilanova i la Geltrú i la seva influència a escala de Catalunya, és important tenir-lo present en la redacció d'aquest pla.
- **Torre Blava – Espai Guinovart:** En un inici aquest edifici anomenat la torre de Ribes Roges va ser construït el segle XIX amb una funció defensiva de la ciutat, durant els anys ha passat per diversos usos. Des de l'any 2000 es tracta d'un espai artístic creat per l'artista Josep Guinovart. Aquest espai representa un homenatge al mar Mediterrani i a la seva gent: la primera planta està dedicada als naufragis i les llegendes de pirates; la segona planta està dedicada a la feina dels pescadors i mariners; i la tercera a artistes que s'han inspirat en el mar per crear la seva obra. Aquest espai presenta un petit programa d'activitats per a centres educatius.
- **Centres cívics:** A Vilanova i la Geltrú trobem set equipaments de centres cívics i un casal de la Gent Gran, l'objectiu d'aquests equipaments és potenciar la participació ciutadana i afavorir les relacions entre persones. Tot i que aquests centres cívics no tenen *per se* un enfocament marítim, sí que és cert que per la ubicació costanera de la ciutat de Vilanova i la Geltrú s'ofereixen activitats o xerrades puntuals amb temàtica de l'oceà o de la cultura marinera, per exemple, taller d'havaneres, entre d'altres.
- **Parc de Ribes Roges:** Aquest espai verd es troba entre la platja de Ribes Roges i el port de la ciutat, és un espai ideal per a famílies amb infants. A més a més, a l'estar arran de la platja aquest parc té un paisatge únic. En aquesta ubicació durant tot l'any s'hi fan moltes activitats culturals i musicals.
- **Desembocadura del Torrent de Sant Joan:** Aquesta zona que dona a la platja de Ribes Roges ha estat renaturalitzada recentment, sobretot per protegir la zona de nidificació del corriol camanegre. Es tracta d'un torrent irregular que s'omple per l'acció de les pluges. Durant els últims anys s'han fet varies millores a la zona com per exemple millorar l'estat i la qualitat de l'aigua, instal·lant sacs pluvials per la retenció de sòlids i flotants... Això ha fet que l'últim any 2024 s'hi localitzin entre 7 i 10 parelles de corriol camanegres i 41 ous, a més a més, de l'albirament d'espècies que utilitzen aquesta zona en la seva ruta migratòria.
- **Oficina de Turisme de Vilanova i la Geltrú:** L'oficina de turisme de Vilanova i la Geltrú es troba al barri mariner, al parc de Ribes Roges, està oberta durant tot l'any i dona informació tant de la ciutat com de la comarca. Es pot demanar per itineraris, per la gastronomia de la zona, o en aquest cas, eventualment, es podria demanar per les activitats d'educació ambientals relacionades amb els Espais Blaus de la ciutat.
- **Plaça del port:** Aquesta plaça es va inaugurar l'any 2018 amb l'objectiu d'obrir el port cap a la ciutat de Vilanova i la Geltrú. Aquest projecte sorgeix d'un procés de participació ciutadana

iniciat l'any 2014. Aquesta plaça esta construïda en un sol nivell perquè així es pugui veure el mar des del passeig marítim. Hi ha també tres parterres amb espècies arbòries autòctones, i també hi ha palmeres en aquestes espais. Finalment, a la plaça es troben dos elements patrimonials: l'hèlix de l'embarcació pesquera Mercè i el Monument al Pescador.

- **Laboratori d'aplicacions bioacústiques (UPC i OBSEA):** La bioacústica és una branca científica que estudia la producció i recepció de sons biològics, els mecanismes de transferència de la informació biològica i la seva propagació. Aquest laboratori es va fundar l'any 2003 i actualment té diversos projectes relacionats amb la contaminació acústica del medi marí. A més a més, a Vilanova i la Geltrú i dins d'aquest laboratori trobem el projecte OBSEA que es tracta d'un observatori cablejat submarí. En aquest observatori submarí es poden realitzar observacions a temps reals de molts paràmetres.
- **Canal de natació en aigües obertes:** Trobem dos canals de natació a aigües obertes, el primer posat en funcionament l'any 2015 es troba habilitat a la platja de Ribes Roges, amb una llargada de 350 metres amb boies de referència cada 50 metres. El segon es troba habilitat a la platja del Far i té una distància de 250 metres delimitat amb boies cada 50 metres. Per tal de fomentar la utilització d'aquestes instal·lacions l'Ajuntament ofereix cursos d'iniciació en col·laboració amb clubs del municipi.

Agents i persones involucrades en el projecte

A Vilanova i la Geltrú hi ha moltes entitats, associacions i empreses relacionades amb el sistema litoral; en el següent apartat es presenten aquelles més importants pel marc del projecte.

- **Servei del Medi Natural i Litoral del Consell Comarcal del Garraf:** Es tracta d'un servei que desenvolupa tasques de gestió integrada del litoral alhora que també fa tasques d'educació ambiental. Aquest servei actua comarcalment per tal de donar valor a la costa i muntanya del Garraf, alhora que es desenvolupen estratègies per fer front a l'emergència climàtica. Prèviament a aquest servei era el Consorci dels Colls i Miralpeix – Costa del Garraf que tenia l'objectiu de gestionar de manera sostenible els àmbits costaner, marí i terrestre de la comarca del Garraf.
- **Servei de fauna i flora de la Generalitat:** Aquest servei de la generalitat té la funció de protegir aquelles espècies ja protegides o amenaçades tant de fauna com de flora, es dedica a coordinar les accions de conservació i gestió de Catalunya, entre d'altres funcions similars. En el cas de Vilanova i la Geltrú col·laboren amb la protecció del corriol camanegre revisant les accions que s'hi estan fent i donant assessorament tècnic, actualment s'està a l'espera de la redacció d'un pla de conservació de l'espècie.
- **Agència Catalana de l'Aigua:** Es tracta d'un ens públic amb competències al cicle integral de l'aigua a les conques internes de Catalunya. En el cas de Vilanova i la Geltrú a cada platja hi ha una desembocadura, i a la platja Llarga hi ha una zona d'aiguamolls, per tant, l'Agència Catalana de l'Aigua té competències al respecte.

- **Direcció General de Costes de la Generalitat:** Es tracta d'un ens públic que depèn del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica. Aquesta direcció té competències sobre la costa catalana i es regeix sobre la Llei de Costes. En el cas de Vilanova i la Geltrú des d'aquesta direcció donen suport a l'hora d'executar projectes i donen concessions o permisos dependent d'aquests.
- **Serveis territorials ministeri de costes:** La direcció general de la costa i el mar té l'objectiu de protegir el medi ambient costaner i marí, així com garantir el seu ús lliure, públic i gratuït. Aquests serveis de protecció de costa es divideixen en províncies on es treballa en el manteniment i protecció de la costa. De la mateixa manera que la Direcció General de Costes de la Generalitat, en aquest cas es dona suport per executar projectes, i es donen concessions o permisos dependent d'aquests.
- **EDMAKTUB:** Aquesta associació amb actuació a Vilanova i la Geltrú es dedica a l'estudi científic i la divulgació dels cetacis. La seva plataforma d'investigació es basa en un catamarà des d'on recullen mostres. Aquesta associació ofereix diverses formes de col·laborar en el seu projecte Rorqual entre les quals destaquen els voluntariats, les jornades d'investigació on la ciutadania pot acompanyar l'equip en un dia de feina i els cursos d'investigació.
- **Associació cetàcea:** Es tracta d'una associació que es dedica a la recerca, educació i divulgació dels cetacis de Catalunya, amb una actuació molt activa a la costa del Garraf. Té diversos projectes en actiu d'investigació com per exemple de fotoidentificació de cetacis o Plomes al mar on l'objectiu es albirar les espècies d'aus marines i recopilar informació. També hi ha el projecte Amics del mar un projecte de ciència ciutadana informal on les persones poden enviar el seu albirament a l'associació. Per altra banda, ofereixen activitats educatives per a centres escolars, ciutadania general o entitats sobre els cetacis de Catalunya, com per exemple un taller de fotoidentificació, xerrades sobre la captivitat dels cetacis, entre d'altres...
- **Entitats adscrites a Medi ambient:** A Vilanova i la Geltrú hi ha 29 entitats adscrites a la secció de medi ambient. Moltes d'aquestes entitats tenen temàtiques relacionades amb l'abandonament d'animals i protectores d'animals. N'hi ha d'altres que tenen temàtiques relacionades amb la mobilitat sostenible o el consum sostenible. Algunes de les més destacables són les següents:
 - **Edulis – Associació per a la divulgació i l'estudi de la ciència i el medi ambient.** Edulis és una associació sense ànim de lucre dedicada a l'educació ambiental, ofereix algunes activitats al CEM, activitats per a ciutadania, per a centres educatius... Algunes d'aquestes activitats estan orientades al medi marí.
 - **Agrupació per la protecció del medi ambient (APMA):** Es tracta d'una associació que fa activitats relacionades amb el medi ambient i molt activa a Vilanova i la Geltrú. Aquesta entitat ecologista es va constituir l'any 1989 amb l'objectiu de denunciar i presentar alternatives cap a les problemàtiques ambientals de la comarca del Garraf.

És una associació molt activa amb activitats cada mes de diferents temàtiques ambientals.

- **Foixarda Vilanovina:** Es tracta d'una associació molt activa amb l'objectiu de conèixer, difondre i respectar els espais naturals de Vilanova i la Geltrú tot fent activitats lúdiques i divulgatives (xerrades, exposicions, sortides...). A més a més, porten el seguiment de varies espècies que es troben al terme municipal com el ballester, la sargantana cua-roja o el corriol camanegre.
- **Entitats adscrites a Esports:** De 86 entitats adscrites a la secció d'esports, només 13 tenen una incidència al mar o a la platja. Aquestes entitats tenen diferents interessos en el medi marí; hi ha dues entitats dedicades a les activitats subaquàtiques, dues de vòlei, dues de pesca esportiva, dues de triatló, una de piragüisme, i algunes d'activitats marines en sentit lúdic generals. Hi ha una associació centrada en persones amb discapacitats i en l'aproximació als esports de mar inclusivament. I també trobem dos clubs importants que es mencionen a continuació.
- **Club Nàutic Vilanova:** Es tracta d'un port esportiu amb actualment 700 socis i més de 800 amarraments. A part d'oferir el servei d'amarraments el Club Nàutic de Vilanova també ofereix activitats esportives de mar, per exemple, compta amb una escola de vela que està oberta tot l'any i que incrementa la seva activitat a l'estiu amb el Campus Nàutic. Aquestes activitats apropen el mar a la ciutadania, alhora que cal tenir en compte aquest factor com a una pressió extra cap al medi marí.
 - **Esport Blau Escolar:** Es tracta d'una iniciativa de la Federació Catalana de Vela que vol acostar els esports de mar a l'alumnat de 5è de primària. En aquest programa es posen en contacte clubs i escoles de vela amb centres escolars i així es potencia la cultura del mar a través de l'esport. Es tracta d'un programa on es combina l'esport amb l'educació, per ensenyar valors com el treball en equip, a part, d'existir un component més lúdic del programa en si.
 - **Conveni Institut Baix-a-mar:** Aquest conveni entre l'institut Baix a Mar i el Club Nàutic Vilanova va iniciar-se l'any 2017 amb l'objectiu d'apropar la vela a l'alumnat del municipi. Aquesta iniciativa també obre portes a la formació de nous navegants o tècnics de vela, i a què l'alumnat conegui altres vies laborals.

Dins del Club Nàutic de Vilanova també es troben diverses seccions esportives importants que fan un ús del litoral. Entre d'altres es troben la secció de pesca, submarinisme, l'equip de regates... Recollint aquesta última secció, cal afegir, que des del Club Nàutic Vilanova s'organitzen regates a la costa vilanovina; la més important acollida en els últims temps abans de la redacció d'aquest programa és la primera Regata preliminar de la 37ª Copa Amèrica celebrada a Barcelona l'any 2024.

- **Club de Mar Vilanova:** Es tracta d'un club esportiu centrat en els esports de vela practicables des de la platja. Es localitza a l'espai del Moll de Ponent i s'ofereixen activitats com la vela lleugera, el *paddlesurf*, el patí català...
- **Empresa Roc Roi:** Hi ha almenys 11 empreses dedicades a les activitats nàutiques enfocades, en part, al turisme, per la seva importància a Vilanova i la Geltrú en destaquem l'empresa Roc Roi, ja que també ofereix casals d'estiu per a la ciutadania local. Aquest centre d'activitats es troba al moll de ponent, al costat de la Platja de Ribes Roges. En aquest centre s'ofereixen tota classe d'activitats marítimes, des de *paddlesurf*, caiac, patí, vela, catamarà, surf de vela... A més a més, s'ofereix formació nàutica i casals i cursos tot l'any, tot i que la incidència més gran de l'ús de les platges el té a l'estiu.
- **Confraria de pescadors Vilanova i la Geltrú:** Es tracta del grup de pescadors i pescadores que treballa a la costa de Vilanova i la Geltrú i que posteriorment ven el peix pescat a la llotja de la ciutat. L'animal pescat més característic de la ciutat és la gamba vermella (*Aristeus antennatus*), i els pescadors i pescadores, en general, s'han especialitzat en la pesca d'aquest animal.
- **Grup de la CETS:** Es tracta d'un grup de treball que engloba restauradors, allotjaments i activitats a la zona del Garraf, seguint aquelles esmenes que es fan des de la CETS i promou el Parc del Garraf. Dins d'aquest grup hi ha un grup de treball específic en la gestió del litoral que es promou, entre d'altres, des de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.
- **Associació Veïnal Baix a Mar:** Es tracta d'una associació de veïns que viuen al barri del Mar i vetllen per una relació amb l'administració i el barri satisfactòria. Per això ofereixen activitats que molt sovint estan relacionades amb les platges o l'oceà, com per exemple, la xerrada "*Els ocells marins a la platja i al litoral de Vilanova*", "*Caretta a la vista!*"...
- **Vòlei platja:** A Vilanova i la Geltrú hi ha dos clubs dedicats al vòlei, i un d'ells especialment centrat al vòlei platja. Aquest club té la seu a la platja de l'Adarró on durant tot l'any es fan pràctiques esportives. També s'organitzen torneigs esportius que donen al municipi un punt d'atracció turística en l'àmbit esportiu.

Conclusions del procés participatiu dels agents implicats

Per tal de completar aquesta fase diagnòstica s'han elaborat diverses entrevistes i una enquesta a la ciutadania per a desenvolupar un pla d'educació ambiental focalitzat a les necessitats del territori. D'aquesta manera s'ha incorporat la percepció envers els Espais Blaus de la ciutadania, alhora que s'ha indagat en la gestió dels usos de les platges que se'n fa actualment per part d'entitats naturalistes, associacions, empreses o la mateixa administració.

S'han portat a terme set entrevistes i una enquesta en format formulari en línia, per aconseguir arribar a tota la comunitat i aconseguir una visió clara de la situació actual pel que fa a la percepció dels Espais Blaus i l'estat de l'educació ambiental a Vilanova i la Geltrú. Els coneixements i les propostes de les persones i col·lectius claus de l'educació ambiental de Vilanova i la Geltrú enriqueixen la proposta

pedagògica; l'objectiu és arribar a detectar les àrees, temàtiques o públics on cal incidir més dins del pla d'educació ambiental per sensibilitzar en els valors i beneficis d'aquests espais.

Entrevistes a agents clau del territori

Les entrevistes han estat conceptualitzades dins del tipus semiestructurat: les entrevistes semiestructurades permeten explorar amb més profunditat els coneixements i les opinions de les persones entrevistades i garanteixen certa flexibilitat en la conversa, alhora, que permeten una estandardització. A més, l'avantatge de les entrevistes semiestructurades és que permeten aprofundir en la resposta de la persona entrevistada, per tant, es garanteix el diàleg i la reflexió amb l'informant i es pregunta d'acord amb les seves respostes. L'entrevista s'ha efectuat en quatre blocs iguals per sector, diferenciant alguna pregunta segons el sector:

Cada persona entrevistada ha pogut aportar, des de la seva visió i el seu àmbit, la seva perspectiva envers els Espais Blaus, de manera que s'ha pogut fer un mapatge general de la situació de Vilanova i la Geltrú. Amb les entrevistes es recull informació valuosa i diversa que ajuda a detectar les necessitats del municipi i millorar les accions del Pla d'educació ambiental, així com promou una participació activa de la ciutadania.

Conclusions generals de les entrevistes

- **La protecció del litoral i les espècies vulnerables és essencial**

En general, tots els agents implicats consideren que la protecció del litoral és un punt clau en la seva activitat o en el seu dia a dia. **L'entitat ambiental i el sector de recerca** consideren fonamental la seva protecció per garantir la **resiliència dels ecosistemes** davant d'un canvi climàtic imminent. La protecció de les dunes naturals esdevé essencial en un present on ja s'estan començant a notar els efectes del canvi climàtic; hi ha múltiples estudis que demostren que la protecció d'aquests ecosistemes pot fer que els efectes del canvi climàtic, com l'augment del nivell del mar, es vegin esmorteïts. Tanmateix, el **sector privat** considera que, tot i que és important la protecció del litoral, cal trobar **solucions que no perjudiquin les activitats econòmiques** o que no siguin tan restrictives, volen sentir-se més participants i escoltats en la presa d'aquestes decisions. El sector privat explica que les restriccions imposades per a la protecció del corriol camanegre, com el tancament de platges, entre d'altres, els han afectat negativament a nivell econòmic. També exposen que en alguna situació s'han sentit jutjats en la seva manera de fer la feina i reivindiquen la seva bona praxis i que també poden ajudar en aquesta protecció litoral sense veure's afectats en el seu dia a dia.

Per part de l'**administració**, es destaquen els **esforços continus** que fan per mantenir les platges netes, però es remarca especialment la condició de **platja urbana de Ribes Roges**. A l'entrevista expliquen que, tot i que hi hagi espècies vulnerables en aquesta platja i sigui essencial protegir-les, no s'ha d'oblidar que és una platja urbana i, per tant, la seva gestió és diferent a una platja natural com podria ser platja Llarga, on la seva gestió es basa en la no actuació. En el cas de Ribes Roges esdevé un símbol de la ciutat i un espai de pertinença dels vilanovins i vilanovines, per tant cal pensar i planificar bé com es gestiona. L'administració sent que tot i els esforços que tots els departaments hi posen la ciutadania no acaba d'estar contenta, i caldria tenir una millor comunicació per trobar les solucions més efectives. En aquesta entrevista, també s'esmenta que malgrat les mesures preses per part de l'Ajuntament per mantenir una bona condició de les platges, molta part de la ciutadania les percep com a brutes o amb deixadesa. Això també s'ha comentat en altres entrevistes (*Rubèn Domènech o Jaume Martí*), aquí influeixen dos factors importants: el primer, relacionat amb la percepció humana de bellesa i el segon amb una desconexió dels paisatges dunars o del sentit d'una restauració ambiental. No tot el que és bell a ulls humans, és efectiu o sa a la natura, i potser s'ha d'aprendre a mirar de nou amb una mirada sense prejudicis i oberta a altre tipus de paisatge.

En el cas de Ribes Roges és una mica més complicada aquesta visió, ja que al haver-hi espècies vulnerables, com el corriol camanegre entre d'altres, els vehicles motoritzats estan prohibits, per tant la neteja que s'hi pot fer és manual i això molt cops fa que la platja estigui certament bruta.

En general, tots els sectors coincideixen a dir que hi ha una **manca d'informació** en perquè és necessari fer aquesta protecció i perquè es fa d'aquesta manera. S'esmenta que la preservació de la biodiversitat no és només protegir unes espècies en concret, sinó també **garantir la salut i benestar dels ecosistemes** i per tant, de les persones. Per això es comenta que és important no caure en fatalismes i transmetre a la ciutadania un missatge d'esperança i on és possible compatibilitzar el desenvolupament econòmic i la preservació de la natura.

- **La comptabilització dels usos de les platges és possible**

Segons les informacions extretes de les entrevistes un dels eixos d'aquest pla d'educació ambiental hauria de ser fer entendre a la ciutadania la comptabilització dels usos de les platges. Com s'ha comentat amb anterioritat la platja de Ribes Roges és la que més conflicte presenta, per ser una platja urbana amb un alt valor social i recreatiu. Tanmateix aquesta platja disposa d'un gran espai de sorra que amb una bona planificació es podria comptabilitzar tots els usos sense problema. De fet, l'any 2024 Carme Blade va realitzar un informe sobre els usos a la platja de Ribes Roges, i va demostrar que les accions de protecció d'espècies vulnerables no són incompatibles amb la resta d'usos, ja que no es comparteixen els mateixos espais de sorra.

Cal trobar un equilibri que permeti la protecció d'aquestes espècies sense perjudicar les activitats econòmiques i turístiques. El PEA podria esdevenir una guia bàsica per **garantir la comunicació entre sectors** i millorar aquesta planificació per tal de tenir en compte tots els agents implicats.

La majoria dels sectors consideren que l'ús de les platges està equilibrat o comença a estar equilibrat; tanmateix, es destaca una necessitat de fer una **planificació intensiva** alhora que una comunicació efectiva dins del mateix Ajuntament i amb els actors claus vinculats a les platges per a transmetre eficientment la informació.

- **Diferències en la consciència ambiental de la ciutadania**

Pel que fa a la percepció de la sensibilització ambiental a la ciutat de Vilanova i la Geltrú s'observen diferències segons el sector al qual s'entrevista. El **sector de la recerca i el sector privat**, també relacionat amb casals d'estiu que fan activitats ambientals, sí que veuen una bona consciència en la majoria de la ciutadania. En canvi, el **sector administratiu** considera que la consciència ambiental és baixa.

En ambdós casos es considera que la **visió** està **esbiaixada**, això és degut al públic al que tenen accés. És a dir, en el cas del sector de la recerca, privat i entitats es relacionen amb ciutadania prèviament conscienciada, o bé casals d'estiu amb infants, o bé persones naturalistes o del propi àmbit de la recerca... Això fa que la seva predisposició a aprendre sobre els Espais Blaus sigui elevada, alhora que els fa més receptius a la sensibilització ambiental. Per contra, en el cas de l'administració, es veuen molts cops de cara al públic, però en aquest cas un públic que no és receptiu a la sensibilització ambiental. Es tracta d'un sector que rep de manera directa la queixa ciutadana per la gestió de les platges, per tant la perspectiva que tenen és que en general la ciutadania no està sensibilitzada.

En cap dels casos estan erronis amb la seva resposta sobre la conscienciació ambiental a Vilanova i la Geltrú, simplement el focus de resposta és diferent. Per tant, un dels objectius del PEA serà intentar apropar aquestes dues visions i **millorar en general la conscienciació ambiental** de la ciutat envers els Espais Blaus.

Es destaca el comentari del Rubèn Domènech que considera que la **reactivació del Consell de Medi Ambient** per part de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha estat un gran encert, ja que s'ha millorat la comunicació entre les entitats i l'administració; i que això és clau per garantir una bona gestió dels Espais Blaus.

Finalment, totes les persones entrevistades coincideixen en el fet que per poder **compatibilitzar els usos de les platges i alhora protegir el litoral es necessita una participació activa de la ciutadania i una conscienciació generalitzada.**

- **L'educació ambiental un factor important a desenvolupar**

A totes les entrevistes es considera que a Vilanova i la Geltrú hi ha una manca d'informació envers els Espais Blaus. Es considera que, per promoure la participació ciutadana i especialment els hàbits cívics i sostenibles, caldria incidir especialment a les escoles. Com diu la Carme Blade: *"moltes errades provenen del desconeixement més que de la mala fe"*. En altres entrevistes, com la del Vittorio Pedrocchi o la del Xavi Elizondo, s'ha parlat per exemple dels propietaris de gossos, que molts cops els porten deslligats en zones on està prohibit. En aquestes converses s'ha exposat que un cop se'ls explica que està prohibit la majoria de persones són molt receptives i lliguen al gos, i són molt poques les que s'oposen; per tant, consideren, que amb una mica més d'informació atractiva i sense criminalitzar podrien ajudar a prevenir aquest tipus de conflictes.

Vittorio Pedrocchi proposa que les activitats d'educació ambiental que s'han d'incloure en el Programa d'Educació Ambiental haurien de ser vivencials, és a dir, mostrar a la ciutadania els corriols, les dunes i les platges. Es considera que aquest tipus d'activitats poden apropar al ciutadà a la seva pròpia realitat i donar-li aquest sentiment de pertinença tan important per crear xarxa.

En Jaume Martí, del sector privat, considera que aquesta informació cal que no estigui esbiaixada, és a dir, que a part d'explicar la dinàmica litoral des del punt de vista ambiental també s'esmenti en algun punt la importància econòmica d'aquests sistemes. Dins del PEA serà important mencionar els beneficis a la societat que té la protecció d'aquests espais i alhora donar-los el valor econòmic-turístic que tenen per la ciutat de Vilanova i la Geltrú.

A més, es proposa la creació de campanyes informatives a les platges, especialment fent èmfasi, com ja s'ha comentat, a la prohibició dels gossos deslligats a les platges de Vilanova i la Geltrú en època de nidificació del corriol camanegre. Aquesta problemàtica ha estat la més esmentada en el conjunt d'entrevistes, ja que moltes persones no entenen la prohibició o directament la desconeixen. També s'haurà de fer èmfasi en les espècies vulnerables i en la importància de la seva protecció pel futur del litoral.

- **Conclusions de les entrevistes**

Gràcies a les entrevistes realitzades s'han pogut extreure conclusions valuoses que serveixen per nodrir el PEA d'accions específiques pel terme municipal de Vilanova i la Geltrú. Les entrevistes reflecteixen la complexitat de gestionar el litoral, on cal trobar un equilibri entre la protecció ambiental, l'activitat econòmica i els usos dels ciutadans a les platges. També es destaca la importància de la informació, l'educació i divulgació ambientals per augmentar la consciència de la ciutadania envers els Espais Blaus de la ciutat; així com la necessitat de millorar la comunicació i gestió entre els actors implicats. També es manifesta la necessitat de

normatives clares i coordinades per garantir la preservació de les espècies vulnerables de les platges alhora que s'assegura un ús sostenible i equilibrat de l'espai. A continuació, es troben les conclusions específiques tretes d'aquestes entrevistes, tant per platja com les accions de millora proposades.

- *Conclusions per platges de les entrevistes*

Platja Llarga

- Hi ha una percepció de **manca d'inversió i manteniment** en comparació a altres platges del municipi.
- S'han recollit respostes de **frustració** entre els veïns degut a la percepció d'una **falta de resposta per part de l'administració**.
- Hi ha una **necessitat urgent de millorar la informació** i fer èmfasi en l'educació ambiental per afavorir la comprensió de la normativa de platja Llarga.
- Es reclamen **serveis bàsics, més senyalització i sancions** a comportaments incívics (pesca, gos deslligat...).
- El **procés de restauració ambiental** efectuat a platja Llarga eventualment es veurà de manera positiva, ja que esdevé un **refugi climàtic** necessari en l'època actual.

Platja Ribes Roges

- Es tracta d'una **platja urbana** amb un gran valor social i recreatiu.
- Al ser una platja urbana i, ser també la platja amb major afluença, presenta **dificultats de gestió per a compatibilitzar** la protecció de les espècies vulnerables com el corriol camanegre amb l'ús recreatiu.
- Les restriccions per la conservació de les espècies vulnerables generen una **percepció de deixadesa** entre la ciutadania, malgrat els esforços de manteniment per part de l'administració.
- Cal **millorar la comunicació** per evitar la sensació entre la ciutadania que les mesures de protecció afecten negativament a l'experiència dels usuaris.
- **L'impacte econòmic** de les restriccions ha estat un problema per alguns sectors, com les guinguetes.
- Es proposa en varies entrevistes **reforçar l'educació ambiental** i la informació en aquest espai per informar degudament a la ciutadania.
- En aquesta platja es fan **tasques de seguiment del corriol camanegre** de manera exhaustiva.
- Amb el pas dels anys **s'han perdut**, a temporada alta, moltes **activitats** que s'hi feien, creant així el descontent de gran part de la ciutadania.

Platja del Far

- **Platja exclusiva per a gossos.**
- Amb les accions de restauració ambiental que s'hi van fer es va perdre un gran aparcament, creant així el descontent de part de la ciutadania.
- A dia d'avui hi ha sectors que perceben que degut a aquesta restauració ambiental a la platja del Far també s'ha **perdut l'activitat econòmica de la zona**.
- Cada cop més gent valora quan una platja, com la platja del Far o Ribes Roges està naturalitzada, ja que li donen un aspecte i festonomia diferent.
- Puntualment es fan observacions de corriol camanegre.

- *Propostes de millora extretes de les entrevistes*

La redacció del PEA ha de tenir un enfocament integrador i multidisciplinari on es tingui en compte la protecció ambiental, l'equilibri dels usos i l'activitat econòmica. A part de les activitats o les campanyes comunicatives esdevindrà necessària la creació de sinèrgies entre els actors implicats.

És necessari explotar l'educació ambiental a Vilanova i la Geltrú amb activitats que conscienciïn sobre la importància dels Espais Blaus alhora que es fa èmfasi també en la importància econòmica per a la ciutat d'aquests espais.

Cal crear campanyes d'informació sobre les mesures de protecció de les espècies vulnerables i perquè aquestes son importants.

Per fer una bona gestió dels usos de les platges, especialment a la platja de Ribes Roges, es necessita una bona planificació i una bona comunicació entre els propis actors implicats i la ciutadania.

La participació ciutadana és fonamental per aconseguir una gestió sostenible del litoral.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DELS ESPAIS BLAUS

Missió i visió dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú

La missió d'un programa d'educació ambiental és la seva raó de ser, és a dir, el seu propòsit fonamental; una declaració concreta del que és i dels valors que la defineixen. Per altra banda, la visió representa el futur desitjat pel programa educatiu, descriu el que aspira a aconseguir a diferents terminis i quina és l'orientació del programa. La visió és inspiradora i motiva a tothom cap a un objectiu en comú.

Missió: La missió del Pla d'Educació Ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú és fomentar el valor d'aquests, de manera que es promogui, mitjançant la sensibilització, l'educació innovadora i de qualitat i la comunicació, un canvi en la conscienciació envers el sistema litoral i les espècies vulnerables que viuen. D'aquesta manera contribuir a una societat més conscient i compromesa amb l'entorn que els envolta i així reduir els impactes antropogènics que afecten els espais blaus. El Programa ha de ser un motor de canvi envers l'educació ambiental a Vilanova i la Geltrú.

Visió: La visió del Pla d'Educació Ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú és donar a conèixer el valor d'aquests espais, i conscienciar i empoderar a la ciutadania (tant infants com adults) al respecte perquè els protegeixin. Alhora, es busca fomentar el pensament científic, crític, creatiu i respectuós per contribuir a una comunitat que respecta i valora el seu entorn litoral.

A partir de la diagnosi prèvia, les entrevistes a agents estratègics i la definició de la missió i visió del pla estratègic de Vilanova, recollides en aquest document, s'ha elaborat un programa d'activitats i un pla d'acció comunicativa per al municipi.

El programa d'activitats respon a les necessitats detectades i vol donar resposta als principals reptes en l'àmbit de la sostenibilitat marina i litoral. Està estructurat en diversos eixos temàtics, organitzats segons el públic destinatari, amb l'objectiu d'arribar al conjunt de la ciutadania. Les activitats, dissenyades de manera acurada, busquen posar en valor els espais blaus de Vilanova i la Geltrú.

Els eixos temàtics tenen una clara voluntat transformadora, promovent la implicació de la comunitat educativa, el teixit social i la ciutadania en la valoració i preservació del patrimoni natural i cultural vinculat al medi marí.

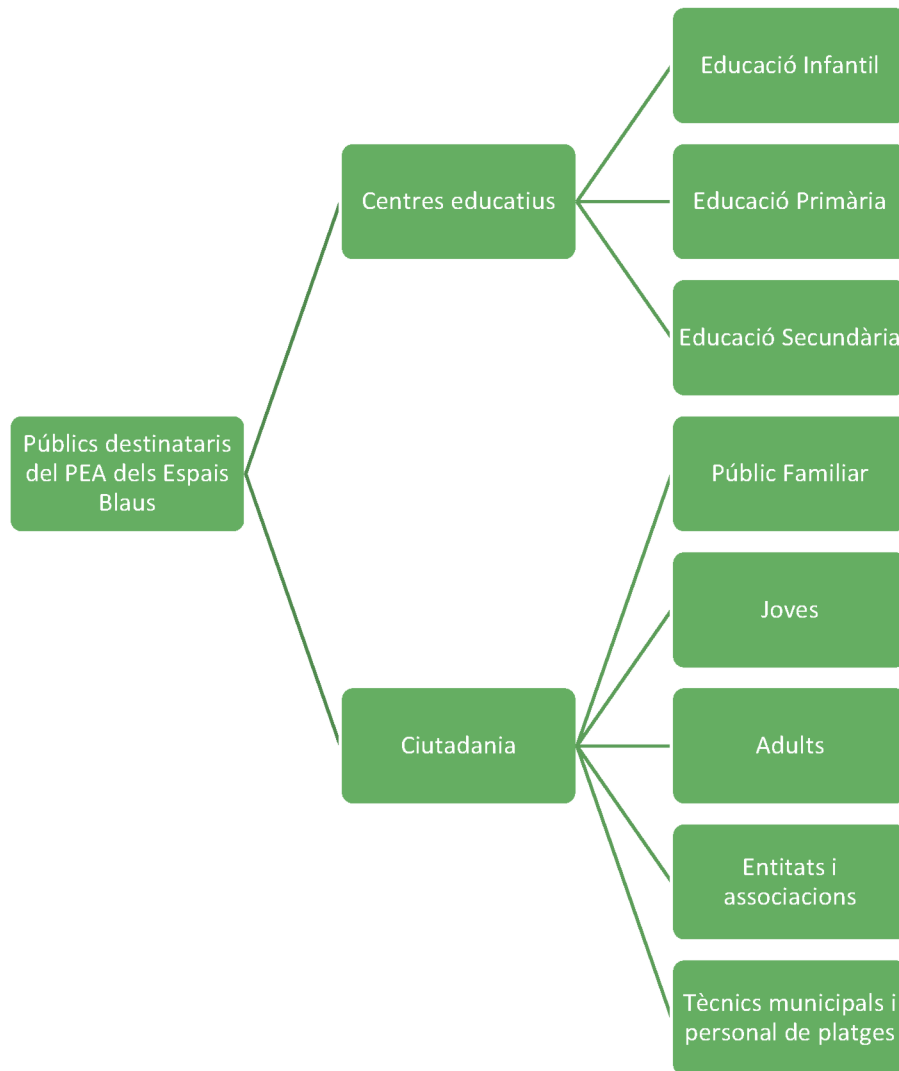
Aquest programa es complementa amb un pla d'acció comunicativa que garanteix una difusió coherent, atractiva i alineada amb els objectius del pla.

A continuació es presenta el programa d'activitats elaborat en el marc del Pla d'Educació Ambiental de Vilanova i la Geltrú.

Mar	Costa	Canvi climàtic	Impactes activitat quotidiana	Activitats econòmiques
Centres educatius	Centres educatius	Centres educatius	Centres educatius	Centres educatius
AC 1.1. Dinamització de l'APS <i>Balenes i dofins de Vilanova i la Geltrú</i>	AC 3.1. Creació i dinamització d'un APS sobre conservació d'espècies	AC 5.1. Creació d'un APS sobre canvi climàtic	AC 7.1. Dinamització de l'APS <i>Costes del Garraf</i>	AC 9.1. Creació i dinamització de l'activitat <i>Peixos Miquel, la història de l'home que va salvar els peixos de Vilanova i la Geltrú</i>
AC 1.2. Creació i dinamització de l'activitat <i>Descobrint el fons marí de Vilanova i la Geltrú</i> . Aquesta activitat estarà emmarcada dins la PAE de Vilanova i la Geltrú.	AC 3.2. Creació i dinamització de l'activitat: <i>Soc el corriol camanegre!</i>	AC 5.2. Creació i dinamització de l'activitat <i>Estacions meteorològiques</i> per a cycle superior primària i cycle inicial secundària.	AC 7.2. Creació i dinamització de l'activitat <i>I si el futur fos blau?</i>	AC 9.2. Creació i dinamització de l'activitat <i>Coneix els pescadors i pescadores de Vilanova i la Geltrú</i>
AC 1.3. Creació d'una exposició per explicar els set principis de la cultura oceànica per a instituts. Exposició de tipus itinerant.	AC 3.3. Creació i dinamització d'un escape-box per a 1er i 2n ESO sobre els valors de la costa, la biodiversitat i la restauració ambiental. Aquesta activitat estarà emmarcada dins la PAE de Vilanova i la Geltrú	AC 5.3. Creació i dinamització d'una activitat per a 5è i 6è de primària sobre els efectes del canvi climàtic en els Espais Blaus. Aquesta activitat es podrà fer als tres espais i estarà inclosa al PAE de Vilanova i la Geltrú	AC 7.3. Dinamització activitat del Consell Comarcal <i>Volem la platja neta!</i>	Ciutadania
Ciutadania	Ciutadania	Ciutadania	Ciutadania	AC 10.1. Creació i dinamització d'un taller de teixir de xarxes
AC 2.1. Creació d'una exposició interactiva. Aquesta exposició es col·locarà a la casa de la platja Llargà, però tindrà una producció transportable.	AC 4.1. Creació i dinamització de l'activitat: <i>El bioblitz de la platja Llargà</i>	AC 6.3. Creació i dinamització d'una activitat de monitorització marina de ciència ciutadana relacionada amb el projecte SCORE.	AC 8.1. Creació d'una activitat de sensibilització i recollida de residus organitzada per a entitats col·laboradores, amb l'objectiu de conscienciar sobre els plàstics i microplàstics.	AC 10.2. Creació i dinamització de l'activitat passavolant pel dia de la dona sobre les dones del mar i els seus oficis.
AC 2.2. Creació i dinamització d'una activitat per a famílies i enfocada a infants de 5è i 6è relacionada amb l'exposició gamificada	AC 4.2. Dinamització i promoció de les visites mensuals als espais blaus			
AC 11.1 Creació d'un mes temàtic marí i dels Espais Blaus amb activitats relacionades als Centres cívics de les ciutats.				

Públics destinataris

El Programa d'Educació Ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú serà un programa transversal on es pretén sensibilitzar la ciutadania envers el valor i beneficis d'aquests espais, alhora que ser conscients de la gestió dels usos que se'n fa. Per aquest motiu, el públic destinatari serà divers intentant englobar el màxim de ciutadania.

A continuació, es descriuen cadascun dels públics destinataris esmentats.

Centres educatius

Les activitats educatives s'adreçaran als grups classe dels centres educatius de Vilanova i la Geltrú, incloent-les en cada cas dins de les competències i sabers del currículum escolar en concret. S'inclouen infants des de l'Educació Infantil fins a l'Educació Secundària, per cobrir les necessitats a totes les etapes educatives. Les propostes es desenvoluparan en horari lectiu (entre les 9h i les 16:30h) entre setmana. Els nivells amb què es compta són els següents:

- Etapa Educació Infantil (3-5 anys)

- Etapa d'Educació Primària (6-12 anys)
- Etapa Educació Secundària Obligatòria (12-16 anys)

Els continguts s'adaptarien i s'adequarien a les necessitats i desenvolupament de cada grup, intentant alhora que les metodologies siguin innovadores i actuals. Les activitats tindran una durada d'una hora i mitja, de manera que es puguin visitar aquests espais i siguin efectives i significatives en l'aprenentatge de l'alumnat. Així i tot, també es crearà alguna activitat d'una hora per a tal que es pugui integrar de manera fàcil en l'horari lectiu.

A més, es promouran col·laboracions amb entitats ambientals locals per generar sinergies que tinguin un impacte positiu als Espais Blaus. Això permetrà enriquir l'oferta educativa dels centres de la ciutat, alhora que es reforça el vincle entre l'alumnat, el seu entorn proper i la comunitat. Com a resultat, es fomentarà la participació activa dels infants en la protecció i preservació dels Espais Blaus.

Ciutadania

Les accions s'adrecen a la ciutadania en general de Vilanova i la Geltrú, amb l'objectiu de sensibilitzar envers els valors i beneficis dels Espais Blaus de la ciutat i promoure el pensament crític i les pràctiques sostenibles en el dia a dia. Eventualment amb el pla s'arribarà a tots els públics destinataris, per començar es prioritzarà sobre aquells en el que es detecten més necessitats. D'aquesta manera, amb el pas dels anys es tindrà un programa en conjunt que compleixi amb totes les tipologies de públic proposades. Tanmateix, les activitats estaran adreçades específicament a cada públic, adaptant els continguts i metodologies per tal de respondre a les necessitats i interessos específics:

- **Famílies:** Es proposen activitats manipulatives i creatives, que incloguin el contacte amb la natura i amb els Espais Blaus de manera directa. Es tracta d'un públic prioritari dins del pla, ja que es barregen infants i adults, per aquest motiu dins dels continguts es farà èmfasi en l'aprenentatge intergeneracional, fent que l'activitat sigui interessant tant per a adults, infants o joves que hi puguin participar; i ajudant, alhora que aprenen, a gaudir de l'espai i els vincles familiars.
- **Joves:** És un públic amb un gran potencial, i per això es posarà l'accent en promoure activitats vinculades al voluntariat ambiental, la ciència ciutadana i el mètode científic. L'objectiu és impulsar aquesta generació cap a una ciutadania activa i compromesa amb la natura local.
- **Adults:** Per aquest tipus de públic es proposen xerrades, tallers i itineraris concrets perquè siguin atractius pel que fa a continguts i experiència. El públic adult, tot i que té més accessibilitat horària i de temàtiques, també és més exigent, per això cal que les propostes siguin de qualitat i interessants, per generar una sensació de satisfacció en acabar.
- **Associacions i entitats locals:** Dins d'aquest grup de ciutadania també s'inclouen les associacions i entitats locals, especialment aquelles que estan relacionades en l'aspecte ambiental. S'oferiran xerrades formatives i tallers pràctics per augmentar la consciència ambiental envers els Espais Blaus de la ciutat. A més, dins del Pla d'Educació Ambiental dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú es generaran espais de co-creació d'activitats per fer que les entitats se sentin partícips d'aquest, això generarà un impacte positiu a la ciutat alhora que una retroalimentació amb el mateix PEA, ja que les entitats tenen una gran força de convocatòria i mobilització de persones interessades i poden servir d'altaveu d'aquest PEA.

- **Tècnics municipals i personal de platges:** Perfils professionals que treballen a l'administració pública local i tenen responsabilitats en la planificació, gestió i seguiment de diferents tipus de polítiques. També s'inclouen persones que desenvolupen tasques operatives i de manteniment a les platges, com neteja, vigilància, suport a banyistes... Aquest sector té un coneixement pràctic i directe de l'estat del litoral. La participació d'aquest sector en el context del PEA és essencial per la seva visió estratègica, per la perspectiva ambiental i millorar la gestió diària de les platges de Vilanova i la Geltrú.

Programa d'activitats per públics objectiu

Públic destinatari		MAR	COSTA	CANVI CLIMÀTIC	IMPACTES ACTIVITAT QUOTIDIANA	ACTIVITATS ECONÒMIQUES
Centres educatius	Segon cicle d'infantil					AC 9.1
	Cicle inicial Primària					AC 9.2
	Cicle mitjà Primària	AC 2.1	AC 3.2		AC 7.3	
	Cicle superior Primària	AC 2.1 AC 2.2		AC 5.2 AC 5.3	AC 7.3	
	Primer cicle d'ESO	AC 1.3	AC 3.3	AC 5.2	AC 7.2 AC 7.3	
	Segon cicle d'ESO	AC 1.1 AC 1.2 AC 1.3	AC 3.1	AC 5.1	AC 7.1 AC 7.2	
	Batxillerat i FP	AC 1.3				
Ciutadania	Famílies	AC 2.1 AC 2.2	AC 4.1	AC 6.3		AC 10.1 AC 10.2
	Joves	AC 2.1				AC 10.1 AC 10.2
	Adults	AC 2.1		AC 6.3		AC 10.2
	Entitats	AC 2.1			AC 8.1	AC 10.2
ACTIVITAT TRANSVERSAL PER A CENTRES CÍVICS						

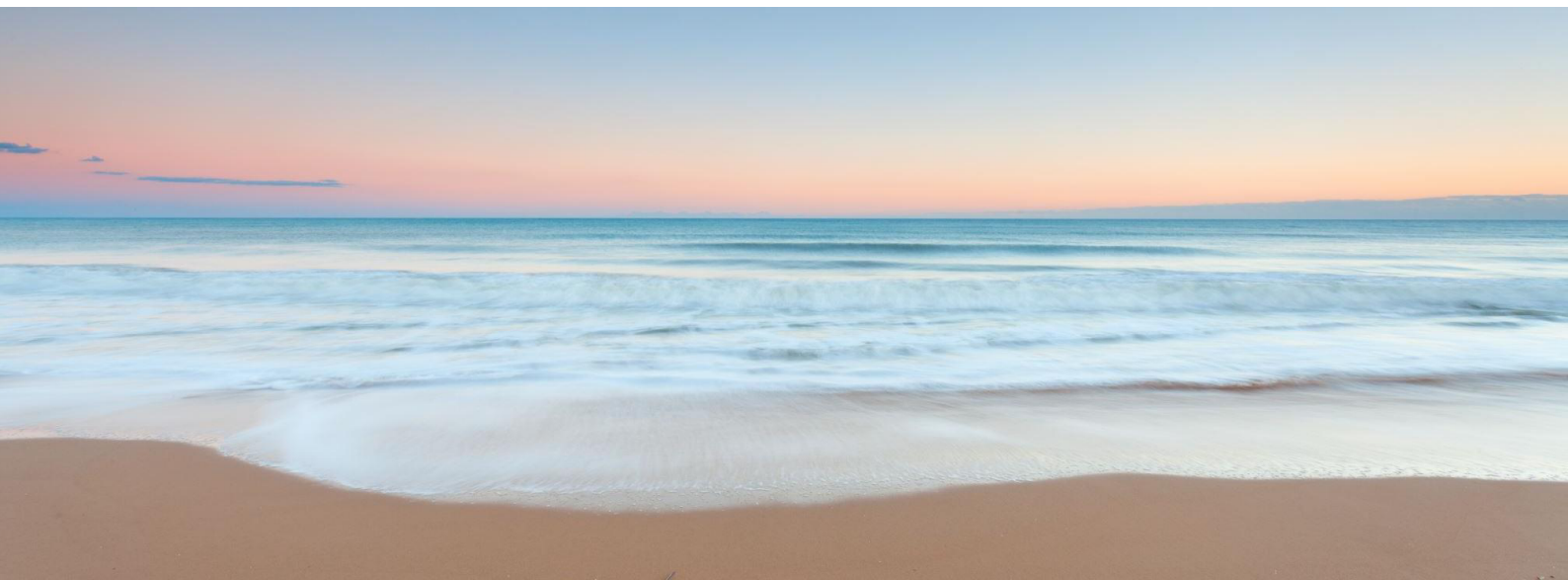
PROGRAMA D'ACTIVITATS

En el següent apartat, es defineixen les activitats que s'hauran de dur a terme segons els eixos temàtics i públics que s'han traçat en el capítol anterior.

Aquest programa detalla les activitats per públic, especificant les dinàmiques, els terminis d'execució i els recursos necessaris per garantir-ne l'efectivitat. A més, estableix indicadors de seguiment i avaluació que permetran valorar l'impacte de les activitats i fer els ajustos necessaris al llarg del temps.

L'objectiu és assegurar que els eixos temàtics i activitats es materialitzin en accions realistes, eficaces i adaptades a les necessitats dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú, fomentant una educació ambiental transformadora, sostenible i transversal. Així mateix, el programa d'activitats té un enfocament flexible i revisable, que permetrà incorporar noves propostes i adaptar-se als canvis en el context ambiental i educatiu per garantir-ne la vigència i l'impacte a llarg termini.

Mar

El mar és entès en un sentit ampli com el conjunt de mars i oceans (segons la UNESCO), una gran massa d'aigua salada interconnectada que cobreix el 70% de la superfície del planeta. Acull una gran diversitat d'espècies emblemàtiques, com els dofins mulars o la posidònia, i té un fort valor cultural per a les comunitats costaneres. A més, el litoral és el sosteniment econòmic de moltes famílies ja que concentra activitats econòmiques directa i indirectament relacionades, com turisme, pesca o oci esportiu.

A principis de segle, i amb l'objectiu de posar en relleu en tots aquests valors naturals i culturals, es va crear el concepte cultura oceànica. Amb aquest impuls es vol proporcionar un coneixement transversal sobre el mar i els oceans a la tota la ciutadania.

L'alfabetització oceànica és essencial per entendre i comprendre com funciona el sistema oceànic dins del planeta.. Aquest fa concepte posa èmfasi en la comprensió de la influència que l'oceà exerceix sobre les persones, i viceversa,, establint així una comunicació bidireccional i fluida sobre temàtiques marines. La cultura oceànica permet que les persones puguin prendre decisions sostenibles a favor del futur blau del planeta.

La cultura oceànica no fa referència només a l'educació, sinó també a la participació i al sentiment de pertinença amb l'objectiu d'empoderar les persones perquè puguin actuar en nom del mar i l'oceà. Educar sobre el litoral i la vida marina és una eina clau per conscienciar a població i connectar-la amb els bens naturals més propers. El litoral i l'oceà són vida i la formen part essencial de la identitat de les poblacions costaneres. Aquest vincle no es pot desarrelar, i per això cal reforçar-lo mitjançant activitats i accions concretes.

Conèixer és una eina per comprendre i, per tant, per connectar d'una manera més profunda amb el paisatge que ens envolta, fomentant així el sentiment de pertinença dins les comunitats costaneres.

ACCIÓ 1.1: DINAMITZACIÓ DE L'APS BALENES I DOFINS DE VILANOVA I LA GELTRÚ			
PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	3r i 4t d'ESO, Batxillerat i FP
DURADA	20 hores lectives	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU			<ul style="list-style-type: none"> • Aula espaiosa
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> • Equip dinamitzador • Dossier ApS les Balenes i els dofins de Vilanova i la Geltrú • Contacte amb medis de comunicació
OBJECTIU			Conèixer els cetacis i desenvolupar les competències necessàries per comunicar aquesta informació a la comunitat, per promoure'n la conservació i protecció.
MISSIÓ DE L'ACCIÓ			La missió de l'acció és donar suport al Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú en la seva competència d'educació ambiental. La voluntat principal de l'acció és educar l'alumnat envers els cetacis del Garraf mitjançant la metodologia APS.
OBJECTE DE L'ACCIÓ			

L'objecte de la present acció és la dinamització de l'APS Balenes i dofins de Vilanova i la Geltrú, conceptualitzat l'any 2023. Un APS és una metodologia educativa on es combina el servei comunitari amb l'aprenentatge. L'alumnat té l'oportunitat de formar-se sobre les necessitats actuals de la seva pròpia comunitat i crear una solució o producte que hi doni resposta.. Aquest tipus de formació també afavoreix que l'alumnat s'apropi a la seva realitat i estableixi una connexió amb els agents del territori.

L'empresa contractada serà la responsable de dinamitzar aquesta activitat a totes les escoles de Vilanova i la Geltrú que ho requereixin, sota la supervisió dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. En aquest sentit, l'empresa programarà, organitzarà i desenvoluparà totes les tasques associades a l'activitat i al seu desenvolupament.

DESCRIPCIÓ

L'any 2023 es va conceptualitzar l'APS Balenes i dofins de Vilanova i la Geltrú. Durant l'any 2024 es va fer la primera prova pilot que, en general, va ser tot un èxit. L'objectiu principal d'aquest ApS és que l'alumnat conegui, valori i estimi l'entorn natural, social i cultural marí més proper. El resultat del projecte és un material divulgatiu dirigit a la ciutadania de Vilanova i la Geltrú.

L'ApS s'estructura en dues fases de 10 hores cada una, l'aprenentatge i el servei. L'empresa contractada serà l'encarregada de portar a terme les dues fases, haurà de fer la coordinació i contactar amb les entitats col·laboradores.

La fase d'aprenentatge està formada per cinc sessions programades dins l'horari lectiu. L'empresa contractada haurà de gestionar i vehicular aquesta fase, contactar amb les dues entitats col·laboradores, organitzar i dinamitzar dues de les sessions i donar suport en la resta de sessions:

- 1 Presentació ApS i introducció dels cetacis - Empresa contractada
- 2 Problemàtiques relacionades amb els cetacis - Professorat
- 3 Aprenem fotoidentificació amb Associació Cetàcea - Associació Cetàcea
- 4 Rescat amb la Fundació CRAM - Fundació CRAM
- 5 Introducció del Servei: divulgació científica als mitjans de comunicació - Empresa contractada

L'empresa contractada també serà l'encarregada de vehicular el servei de l'alumnat a la comunitat, donant suport a l'alumnat, facilitant els contactes dels col·laboradors i fent el seguiment individual de l'alumnat. A més a més, haurà de donar suport en la revisió del material final.

Aquesta activitat, centrada en el coneixement i la preservació dels cetacis del nostre litoral, representa una oportunitat valuosa per a l'alumnat per vincular l'aprenentatge científic amb el compromís ambiental. Donada la seva qualitat educativa, la seva connexió amb el territori i el seu enfocament d'aprenentatge i servei, es proposa la seva continuïtat dins el programa d'activitats, mantenint l'essència del projecte i reforçant-ne el valor pedagògic i comunitari.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més a més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciència i tecnologia (Biologia i Geologia)	<ul style="list-style-type: none"> - Diversitat biològica marina (cetacis) - Adaptacions al medi aquàtic - Impacte humà sobre ecosistemes - Mètodes d'observació i anàlisi científics 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aplicar el mètode científic 3. Interpretar dades biològiques 5. Participar en projectes ambientals
Social (Geografia)	<ul style="list-style-type: none"> - Medi natural i litoral català - Protecció del medi ambient - Desenvolupament sostenible 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Analitzar impactes ambientals 5. Participar en millores del territori
Llengües (Català/Castellà)	<ul style="list-style-type: none"> - Elaboració de textos divulgatius - Registres i tipologies textuais - Expressió escrita i oral adequada 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Produir textos segons la finalitat 4. Revisar i millorar textos
Àmbit personal i social / Educació en valors	<ul style="list-style-type: none"> - Compromís cívic i ambiental - Treball cooperatiu - Participació en projectes de servei comunitari 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implicar-se activament en accions de servei 3. Desenvolupar actituds de respecte i responsabilitat
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència científica i mediambiental - Competència digital (recollida i tractament de dades) - Competència ciutadana i social 	

RECURSOS HUMANS

Entitat, organització o empresa especialitzada en educació ambiental

Col·laboració amb associació Cetàcea i CRAM

ACCIONS	Pressupost
A1 Revisió del material existent i producció de nou si és necessari	750,00 €
A2 Dinamització del projecte en un centre educatiu	500,00 € per centre

ACCIÓ 1.2: CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT DESCOBRINT EL FONTS MARÍ DE VILANOVA I LA GELTRÚ

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	3r i 4t d'ESO
DURADA	1 hora 30 minuts	ESPAI	Platja Llarga
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU		<ul style="list-style-type: none"> • Aula espaiosa 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> • Equip dinamitzador • Material per fer l'activitat 	
OBJECTIU	Conèixer el fons marí de Vilanova i la Geltrú a través d'una dinàmica <i>geocaching</i> . Aprendre accions quotidianes per conservar el medi marí.		
MISSIÓ DE L'ACCIÓ	La missió d'aquesta acció és conscienciar i sensibilitzar els alumnes de segon cicle d'ESO sobre la riquesa, la biodiversitat i la fragilitat del fons marí de la ciutat mitjançant una activitat educativa i vivencial. A través d'una proposta basada en el <i>geocaching</i> , es busca aprendre sobre el medi marí i promoure el respecte, tot fomentant l'aprenentatge significatiu, l'observació activa i el treball cooperatiu entre l'alumnat.		
OBJECTE DE L'ACCIÓ			

L'objecte de l'acció és la creació i dinamització de l'activitat "Descobrint el fons marí de la ciutat", adreçada a alumnes de segon cicle d'ESO. Es tracta d'una activitat educativa en format *geocaching*, d'una durada aproximada d'1 hora i 30 minuts, que es desenvoluparà a la platja Llarga de Vilanova i la Geltrú. Aquesta activitat s'emmarcarà dins la PAE de Vilanova i la Geltrú.

L'empresa contractada serà responsable del disseny pedagògic i tècnic de l'activitat, així com de la seva dinamització a totes les escoles de la ciutat que ho sol·licitin, sota la supervisió dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. Aquesta responsabilitat inclou la programació, organització i execució de l'activitat, així com el manteniment i actualització dels elements físics i digitals necessaris per garantir el correcte funcionament del recorregut de *geocaching* en el temps.

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat està conceptualitzada per fer un recorregut per grups tipus *geocaching*, on de manera autònoma, els alumnes aniran descobrint els organismes que viuen al fons marí del Garraf. La metodologia *geocaching* consisteix en amagar "tresors" i amb l'ajuda d'un GPS trobar-los.

Aquest joc va ser creat a principis de segle i consistia en fer públiques aquestes coordenades, dins del *cahcé* (tesor) es troba sempre una llibreta i algun objecte. Així els caçadors de tresors poden omplir la llibreta i intercanviar els objectes. Aquesta metodologia pot ser molt beneficiosa ja que ajuda a relacionar els continguts amb l'entorn real d'una manera lúdica. A més, fomenta la presa de decisions i es potencia el pensament crític, el treball en equip i la planificació.

En aquesta activitat cada “tresor” serà un objecte relacionat amb un organisme present a la costa del Garraf i tindrà un repte associat o una pista.

Títol: Descobrint el fons marí de Vilanova i la Geltrú			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	5 min	La persona educadora explicarà en què consisteix la dinàmica del <i>geocaching</i> i proposarà un repte a l'alumnat relacionat amb descobrir el fons marí. Els explicarà alguna curiositat sobre el que poden veure a l'oceà i els dividirà per petits grups.	Telèfon mòbil de l'alumnat o <i>tauletes</i> proporcionades per l'Ajuntament.
Desenvolupament	45 min	Cada grup haurà de crear la seva pròpia recerca del tresor amb unes coordenades prèviament donades per la persona educadora. A cada tresor, trobaran alguna referència a la biodiversitat del fons marí (exemple: boles de Neptú, ploma d'ocell, petxina...). I cada tresor tindrà una pista per trobar el següent o bé un repte que hauran de completar per poder seguir avançant.	Telèfon mòbil de l'alumnat o <i>tauletes</i> proporcionades per l'Ajuntament.
Cloenda	10 min	La persona educadora resumirà els continguts apresos per l'alumnat en la seva recerca del tresor. I els proposarà pensar en com poden conservar la biodiversitat dels mars i els oceans.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciència i tecnologia (Biologia i Geologia)	<ul style="list-style-type: none"> - Biodiversitat marina local (organismes bentònics i litorals) - Adaptacions i relacions entre organismes - Classificació i reconeixement d'espècies 	<ul style="list-style-type: none"> 3. Interpretar i classificar éssers vius del medi proper 5. Participar en accions de sensibilització ambiental
Tecnologia / Competència digital	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de dispositius digitals (GPS, mòbils, tablets) - Geolocalització i orientació - Recollida de dades mitjançant tecnologia 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Aplicar recursos digitals per a la resolució de problemes 4. Usar tecnologies de manera crítica i responsable

Educació física / Activitat física a l'entorn natural	- Orientació en l'espai i desplaçament responsable a la natura - Activitat cooperativa a l'entorn exterior	3. Participar en activitats físiques cooperatives en el medi natural amb respecte i seguretat
Àmbit personal i social / Educació en valors	- Treball cooperatiu, presa de decisions i resolució de conflictes- Coneixement de l'entorn i compromís amb el medi ambient	1. Treballar en equip amb responsabilitat 3. Desenvolupar pensament crític i actituds de sostenibilitat
Llengües (Català/Castellà)	- Comunicació entre iguals, seguiment de consignes - Lectura i interpretació de pistes, instruccions i reptes	1. Comprendre i aplicar instruccions 2. Produir oralment i per escrit respostes clares als reptes plantejats
Competències transversals	- Competència ambiental i ciutadana - Competència digital - Competència per resoldre problemes en entorns col·laboratius i reals	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Disseny i producció de l'activitat	2.700,00 €
A2	Dinamització de l'activitat	300,00 € per activitat

ACCIÓ 1.3. CREACIÓ D'UNA EXPOSICIÓ PER EXPLICAR ELS SET PRINCIPIS DE LA CULTURA OCEÀNICA PER A INSTITUTS

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	ESO, Batxillerat i FP
DURADA	No aplica	ESPAI	Centres educatius de secundària, itinerant
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU			<ul style="list-style-type: none"> • Una paret o superfície on penjar l'exposició
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> • Material expositiu
OBJECTIU	Difondre els principis de la cultura oceànica a la ESO per garantir un compromís amb la sostenibilitat oceànica.		
MISSIÓ DE L'ACCIÓ	<p>La missió d'aquesta acció és apropar els set principis de la cultura oceànica a l'alumnat de secundària, batxillerat i formació professional amb l'objectiu de promoure una comprensió crítica i informada del paper fonamental que juga l'oceà en la vida del planeta.</p> <p>Aquesta acció pretén fomentar el compromís dels joves amb la sostenibilitat marina, afavorint un jovent actiu i responsable envers el medi marí.</p>		

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny i producció d'una exposició itinerant sobre els set principis de la cultura oceànica, adreçada a l'alumnat d'ESO, batxillerat i cicles formatius dels centres educatius de la ciutat de Vilanova i la Geltrú.

L'exposició haurà de ser accessible, interactiva i pedagògica, i tindrà com a finalitat la difusió d'aquests principis per contribuir a la conscienciació ambiental i al compromís amb la sostenibilitat dels oceans. L'empresa contractada serà responsable del disseny dels continguts, la creació dels suports expositius, la seva dinamització —si s'escau—, així com del manteniment dels materials, sota la coordinació dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

DESCRIPCIÓ

L'exposició estarà formada per set plafons explicant de manera senzilla i amb un vocabulari entenedor cada principi oceànic. En la mesura del possible aquests principis s'aproparan a la realitat de Vilanova i la Geltrú. Els continguts seran els següents:

Plafó 1: La terra té un gran oceà amb moltes característiques diferents

- L'aigua de l'oceà cobreix el 70% del planeta Terra. Existeix un únic oceà amb diferents conques oceàniques com l'Atlàntic, el Pacífic nord, l'Índic... L'aigua marina té unes propietats diferents a l'aigua dolça (punt de congelació, densitat, pH...).
- El fons marí presenta una gran riquesa geològica, amb els pics de muntanya més alts, les valls més profundes o les planes més extenses de tot el planeta.
- L'oceà està interconnectat mitjançant les corrents oceàniques que transporten energia, matèria i organismes. Aquestes corrents són fonamentals pel clima de la Terra.
- L'oceà constitueix una part important del cicle de l'aigua i està connectat a tot el sistema terrestre d'aigües.
- L'oceà és molt gran però també és finit amb uns recursos limitats.

Plafó 2: L'oceà i la vida a l'oceà modulen les característiques de la Terra

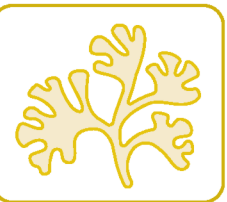
- Molts materials, cicles biogeoquímics o l'orografia terrestre s'han originat a l'oceà.
- Concepte d'erosió i importància d'aquest en els processos terrestres. Dinàmiques litorals amb èmfasi a la creació de la sorra.
- L'oceà és un reservori de carboni, molts organismes marins utilitzen aquest carboni per fabricar closques, esculls o esquelets.

Plafó 3: L'oceà és la influència més gran al temps atmosfèric i al clima de la Terra

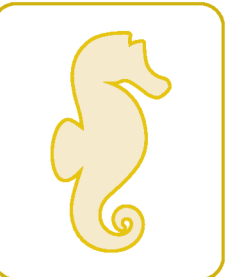
- L'oceà controla el clima global amb diferents processos, per exemple, és a l'oceà on s'absorbeix la major part de la radiació solar.
- Exemplificació de les modificacions climàtiques produïdes pels oceans: fenòmens del Niño i la Niña, creació d'huracans i tifons per condensació d'aigua d'oceans calents.
- Els canvis en el sistema oceà-atmosfera poden donar canvis en el clima. Aquestes interaccions tenen conseqüències físiques, químiques, biològiques, econòmiques i socials.

Plafó 4: L'oceà fa que la Terra sigui habitable

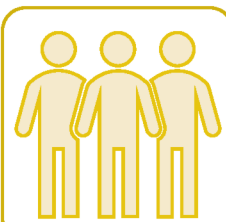

- La majoria d'oxigen que existeix a l'atmosfera va ser generat pels organismes fotosintètics primigenis de l'oceà.
- L'oceà és el bressol de la vida, és a dir, és on hi ha les primeres evidències de vida a la Terra.
- L'oceà ha proporcionat i segueix proporcionant aigua, oxigen i nutrients.

Plafó 5: L'oceà està compost per una gran diversitat de vida i ecosistemes diferents

- La vida a l'oceà és variada i diversa, des dels organismes més microscòpics, fins a l'organisme més gran, la balena blava.
- La biologia de l'oceà presenta hàbitats molt diversos amb cicles de vida i adaptacions úniques.

Plafó 6: L'oceà i els éssers humans estan intrínsecament relacionats

- L'oceà afecta la vida de tots els humans (aigua dolça, oxigen, clima, aliments, medicines...).
- L'oceà és patrimoni natural i cultural de múltiples cultures.
- L'ésser humà afecta els oceans (extracció de recursos, normativa vigent, contaminació, alteracions físiques o químiques...)
- Tothom és responsable de cuidar l'oceà.

Plafó 7: L'oceà està inexplorat

- Avui dia s'ha explorat menys del 5% de l'oceà, de manera que la pròxima generació d'exploradors i exploradores trobarà múltiples oportunitats d'innovació i recerca en aquest medi.
- En els últims 50 anys ha augmentat considerablement l'ús de recursos de l'oceà. Mitjançant la investigació del seu potencial podem garantir un ús sostenible de cara al futur.
- La capacitat d'explorar l'oceà s'ha expandit gràcies a les noves tecnologies i a l'estudi interdisciplinari.

Aquesta exposició estarà conceptualitzada de manera itinerant per a instituts, per tant els materials utilitzats seran fàcils de transportar com per exemple cartró ploma o linòleum. S'establirà també un sistema de préstec, o a l'ajuntament de Vilanova i la Geltrú o a la biblioteca municipal.

En el context de l'exposició, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'exposició. A més, l'empresa contractada haurà de mantenir els materials expositius.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciència i tecnologia (Biologia i Geologia)	<ul style="list-style-type: none"> - Oceanografia i ecosistemes marins - Cicles biogeoquímics (aigua, carboni) - Canvi climàtic i regulació del clima - Biodiversitat marina i adaptacions - Relació oceà-humanitat 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprendre el funcionament dels sistemes naturals 3. Analitzar dades científiques 5. Participar en accions de sensibilització ambiental
Tecnologia / Digitalització	<ul style="list-style-type: none"> - Suport tecnològic a la recerca i la comunicació científica - Creació de materials visuals i multimèdia - Disseny i ús responsable de recursos 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Desenvolupar projectes usant eines digitals 4. Comunicar idees de manera eficaç i crítica
Llengües (Català/Castellà)	<ul style="list-style-type: none"> - Producció de textos expositius i divulgatius - Adaptació del registre i vocabulari - Comunicació clara d'idees científiques 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Elaborar textos per informar i divulgar 4. Revisar i millorar textos en col·laboració
Educació visual i plàstica / Educació artística	<ul style="list-style-type: none"> - Composició visual, missatge i disseny gràfic - Ús expressiu dels suports i materials (cartró ploma, etc.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dissenyar propostes artístiques per comunicar idees 3. Valorar l'art com a mitjà de comunicació i reflexió

Àmbit personal i social / Educació en valors	<ul style="list-style-type: none"> - Compromís amb el medi ambient - Participació en accions comunitàries - Responsabilitat compartida amb els béns comuns (oceà) 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Participar activament en projectes de servei 3. Desenvolupar actituds sostenibles i responsables
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència científica i mediambiental - Competència ciutadana - Competència digital - Competència comunicativa i artística 	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental o comunicació

ACCIONS		Pressupost
A1	Desenvolupar els continguts i materials de l'exposició	5.000,00 €

ACCIÓ 2.1. CREACIÓ D'UNA EXPOSICIÓ INTERACTIVA. AQUESTA EXPOSICIÓ ES COL·LOCARÀ A LA CASA DE LA PLATJA LLARGA, PERÒ TINDRÀ UNA PRODUCCIÓ TRANSPORTABLE

PERFIL DE PÚBLIC	Ciutadania	TIPUS DE PÚBLIC	Ciutadania general
DURADA	No aplica	ESPAI	Casa de la Platja Llarga i itinerant
RECURSOS A CÀRREC DEL L'ESPAI EXPOSITIU		<ul style="list-style-type: none"> • Espai ample per col·locar l'exposició 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> • Material expositiu en forma de cubs • Post-its • Bolígrafs 	
OBJECTIU		Obrir el diàleg en la ciutadania sobre la conservació marina, i reflexionar entre totes les persones participants sobre les accions que es poden fer per fer front a les amenaces que pateix la biodiversitat.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió d'aquesta acció és obrir un espai de reflexió i aprenentatge intergeneracional sobre el canvi climàtic i la conservació de la biodiversitat litoral a Vilanova i la Geltrú. Mitjançant una exposició informativa i divulgativa, es pretén sensibilitzar la ciutadania sobre la importància dels ecosistemes marins i costaners, els riscos que afronten en el context de l'emergència climàtica, i el paper actiu que pot tenir la població en la seva protecció.	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny, producció i instal·lació d'una exposició divulgativa sobre biodiversitat marina i canvi climàtic, amb un enfocament local centrat en el litoral de Vilanova i la Geltrú. L'exposició té com a finalitat obrir el diàleg amb la ciutadania sobre la conservació marina, posant en valor els ecosistemes costaners i les espècies vulnerables que hi habiten, i fomentar la implicació col·lectiva en la seva conservació.

L'exposició estarà estructurada en diferents àrees temàtiques:

1. Les platges de Vilanova i la Geltrú i els seus usos.
2. Les causes i impactes del canvi climàtic, amb focus local.
3. Els beneficis ecològics d'un litoral sa.
4. La protecció d'espècies vulnerables, amb èmfasi en el corriol camanegre.
5. Les accions individuals i col·lectives per protegir els espais blaus.

L'empresa contractada haurà de desenvolupar els continguts gràfics i textuais, el disseny expositiu i el muntatge dels elements físics, garantint-ne la clara comprensió, atractiu visual i accessibilitat per

a tots els públics. També haurà d'assegurar la coordinació amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient i la possibilitat d'itinerància de l'exposició per diferents espais del municipi.

DESCRIPCIÓ

Les exposicions són una eina clau en l'àmbit de l'educació ambiental, aquest tipus de recursos permeten apropar el coneixement de manera visual, didàctica i en alguns casos participativa a tot tipus de públic. Les exposicions també serveixen per transmetre missatges complexos de manera clara i atractiva, despertant així la curiositat dels visitants i promovent la reflexió crítica. Els espais expositius actuen alhora com espais de trobada, conversa i reflexió crítica, on es poden generar noves mirades, perspectives i diàlegs.

En aquest sentit, i per tal de fomentar el coneixement científic de la conservació i protecció ambiental i l'activació dels vilanovins i vilanovines, es proposa la creació d'una exposició dedicada a aquesta temàtica que pot esdevenir una manera d'obrir el diàleg i fomentar una ciutadania més formada i compromesa amb el litoral i la salut dels oceans, contribuint a la consciència col·lectiva i la responsabilitat compartida.

L'exposició estarà composta per cubs de cartró que formaran diferents imatges a tipus infografia i podran ser semi-interactives amb les persones visitants. A més, aquest format permetrà que sigui transportable a diferents espais de la ciutat.

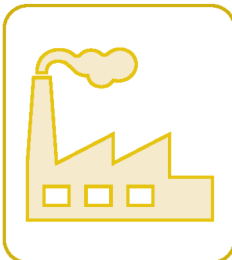
A continuació, es detallen els continguts de l'exposició:

Temàtica 1: Les platges de Vilanova i la Geltrú (usos)

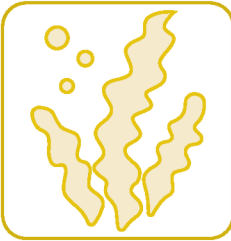

- A Vilanova i la Geltrú hi ha 8 platges que suposen més de 6 quilòmetres de costa.
- Cada platja de la ciutat és única, però es destaquen aquelles que formen part dels Espais Blaus de la ciutat: la platja Llarga, la platja de Ribes Roges i la platja del Far.
- La platja Llarga és de les poques platges verges del litoral català, consisteix en 10 Ha que recentment han estat restaurades. Tota la platja és una zona de nidificació d'espècies protegides, per això està prohibit l'accés de gossos.
- La platja de Ribes Roges és la més propera al centre de Vilanova i la Geltrú, i és per tant, de les més visitades. Aquesta platja destaca per les seves dimensions i accessibilitat, amb certificacions com la Bandera Blava o Biosphere. Aquest espai combina l'ús recreatiu amb la conservació ambiental, per exemple amb les mesures de protecció del corriol camanegre a partir de març.
- La platja del Far està situada en un lloc emblemàtic de la ciutat. És una platja per a gossos molt accessible des del terme municipal. Té una certificació Biosphere, i l'any 2018 es van completar els treballs de renaturalització.

Temàtica 2: El canvi climàtic

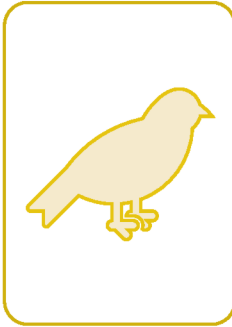

- El canvi climàtic és un fenomen que ha succeït sempre per causes naturals com el vulcanisme o les pluges de meteorits, però el canvi climàtic actual és degut a l'acció humana.
- Des de la revolució industrial la temperatura del planeta ha augmentat 1,2°C, segons alguns experts, el límit per un canvi irreversible són 1,5°C
- Segons el projecte SCORE els riscos als que s'enfronta Vilanova i la Geltrú davant del canvi climàtic són sobretot inundacions, tempestes i onades de calor.

Temàtica 3: Els beneficis d'un litoral sa

- Les dunes actuen com a barrera natural contra l'erosió costanera i l'augment del nivell del mar.
- La vegetació dunar ajuda a fixar el sòl, evitant que l'aigua i el vent s'enduguin la sorra.
- Les praderies de posidònia, no només actuen com a refugi per la biodiversitat, sinó que a més a més retenen sediments i protegeixen el fons marí de l'erosió.
- Les zones humides costaneres actuen com a "esponja" i retenen l'aigua de les pluges intenses.

Àrea 4: Les espècies vulnerables - El cas del corriol camanegre

- Els sistemes dunars i els ecosistemes marins actuen com a refugi per espècies vulnerables com: el rorqual comú, el corb marí emplomallat, el corriol camanegre, la gavina corsa, la tortuga careta, la nacra...
- El corriol camanegre ha patit una davallada poblacional en els últims anys. A Vilanova i la Geltrú nidifica de forma estable a la platja de Ribes Roges i a la platja del Far.
- Algunes de les amenaçes que pateix el corriol camanegre és la pèrdua d'hàbitat (urbanització costera), activitats humanes (turisme), depredadors oportunistes com gossos...
- Per protegir aquesta espècie s'apliquen diferents mesures de conservació com la restricció d'accés a les platges, presència d'informadors ambientals i senyalitzacions, monitoratge...

Àrea 5: Com puc contribuir a cuidar dels espais blaus?

- No deixar residus a la platja o al mar
- Respectar les senyalitzacions especials per la conservació d'espècies.
- Evitar caminar per dunes o zones sensibles; i no arrencar plantes o molestar animals.
- Col·laborar en programes de ciència ciutdana marina

Aquesta última àrea serà interactiva, de manera, que a part de consells o idees d'accions que es poden fer, també hi haurà una zona on el participant o participants podran escriure les seves aportacions o solucions.

En el context de l'exposició, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'exposició. A més, l'empresa contractada haurà de mantenir els materials expositius

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental o comunicació

ACCIONS

A1 Desenvolupar els continguts i materials de l'exposició

Pressupost

5.000,00 €

ACCIÓ 2.2. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UNA ACTIVITAT PER A FAMÍLIES I ENFOCADA A INFANTS DE 5È I 6È RELACIONADA AMB L'EXPOSICIÓ GAMIFICADA

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius i ciutadania	TIPUS DE PÚBLIC	Cicle superior primària i famílies
DURADA	1 hora	ESPAI	Itinerant amb exposició 2.1
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU O DE LES FAMÍLIES		<ul style="list-style-type: none"> No aplica 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> Equip dinamitzador Material per fer l'activitat 	
OBJECTIU		Proporcionar una manera interactiva i gamificada de gaudir i aprendre de l'exposició sobre conservació marina desenvolupada per l'acció 2.1.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió d'aquesta acció és apropar famílies i infants a la conservació marina mitjançant una activitat educativa i participativa basada en l'exploració d'una exposició (acció 2.1). L'activitat vol afavorir el coneixement sobre la biodiversitat marina local, el canvi climàtic i les espècies emblemàtiques del litoral, promovent una actitud responsable i compromesa amb la protecció dels ecosistemes marins, a través de l'ús de recursos digitals i interactius accessibles.	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny, desenvolupament i, si s'escau, la dinamització d'una activitat educativa per a famílies i alumnat de cicle superior de primària, vinculada a una exposició sobre conservació marina (acció 2.1). L'activitat es planteja com un recorregut autoguiat amb codis QR a través del qual les persones participants aniran descobrint la biodiversitat marina de la zona, les espècies emblemàtiques, les amenaces ambientals i les accions de protecció que s'hi duen a terme. L'empresa adjudicatària serà responsable de:

- Desenvolupar el fil narratiu i pedagògic de l'activitat.
- Crear continguts interactius accessibles mitjançant codis QR integrats en l'exposició.
- Elaborar materials complementaris per a infants i famílies.
- Coordinar-se amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient per garantir la coherència amb els objectius de sensibilització i educació ambiental del municipi.

L'activitat haurà de garantir una experiència educativa inclusiva i atractiva, i afavorir l'autonomia i la participació activa del públic destinatari.

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat estarà relacionada amb l'acció 2.1 i podrà ser autoguiada i dinamitzada. Serà un joc de reptes que permetrà al públic gaudir de l'exposició de manera gamificada. El joc anirà en una motxilla i poc a poc s'aniran descobrint enigmes que hauran de resoldre de manera cooperativa.

Títol: Protegim el litoral de Vilanova i la Geltrú!			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	5 min	La persona educadora o que custodia l'exposició farà entrega del material a les persones participants, que podran ser grups de fins a 5 persones. Dins la motxilla trobaran les instruccions i tot el necessari per desenvolupar la visita.	Motxilla material.
Desenvolupament	45 min	L'objectiu del grup serà resoldre un cas del tipus policíac, per exemple, descobrir quin és l'animal desaparegut. Amb una tauleta podran anar coneixent l'exposició d'una manera immersiva. Amb codis QR i per cada part de l'exposició, hauran de resoldre un repte, aquest podrà ser digital (tipus Genially) o manual (trobar paraules ocultes amb ulleres de filtre, obrir caixes i cadenats...).	Material per a desenvolupar l'activitat dins de la motxilla – A definir
Cloenda	10 min	Finalment, es projectarà un vídeo o la persona dinamitzadora explicarà les conclusions de l'activitat, fent un petit resum de totes les coses apreses i es farà que es comprometin o apadrinin una espècie de les que han conegut per protegir els oceans amb accions concretes.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Àrea	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Coneixement del medi natural	<ul style="list-style-type: none"> - Els éssers vius i el seu entorn - Ecosistemes litorals - Amenaces ambientals i protecció de la biodiversitat 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observar, descriure i interpretar elements i fenòmens naturals 4. Participar en accions de millora ambiental
Coneixement del medi social	<ul style="list-style-type: none"> - Canvis en l'entorn i en el paisatge - Accions humanes que afecten el medi 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Identificar problemàtiques socioambientals i proposar accions de millora
Educació en valors / Ètica	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitat ambiental - Participació col·lectiva i presa de decisions 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Desenvolupar actituds de respecte i cura 3. Comprometre's amb el bé comú i l'entorn natural
Educació digital	<ul style="list-style-type: none"> - Ús crític de dispositius i entorns digitals - Lectura i interpretació de codis QR, elements interactius 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fer servir recursos digitals per explorar i resoldre situacions reals

Llengua catalana i comunicació	- Comprensió i producció oral - Lectura funcional de textos i instruccions	2. Comprendre textos orals i escrits diversos 4. Expressar oralment idees i reflexions
Competències transversals	- Competència ciutadana (CSC) - Competència d'aprendre a aprendre (CAA) - Competència per a la sostenibilitat (CPSAA)	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Disseny i producció de l'activitat	1.700,00 €
A2	Dinamització del projecte en un centre educatiu	300,00 €

Costa

La costa es defineix per tota aquella terra que és pròxima a l'oceà, i forma el límit entre el medi marí i el medi terrestre. Aquest ecosistema és molt característic i dinàmic, es troba sempre en canvi i està subjecte a la influència de la topografia del paisatge, l'erosió o la composició geològica.

Aquests espais acostumen a tenir molta biodiversitat, des de rèptils com la tortuga babaua o fins a ocells, com l'emblemàtic corriol camanegre. Molts cops, aquests organismes que viuen en ecosistemes en transició també són molt vulnerables a tots els canvis existents en aquestes zones, i per això és fonamental protegir-los específicament. A més, moltes espècies endèmiques o migratòries depenen d'aquests hàbitats per completar els seus cicles vitals.

Segons les Nacions Unides un 44% de persones viuen a menys de 150 quilòmetres de l'oceà, per tant, les costes també tenen una importància alimentària i econòmica, a més, proporcionen molts serveis ecosistèmics a la societat.

Cal afegir, que la costa és també una protecció clau contra el canvi climàtic i ajuda a fer les ciutats més resilents, protegint-les d'efectes com canvis meteorològics extrems, pujada del nivell del mar, inundacions... Ecosistemes com les dunes, els aiguamolls o les praderies de posidònia tenen un paper destacat en aquest sentit.

Aquests ecosistemes són més pròxims a la ciutadania, facilitant així un apropament a l'oceà i una connexió amb el medi natural i els seus valors. Per això, són espais clau per a l'educació ambiental i la sensibilització sobre la importància de conservar els entorns marins i costaners.

ACCIÓ 3.1. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UN APS SOBRE CONSERVACIÓ D'ESPÈCIES

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	3r i 4t d'ESO
DURADA	20 hores	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU			<ul style="list-style-type: none"> • Aula espaiosa
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> • Equip dinamitzador • Material requerit per fer l'activitat (a definir)
OBJECTIU	Posar en valor la biodiversitat de la costa vilanovina i aprendre mesures de conservació.		
MISSIÓ DE L'ACCIÓ	La missió de l'acció és donar suport al Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú en la seva competència d'educació ambiental. L'objectiu principal de l'acció és educar als alumnes envers la conservació de la biodiversitat de la costa vilanovina mitjançant la metodologia APS.		

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és la conceptualització i dinamització de l'APS de conservació d'espècies marines de Vilanova i la Geltrú. Un APS és una metodologia educativa on es combina el servei comunitari amb l'aprenentatge. L'alumnat té la oportunitat de formar-se sobre les necessitats actuals de la seva pròpia comunitat i crear una solució o producte al respecte. Aquest tipus de formació també serveix per apropar l'alumnat a la seva realitat i a la connexió amb agents del territori.

L'empresa contractada serà la responsable de conceptualitzar i dinamitzar aquesta activitat a totes les escoles que ho requereixin de Vilanova i la Geltrú sota la supervisió dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. En aquest sentit, programarà, organitzarà i desenvoluparà totes les tasques associades a l'activitat i el seu desenvolupament.

DESCRIPCIÓ

Un projecte ApS es divideix en dues fases, la d'aprenentatge on l'alumnat rep els coneixements teòrics que seran necessaris per desenvolupar el servei, en aquesta fase també s'identifica la problemàtica a la que volen incidir. I una segona fase del servei pròpiament dit, on l'alumnat planifica i executa el servei que vol oferir a la comunitat.

La fase d'aprenentatge de l'ApS conservació d'espècies s'efectuarà en sis sessions i comptarà amb diversos col·laboradors:

Número sessió	Durada	Títol	Contingut	Col·laborador
1	1 hora	Presentació ApS	En aquesta primera sessió s'introduirà el projecte ApS a l'alumnat i s'explicarà els seus objectius.	Equip dinamitzador
2	2 hores	Qui viu a les costes de Vilanova?	En aquesta sessió i de forma dinàmica es presentarà tota aquella biodiversitat que viu a les costes de Vilanova, des de plantes, ocells, rèptils...	Professorat
3	2 hores	El corriol camanegre	S'explicarà una de les espècies emblemàtiques com és el corriol camanegre, es presentarà el concepte espècie paraigües. També s'explicaran mesures de protecció que es porten a terme.	La Foixarda Vilanovina
4	2 hores	Espècies invasores	Per altra banda, es farà èmfasi en les espècies invasores de les costes i els efectes que tenen sobre els ecosistemes.	CRARC (possible visita) o EXOCAT (visita d'alguna persona investigadora)
5	1 hora	Resum i reflexió	Sessió de cloenda on es recolliran tots els coneixements adquirits i es començarà a plantejar el possible servei.	

Pel que fa el servei, idealment ha de ser el propi alumnat qui esculli en quina temàtica es vol enfocar després de la fase d'aprenentatge. La fase de servei també ha de tenir una durada de deu hores. A continuació, s'exposen algunes idees de servei per portar a terme:

- Control d'espècies invasores (per exemple, organitzar una campanya d'extracció de *Xanthium sp.* de forma manual)
- Organització d'una neteja de platges
- Creació d'una campanya de sensibilització
- Creació d'una activitat d'educació ambiental per posar en valor les espècies de Vilanova i la Geltrú
- Monitorització de fauna i flora
- Participació activa a algun projecte de ciència ciutadana

L'empresa contractada serà l'encarregada d'elaborar la proposta i portar-la a terme. També haurà de contactar amb les entitats col·laboradores i acompanyar a l'alumnat en tot moment.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciència i tecnologia (Biologia i Geologia)	<ul style="list-style-type: none"> - Biodiversitat i ecosistemes costaners - Espècies autòctones, endèmiques i invasores - Espècies amenaçades i conservació - Ciència ciutadana i recerca aplicada 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprendre els ecosistemes i la seva dinàmica 3. Analitzar dades per identificar problemàtiques ambientals 5. Participar en accions de protecció del medi
Àmbit personal i social / Educació en valors	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitat cívica i mediambiental - Participació comunitària activa - Compromís amb el patrimoni natural local 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implicar-se en projectes de servei a la comunitat 3. Desenvolupar actituds de sostenibilitat
Educació física (opcional si es fa activitat a l'aire lliure)	<ul style="list-style-type: none"> - Activitat física a l'entorn natural - Hàbits saludables i respecte pel medi ambient 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Participar activament en activitats a la natura amb respecte i seguretat
Llengües (Català/Castellà)	<ul style="list-style-type: none"> - Producció de materials divulgatius (campanyes, vídeos, textos informatius) - Expressió oral i escrita en contextos d'ús real 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Comunicar de forma eficaç en diferents formats 4. Produir textos col·laboratius per a finalitats socials
Tecnologia / Digitalització	<ul style="list-style-type: none"> - Disseny de materials i suports digitals - Aplicació de tecnologies per a la investigació o la comunicació (apps GPS, eines de ciència ciutadana...) 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Desenvolupar projectes usant eines digitals 4. Fer ús responsable i crític de la tecnologia
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència científica i mediambiental - Competència ciutadana - Competència digital - Competència d'aprendre a aprendre - Competència social i cívica 	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

Entitats col·laboradores (La Foixarda Vilanovina, CRARC, EXOCAT...)

ACCIONS	Pressupost
A1 Disseny i producció de l'activitat	2.500,00 €
A2 Dinamització del projecte en un centre educatiu	500,00 € per centre

ACCIÓ 3.2. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT SOC EL CORRIOL CAMANEGRE!

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	Cicle mitja de primària
DURADA	1 hora	ESPAI	Espais Blaus (platja de Ribes Roges, plata Llargà, platja del Far)
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU		<ul style="list-style-type: none"> No aplica 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> Equip informador Material 	
OBJECTIU		<p>Donar a conèixer el conte <i>Soc el corriol camanegre!</i></p> <p>Posar en valor el corriol camanegre explicant les seves amenaces i la conservació que es porta a terme des de Vilanova i la Geltrú</p>	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		<p>La missió d'aquesta acció és fomentar la sensibilització i el respecte envers la biodiversitat litoral i específicament del corriol camanegre a través de la divulgació del conte "<i>Soc el corriol camanegre!</i>", una eina educativa pensada per donar a conèixer aquesta espècie protegida, les amenaces que l'afecten i les accions de conservació que es duen a terme a escala local. L'activitat vol apropar aquest missatge a l'alumnat, especialment al cicle mitjà, per promoure una convivència respectuosa amb el medi natural de les platges del municipi.</p>	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny i la dinamització d'una activitat de sensibilització ambiental centrada en el conte "*Soc el corriol camanegre!*", en el marc del servei d'informadors ambientals de platja. L'activitat tindrà com a finalitat posar en valor la figura del corriol camanegre, espècie protegida present al litoral de Vilanova i la Geltrú, explicant les principals amenaces que pateix i les mesures de conservació que es desenvolupen des del municipi.

L'empresa contractada haurà de dissenyar l'activitat, definir-ne el contingut pedagògic, aportar el material necessari i dur a terme la seva dinamització a les platges indicades, en coordinació amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient. L'activitat s'adreçarà preferentment al públic de cicle mitjà dels centres educatius i es desenvoluparà en el marc de la campanya estival d'educació ambiental a les platges.

DESCRIPCIÓ

El conte "*Soc el corriol camanegre!*" escrit per Marga Serra Alías i publicat l'any 2022 és una eina educativa molt potent per conscienciar sobre la protecció d'aquesta espècie que avui dia es troba en estat vulnerable.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Soc el corriol camanegre!			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	Per començar l'activitat i trencar el gel, es repartirà a cada alumne una targeta amb la imatge, el nom d'un ocell i el cant escrit. Seguidament, l'alumnat haurà de cantar com l'ocell i trobar els altres membres que tinguin el mateix ocell. D'aquesta manera lúdica els infants entraran en contacte amb el món dels ocells en general d'una manera amena.	Targetes d'ocells i cants
Desenvolupament	40 min	En aquesta segona fase s'introduirà el corriol camanegre com a espècie emblemàtica de la ciutat. Per fer-ho es llegirà el conte "Soc el corriol camanegre!". Durant la lectura es faran preguntes motivadores per mantenir a l'alumnat implicat, i es mostrarà a la platja els tancats i altres elements. En acabar el conte, l'alumnat s'ajuntarà pels grups que han fet prèviament i amb preguntes motivadores i imatges s'animarà a que reflexionin sobre aquelles accions que poden fer per ajudar a la conservació d'aquesta espècie.	Conte <i>Soc el corriol camanegre!</i>
Cloenda	10 min	Finalment, entre tots pensaran un eslògan i/o una campanya publicitària per defensar el corriol camanegre. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àrea / Àmbit	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Coneixement del medi natural	<ul style="list-style-type: none"> - La fauna del nostre entorn: ocells i ecosistemes litorals - Espècies amenaçades i mesures de conservació - Importància de la biodiversitat local 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar espècies pròximes i els seus hàbitats 3. Desenvolupar actituds de respecte i protecció envers el medi natural

Llengua catalana	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió lectora de textos literaris - Expressió oral i escrita creativa - Vocabulari específic del món natural i animal 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Comprendre textos orals i escrits amb finalitat literària i informativa 4. Produir missatges orals i escrits adequats
Educació en valors / Àmbit personal i social	<ul style="list-style-type: none"> - Empatia envers els éssers vius - Responsabilitat ambiental i social - Treball cooperatiu i participació ciutadana 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Participar en accions de millora del medi proper 4. Conèixer i assumir normes i valors de convivència
Educació artística	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'eslògans, campanyes i cartells - Expressió d'idees a través del llenguatge visual i verbal 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Utilitzar diferents llenguatges expressius per comunicar idees i emocions
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència en consciència i expressions culturals - Competència personal i social - Competència ciutadana 	CC, CPSAA, CSC

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Disseny i producció de l'activitat	2.500,00 €
A2	Dinamització del projecte en un centre educatiu	500,00 € per centre

ACCIÓ 3.3. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UN ESCAPE-BOX PER A 1ER I 2N ESO SOBRE ELS VALORS DE LA COSTA, LA BIODIVERSITAT I LA RESTAURACIÓ AMBIENTAL. AQUESTA ACTIVITAT ESTARÀ ENMARCADA DINS LA PAE DE VILANOVA I LA GELTRÚ

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	1r i 2n d'ESO
DURADA	1 hora 15 minuts	ESPAI	Centres educatius o Espais Blaus (platja Llarga, platja de Ribes Roges i platja del Far)
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU			<ul style="list-style-type: none"> No aplica
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> Equip dinamitzador Material descrit a la fitxa d'activitat
OBJECTIU			Obrir el diàleg en la ciutadania sobre la conservació de la biodiversitat i els hàbitats, i reflexionar entre l'alumnat sobre les accions que es poden fer per garantir aquesta conservació i fer front al canvi climàtic.
MISSIÓ DE L'ACCIÓ			La missió d'aquesta acció és obrir espais de reflexió i diàleg entre l'alumnat de primer i segon d'ESO al voltant de la conservació de la biodiversitat, la protecció dels hàbitats naturals i la necessitat de fer front al canvi climàtic. A través d'una activitat lúdica i participativa com <i>l'escape box</i> , es pretén fomentar l'aprenentatge vivencial, el pensament crític i el compromís actiu dels joves amb la sostenibilitat ambiental.

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny, desenvolupament i, si s'escau, la dinamització d'una activitat educativa en format *escape box*, adreçada a alumnat de primer i segon d'ESO, amb l'objectiu de promoure la conservació de la biodiversitat, la protecció dels hàbitats naturals i la lluita contra el canvi climàtic.

L'activitat haurà de ser interactiva, accessible i adaptada a les característiques d'edat del públic destinatari. L'empresa contractada serà responsable de concebre el fil narratiu i els reptes pedagògics de *l'escape box*, així com de dissenyar i produir tots els materials necessaris per a la seva execució als centres educatius. També haurà d'assumir, si és requerit, la tasca de dinamitzar l'activitat, sempre en coordinació amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

DESCRIPCIÓ

La conservació dels ecosistemes cada cop és un tema més important per la gent jove i l'alumnat d'institut. Presentar la temàtica d'una forma dinàmica i engrescadora amb un punt optimista és clau per fer que els joves empatitzin i puguin convertir-se en ciutadania activa en recerca de solucions originals per afrontar la crisi climàtica. L'objectiu de l'activitat per tant, és buscar solucions innovadores per conservar els espais naturals i hàbits que es poden aplicar en el dia a dia de l'alumnat.

Per fer l'activitat s'utilitzarà la metodologia *escape box*, perquè es puguin fer activitats dinamitzades, però també per si l'institut vol utilitzar el recurs de manera autònoma. Per tant, l'activitat tindrà els materials preparats per a situacions amb persona dinamitzadora i per situacions on no hi hagi aquesta persona.

Aquesta activitat s'inclourà en el PAE de Vilanova i la Geltrú.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: El repte de l'oceà			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	Per començar l'activitat es presentarà la caixa i es preguntarà als participants si saben quina biodiversitat hi ha a les platges de la ciutat? I si coneixen si aquesta biodiversitat s'enfronta a alguna amenaça. S'escoltaran les respostes que serviran per saber quin és el seu nivell. I a continuació s'explicarà que dins de la caixa hi ha la solució per poder fer front a aquestes amenaces i conservar aquests valors naturals.	
Desenvolupament	80 min	L' <i>escape box</i> estarà format per una capsa gran i quatre capsas petites. Per trobar la primera combinació hauran de resoldre entre totes les participants un petit trivial, i amb la combinació de les respostes podran desbloquejar el primer cadenat. Dins la caixa gran trobaran una carta que els hi proposarà un repte a aconseguir. Seguidament, el grup es dividirà per resoldre cada capsa petita per separat. A cada capsa hi haurà un repte o temàtica associada a la conservació (amenaces, fauna i flora de les costes, solucions...). Finalment, amb la col·laboració de tothom podran obrir el cadenat final del lateral de la caixa gran on trobaran la resposta final.	<i>Escape box</i>
Cloenda	15 min	Un cop oberta la caixa final, es proposarà un debat o pluja d'idees sobre accions que es poden dur a terme de forma individual i col·lectivament per contribuir a la conservació litoral. Així mateix s'aportaran idees per part de la persona educadora per inspirar a una ciutadania activa.	

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Àrea	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciències naturals (Biologia i Geologia)	<ul style="list-style-type: none"> - Conservació dels ecosistemes - Biodiversitat marina i litoral - Amenaces ecològiques i impacte humà - Espècies autòctones i invasores 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Comprendre i analitzar l'estructura i funcionament dels ecosistemes 4. Proposar accions per a la seva conservació
Educació en valors / Àmbit personal i social	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitat ambiental - Participació activa i compromesa - Desenvolupament del pensament crític i ètic 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Participar en accions de millora del medi ambient 3. Reconèixer els drets i deures envers la natura
Llengua catalana / Comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió i expressió de textos orals i escrits - Debats i argumentació d'idees 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Participar en converses i debats escoltant i argumentant 4. Produir textos funcionals relacionats amb el context
Àmbit digital i tecnològic	<ul style="list-style-type: none"> - Resolució de reptes mitjançant eines i materials diversos - Pensament computacional i lògic 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Aplicar estratègies per resoldre problemes de forma col·laborativa
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència ciutadana - Competència per a la sostenibilitat - Competència d'aprendre a aprendre i de treball cooperatiu 	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Disseny i producció de l'activitat	8.150,00 €
A2	Dinamització de l'activitat en un centre educatiu	350,00 € per activitat

ACCIÓ 4.1. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT: EL BIOBLITZ DE LA PLATJA LLARGA

PERFIL DE PÚBLIC	Ciutadania	TIPUS DE PÚBLIC	Públic familiar
DURADA	1 h 30 min	ESPAI	Platja Llarga
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU			<ul style="list-style-type: none"> No aplica
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> Educadors/es Material descrit a la fitxa d'activitat
OBJECTIU	Conèixer la biodiversitat de la platja Llarga a través de metodologia de ciència ciutadana.		
MISSIÓ DE L'ACCIÓ	La missió d'aquesta acció és apropar la ciutadania, especialment les famílies, al coneixement de la biodiversitat litoral mitjançant una activitat participativa basada en ciència ciutadana. L'activitat vol fomentar l'observació activa, el respecte per l'entorn natural i la implicació en la seva conservació, tot posant en valor els ecosistemes costaners i la seva riquesa biològica.		

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte del present contracte és el disseny, organització i execució d'una activitat amb metodologia Bioblitz a la platja Llarga, adreçat al públic familiar, amb una durada aproximada d'una hora i mitja. L'activitat tindrà com a objectiu identificar i conèixer la biodiversitat present a la platja utilitzant eines pròpies de la ciència ciutadana, promovent la participació activa del públic i l'educació ambiental in situ.

L'empresa contractada serà responsable de la definició del recorregut i la metodologia de mostreig, de l'elaboració dels materials didàctics, de la conducció de l'activitat, el contacte amb entitats col·laboradores i de la sistematització de les dades recollides, si s'escau. També haurà de garantir l'accessibilitat de l'activitat a diferents franges d'edat dins del públic familiar. L'activitat es desenvoluparà en coordinació amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

DESCRIPCIÓ

Un Bioblitz és una activitat de ciència ciutadana que serveix per fer una "fotografia" de la biodiversitat del territori. La idea és que el públic es fixi en la biodiversitat d'aquests espais i la seva importància dins l'ecosistema. Els Bioblitz son un esforç comunitari que serveix per a que el públic connecti amb l'ambient, mentre es generen dades per la ciència i conservació.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: El Bioblitz de la platja Llarga			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	En aquesta primera part, la persona dinamitzadora presentarà el concepte Bioblitz, el concepte de ciència ciutadana i la plataforma MINKA. Per fer-ho, s'utilitzaran preguntes i dades rellevants d'altres Bioblitz similars de la zona.	
Desenvolupament	70 min	Es dividirà el grup en dos: un d'ells treballarà la fauna de la platja amb una de les educadores, l'altre treballarà la flora. En els dos casos es farà èmfasi en les espècies vulnerables, com el corriol camanegre, i en la importància dels espais naturals i la restauració ambiental. Per finalitzar, es reflexionarà sobre la importància de la biodiversitat a Vilanova i la Geltrú i sobre tots els seus beneficis. A més, s'animarà a reflexionar sobre ser un ciutadà científic i participar en aquest tipus d'iniciatives.	Telèfons mòbils de les persones participants Material d'observació (lupes de camp, prismàtics...)
Cloenda	10 min	Es demanarà a les persones participants que segueixin farcint els projectes de ciència ciutadana de Minka. Es demanarà a les persones participants que realitzin una enquesta de valoració de l'activitat a través d'un codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

Aquesta activitat ofereix molt dinamisme, de manera que eventualment es podria reproduir a altres Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú. També es podria comptar amb sinergies de les entitats ambientals del terme municipal com la Foixarda Vilanovina o Associació Cetàcea.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS	Pressupost
A1 Creació i producció de l'activitat	1.500,00 €
A2 Dinamització de l'activitat	1.000,00 € per activitat

ACCIÓ 4.2. DINAMITZACIÓ I PROMOCIÓ DE LES VISITES MENSUALS ALS ESPAIS BLAUS

PERFIL DE PÚBLIC	Ciutadania	TIPUS DE PÚBLIC	Públic familiar i adult
DURADA	1 h 30 min	ESPAI	Platja Llarga i platja de Ribes Roges
RECURSOS A CÀRREC DE LA CIUTADANIA		<ul style="list-style-type: none"> No aplica 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> Educadors/es ambientals Material descrit a la fitxa d'activitat 	
OBJECTIU	Conèixer els esforços de restauració ambiental i adequació d'espais que s'ha fet des de l'Ajuntament de Vilanova als Espais Blaus.		
MISSIÓ DEL CONTRACTE	Dinamitzar una activitat de descoberta i sensibilització adreçada a la ciutadania sobre el valor ambiental, paisatgístic i social dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú, amb especial focus en les platges de Ribes Roges i la Platja Llarga. L'activitat té com a finalitat fomentar la participació ciutadana, l'arrelament i la corresponsabilització envers la seva preservació, tot posant en valor els esforços municipals de restauració ambiental.		

OBJECTE DEL CONTRACTE

L'objecte del present contracte és la dinamització d'una activitat adreçada a famílies i públic adult per donar a conèixer els Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú i els esforços de restauració ambiental impulsats per l'Ajuntament. L'empresa contractada serà l'encarregada de dissenyar i conduir una visita dinamitzada a la platja de Ribes Roges o la Platja Llarga, amb dinàmiques adaptades a diferents franges d'edat. Aquesta acció té com a finalitat sensibilitzar sobre la importància dels ecosistemes litorals, fomentar la participació ciutadana i generar vincles amb el territori. L'empresa contractada estarà sota la supervisió i coordinació dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

DESCRIPCIÓ

Els espais blaus són un motor de valor per a Vilanova i la Geltrú, per aquest motiu és important donar-los a conèixer a la ciutadania i fer èmfasi en els esforços que s'han fet des de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per la seva restauració ambiental i gestió.

Les visites dinamitzades són una oportunitat per teixir xarxa amb la ciutadania i apoderar-los envers els Espais Blaus i la seva singularitat. A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Recuperem la platja: Ribes Roges/Llarga

Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	La persona dinamitzadora presentarà l'espai i preguntarà a les persones participants que esperen veure durant la jornada. Seguidament, a través de les seves respostes i amb imatges històriques dels espais, s'explicarà que el paisatge ha patit molts canvis durant els anys i encara avui dia és un paisatge dinàmic i canviant. S'explicarà que durant la jornada no venen només a mirar, sinó a explorar aquests canvis, a ser guardians del paisatge.	Fotografies d'abans i després.
Desenvolupament	70 min	L'objectiu d'aquesta fase serà conèixer els esforços de restauració que s'han fet a l'espai. Per dinamitzar l'activitat, especialment entre famílies amb infants es repartirà un bingo de la biodiversitat, on els infants hauran de marcar aquells elements que van veient. S'utilitzarà aquests bingo per explicar "fun facts" dels espais o la seva biodiversitat. A més, per a les persones adultes s'utilitzarà una dinàmica "Abans vs. Ara" on a través de fotografies seran les mateixes persones participants qui construeixin el relat dels espais blaus explorant les semblances i diferències i intentant explicar que ha pogut passar en el procés.	Bingo de la biodiversitat Fotografies abans i després Alguna mostra de biodiversitat per farcir l'explicació (petxina, posidònia, plecs d'herbari...)
Cloenda	10 min	La persona dinamitzadora farà un recull amb els coneixements que s'han obtingut. Seguidament es demanarà a les persones participants que col·laborin en una càpsula del temps, i se'ls animarà a escriure en un paper amb alguna reflexió envers els espais blaus i com cuidar-los, així el mes següent les persones que hi participin tindran un missatge dels seus conciutadans. Finalment, es demanarà a les persones participants que realitzin una enquesta de valoració de l'activitat a través d'un codi QR.	Càpsula del temps Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

Per potenciar aquesta activitat es publicarà periòdicament als canals de l'ajuntament la seva realització, igual que un cop passada l'activitat es farà un recull de les impressions dels participants per fomentar la participació entre la ciutadania.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	1.500,00 €
A2	Dinamització de les activitats	350,00 € per activitat

Canvi Climàtic

El canvi climàtic és un procés on es canvien els patrons meteorològics globals de manera gradual o abrupta fins assolir un nou equilibri. Durant tota la història han ocorregut aquests processos, ja sigui per canvis en l'òrbita, en el vulcanisme de la Terra, en la radiació solar o per pluges de meteorits, entre d'altres. L'excepteionalitat del canvi climàtic actual recau en que és l'únic que s'està produint per l'acció humana. Entendre quines son les seves causes i efectes és essencial per determinar accions que puguin ajudar a mitigar-lo, o en tot cas, adaptar-nos a aquest nou context.

L'oceà és un dels grans afectats del canvi climàtic i alhora és un dels grans aliats per pal·liar els efectes. Alguns d'aquests efectes serien la pujada del nivell del mar que s'ha accelerat en les últimes dècades, les onades de calor marina que s'han intensificat i allargat, la pèrdua de biodiversitat marina, entre d'altres.

Per aquest motiu, educar en el canvi climàtic garantint una educació ambiental de qualitat és necessari per construir un futur blau. Per això, cal crear activitats que s'adaptin al seu públic i respongui las seus interessos i necessitats; i alhora, ha de proporcionar experiències d'aprenentatge significatives, fomentant la descoberta del medi, el pensament crític i la participació activa en la preservació i valors del patrimoni natural.

ACCIÓ 5.1. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UN APS SOBRE CANVI CLIMÀTIC

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	3r i 4t d'ESO
DURADA	20 hores	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU		<ul style="list-style-type: none"> • Aula espaiosa 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> • Equip dinamitzador • Material requerit per fer l'activitat (a definir) 	
OBJECTIU		Conèixer les causes, efectes i possibles solucions enfront el canvi climàtic. Convidar a reflexionar sobre l'estat actual del planeta fent focus en medi marí local.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió de l'acció és donar suport al Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú en la seva competència d'educació ambiental. L'objectiu principal de l'acció és educar als alumnes envers el canvi climàtic mitjançant la metodologia APS.	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és la conceptualització i dinamització de l'APS de canvi climàtic de Vilanova i la Geltrú. Un APS és una metodologia educativa on es combina el servei comunitari amb l'aprenentatge. L'alumnat té la oportunitat de formar-se sobre les necessitats actuals de la seva pròpia comunitat i crear una solució o producte al respecte. Aquest tipus de formació també serveix per apropar l'alumnat a la seva realitat i a la connexió amb agents del territori.

L'empresa contractada serà la responsable de conceptualitzar i dinamitzar aquesta activitat a totes les escoles que ho requereixin de Vilanova i la Geltrú sota la supervisió dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. En aquest sentit, programarà, organitzarà i desenvoluparà totes les tasques associades a l'activitat i el seu desenvolupament.

DESCRIPCIÓ

Un projecte ApS es divideix en dues fases, la d'aprenentatge on l'alumnat rep els coneixements teòrics que seran necessaris per desenvolupar el servei, en aquesta fase també s'identifica la problemàtica a la que volen incidir. I una segona fase del servei pròpiament dit, on l'alumnat planifica i executa el servei que vol oferir a la comunitat.

La fase d'aprenentatge de l'ApS conservació d'espècies s'efectuarà en sis sessions i comptarà amb diversos col·laboradors:

Número sessió	Durada	Títol	Contingut	Col·laborador
1	1 hora	Presentació ApS	En aquesta primera sessió s'introduirà el projecte ApS a l'alumnat i s'explicarà els seus objectius.	Equip dinamitzador
2	2 hores	Les causes del canvi climàtic	En aquesta sessió i de forma dinàmica es presentarà les causes del canvi climàtic i l'alumnat generarà preguntes que hauran de treballar en grup.	Universitat Politècnica de Catalunya o el CEM
3	2 hores	Efectes del canvi climàtic a Vilanova i la Geltrú	L'alumnat realitzarà una sortida als Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú on amb el fil conductor del projecte SCORE s'explicaran els efectes del canvi climàtic a la ciutat i es posarà en relleu la importància d'un litoral resilient a aquests canvis.	Responsables projecte SCORE, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.
4	2 hores	El futur blau	En aquesta sessió s'indagarà en les possibles solucions o focus davant el canvi climàtic. S'explicaran mesures d'èxit de mitigació i adaptació. També s'exposaran les respostes a les preguntes generades a la sessió 2.	Equip dinamitzador o ICM
5	1 hora	Resum i reflexió	Sessió de cloenda on es recolliran tots els coneixements adquirits i es començarà a plantejar el possible servei.	Equip dinamitzador

Pel que fa el servei, idealment ha de ser el propi alumnat qui esculli en quina temàtica es vol enfocar després de la fase d'aprenentatge. La fase de servei també ha de tenir una durada de deu hores. A continuació, s'exposen algunes idees de servei per portar a terme:

- Monitorització de variables fisicoquímiques de l'oceà – Seguiment projecte SCORE
- Divulgació sobre el que s'ha après sobre el canvi climàtic i l'oceà
- Monitorització fauna i flora per veure l'impacte del canvi climàtic
- Projecte artístic sobre el canvi climàtic i Vilanova i la Geltrú
- Creació d'un taller per fer a les escoles del municipi per explicar a altres alumnes el que s'ha après

L'empresa contractada serà l'encarregada d'elaborar la proposta i portar-la a terme. També haurà de contactar amb les entitats col·laboradores i acompanyar a l'alumnat en tot moment.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Àrea	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciències de la naturalesa (Biologia, Física i Química, Geologia)	<ul style="list-style-type: none"> - Causes i conseqüències del canvi climàtic - Sistemes climàtics i alteracions humanes - Mesures d'adaptació i mitigació - Impacte local del canvi climàtic 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar fenòmens naturals i impactes ambientals 4. Proposar accions per la sostenibilitat
Educació en valors / Educació ciutadana i ètica	<ul style="list-style-type: none"> - Justícia climàtica - Participació ciutadana - Responsabilitat ambiental 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Participar activament en accions per millorar la comunitat 3. Desenvolupar valors de respecte, justícia i empatia
Àmbit lingüístic (Catalana / Castellana)	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió i expressió de textos informatius i divulgatius - Producció de materials de sensibilització - Presentació oral 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Comunicar idees clares i estructurades sobre temes d'interès social i científic
Tecnologia i competència digital	<ul style="list-style-type: none"> - Recollida i anàlisi de dades climàtiques - Ús d'instruments i tecnologies per a la ciència ciutadana 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Emprar tecnologies per resoldre problemes ambientals i comunicar resultats
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència ciutadana - Competència per a la sostenibilitat - STEM - Competència per aprendre a aprendre 	CSC, CPSAA, CC, STEM, CPAA

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

Entitats col·laboradores (Universitat Politècnica de Catalunya, CEM...)

ACCIONS		Pressupost
A1	Disseny i producció de l'activitat	2.500,00 €
A2	Dinamització de l'activitat en un centre educatiu	500,00 € per centre

ACCIÓ 5.2. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT ESTACIONS METEOROLÒGIQUES PER A CICLE SUPERIOR PRIMÀRIA I 1r i 2n d'ESO

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	Cicle Superior primària i Cicle inicial secundària
DURADA	1 h	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU			<ul style="list-style-type: none"> • Aula espaiosa • Estació meteorològica • Equip dinamitzador
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			
OBJECTIU			Aprendre el funcionament d'una estació meteorològica i el seu ús per predir efectes del canvi climàtic.
MISSIÓ DEL CONTRACTE			La missió d'aquesta acció és impulsar l'ús pedagògic de les estacions meteorològiques escolars com a eina per fomentar el coneixement científic, l'observació del clima i la reflexió sobre els efectes del canvi climàtic en el medi marí, en el marc dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú. A través d'un projecte actiu i vivencial, es vol apoderar l'alumnat en la recollida i anàlisi de dades ambientals, vinculant-los amb el mètode científic i la temàtica de la sostenibilitat dels oceans.

OBJECTE DEL CONTRACTE

L'objecte del present contracte és el disseny, implementació i dinamització d'una activitat educativa adreçada a l'alumnat de cicle superior de primària i cicle inicial de secundària de les escoles de Vilanova i la Geltrú, centrada en l'ús pedagògic de les estacions meteorològiques escolars.

L'activitat té com a objectiu fomentar el pensament científic i l'anàlisi de dades ambientals recollides a través de les estacions meteorològiques, per establir connexions entre les variables climàtiques i la conservació del medi marí, en el context del canvi climàtic.

L'empresa contractada haurà de:

- Dissenyar una activitat de caràcter participatiu, basada en la metodologia científica i adaptada a l'edat de l'alumnat.
- Proporcionar els materials de suport, fitxes de recollida de dades i guies per a l'observació i anàlisi.
- Dinamitzar la sessió inicial de treball a cada centre participant i acompanyar el professorat en la implementació del projecte al llarg del trimestre.
- Coordinar la preparació i presentació dels resultats finals en format de pòster científic en un acte conjunt entre escoles.
- Recollir dades d'avaluació mitjançant enquestes de satisfacció al professorat.

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat pretén unificar el funcionament de les estacions meteorològiques instal·lades a les 10 escoles del municipi de Vilanova i la Geltrú. Les estacions meteorològiques són instal·lacions destinades a mesurar i registrar diverses variables climàtiques (temperatura, pluja, humitat, vent...).

Utilitzar-les amb un sentit pedagògic dins del marc de l'estudi dels Espais Blaus pot ser interessant per avaluar altres aspectes dels mars i oceans i la seva implicació en el context de canvi climàtic.

Títol: Estacions meteorològiques i el futur dels oceans			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	5 min	<p>Per fer aquesta activitat es presentarà davant l'aula com a projecte de llarga durada.</p> <p>En primer lloc, s'animarà a l'alumnat a fer un estudi sobre les estacions meteorològiques a través de preguntes integradores:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Us heu fixat algun cop en les estacions meteorològiques de l'escola? • Sabeu que mesura una estació meteorològica? <p>Es podran també ensenyar vídeos o presentacions sobre la temàtica.</p>	Material de suport per l'explicació
Desenvolupament	40 min	<p>La persona educadora portarà a la classe a l'estació meteorològica on els ensenyarà a recollir les dades de l'estació de manera metodològica i integradora. Es presentarà cada element de l'estació meteorològica i els propis alumnes podran experimentar amb ell.</p> <p>Un cop de tornada a l'aula s'introduiran els conceptes del mètode científic i es dividirà a la classe en petits grups d'experts. S'animarà a que cada grup planteji un petit projecte científic, que pensin preguntes que podrien resoldre amb l'ús de l'estació meteorològica i plantejin hipòtesis.</p>	Estació meteorològica Fitxes de camp de recull de dades
Cloenda	15 min	Finalment, la persona educadora farà un recull sobre l'aprenentatge que han tingut i s'animarà a que durant el trimestre l'alumnat reculli setmanalment per grups les dades de l'estació i vegin com evolucionen i canvien.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

		<p>Aquests resultats es presentaran en forma de pòster científic en un acte institucional amb la resta d'escoles, de manera que podran compartir experiències.</p> <p>La persona dinamitzadora passarà el QR de l'enquesta de satisfacció al professorat.</p>	
--	--	---	--

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Encaix curricular cicle superior primària:

Àmbit / Area	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Àmbit del medi natural (Coneixement del medi)	<ul style="list-style-type: none"> - Els fenòmens atmosfèrics. - Observació, registre i representació de dades climàtiques. - Canvi climàtic i sostenibilitat. 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Utilitzar instruments i tècniques d'observació per descriure fenòmens del medi natural. 4. Aplicar el mètode científic per investigar fenòmens senzills.
Àmbit matemàtic (Matemàtiques)	<ul style="list-style-type: none"> - Organització i representació de dades. - Lectura i interpretació de gràfics i taules. 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Representar i interpretar dades estadístiques en contextos reals.
Àmbit lingüístic (Llengua catalana / llengua estrangera)	<ul style="list-style-type: none"> - Expressió oral i escrita de continguts científics. - Comunicació del coneixement a través de textos expositius o pòsters. 	<ul style="list-style-type: none"> 3. Comprendre i produir textos orals i escrits adaptats a la situació comunicativa. 7. Fer servir el llenguatge per construir coneixement i intercanviar idees.
Àmbit personal i social	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitat envers el medi ambient. - Participació activa en activitats de millora comunitària. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Actuar de manera responsable amb relació a l'entorn natural. 3. Participar en accions col·laboratives per al bé comú.

Encaix curricular cicle inicial secundària:

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Àmbit científic i tecnològic (Ciències naturals)	<ul style="list-style-type: none"> - Atmosfera: fenòmens meteorològics i canvi climàtic. - Ús d'eines i instruments de mesura. - Iniciació al mètode científic. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Identificar i analitzar problemes científics senzills. 2. Aplicar el mètode científic per formular hipòtesis i extreure conclusions.
Àmbit matemàtic (Matemàtiques)	<ul style="list-style-type: none"> - Estadística i tractament de dades. - Interpretació de gràfics i diagrames. 	<ul style="list-style-type: none"> 4. Analitzar i comunicar dades i resultats estadístics en contextos reals.
Àmbit lingüístic (Llengua catalana / llengua estrangera)	<ul style="list-style-type: none"> - Producció i comprensió de textos científics. 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Produir textos orals i escrits adaptats a l'àmbit acadèmic i científic.

	- Presentació oral i escrita del coneixement (pòsters, exposicions).	7. Fer servir el llenguatge com a eina de construcció i transmissió de coneixement.
Àmbit personal i social (Educació en valors / Tutoria)	- Compromís amb el medi ambient i el canvi climàtic. - Treball en equip i cooperació.	2. Participar en projectes que promoguin una ciutadania activa i responsable.

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	2.500,00 €
A2	Dinamització de les activitats	500,00 € per centre

ACCIÓ 5.3. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UNA ACTIVITAT PER A 5È I 6È DE PRIMÀRIA SOBRE ELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC EN ELS ESPAIS BLAUS. AQUESTA ACTIVITAT ES PODRÀ FER ALS TRES ESPAIS I ESTARÀ INCLOSA AL PAE DE VILANOVA I LA GELTRÚ

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	Cicle superior primària
DURADA	1 h 30 min	ESPAI	Espais blaus de Vilanova i la Geltrú (Platja Llarga, de Ribes Roges o del Far)
RECURSOS A APORTAR PEL CENTRE EDUCATIU			<ul style="list-style-type: none"> No aplica
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> Educador/a Material descrit a la fitxa d'activitat
OBJECTIU DE L'ACTIVITAT			Conèixer el canvi climàtic, les causes i conseqüències, centrant l'activitat al context local i les accions que es poden fer.
MISSIÓ DE L'ACCIÓ			La missió d'aquesta acció és sensibilitzar l'alumnat de cicle superior de primària sobre les causes i conseqüències del canvi climàtic, amb un enfocament específic en el medi marí i el seu impacte a escala local. L'activitat vol fomentar una comprensió crítica de la problemàtica ambiental i promoure actituds responsables i compromeses amb la sostenibilitat, tot destacant les accions quotidianes que es poden dur a terme per mitigar els efectes del canvi climàtic.

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny, desenvolupament i la dinamització d'una activitat educativa sobre el canvi climàtic en l'àmbit marí, adreçada a alumnat de cicle superior de primària. L'activitat té com a finalitat donar a conèixer les causes i conseqüències del canvi climàtic, amb especial atenció al context local i a les accions que poden emprendre els infants i la comunitat per contribuir a la seva mitigació.

L'empresa contractada serà responsable del desenvolupament dels continguts pedagògics adaptats a l'edat de l'alumnat, de la preparació dels materials didàctics, i de la dinamització de les sessions, tot en coordinació amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

DESCRIPCIÓ

El canvi climàtic està afectant a la totalitat dels ecosistemes, però els seus efectes sobre les ciutats costaneres són palesos i seran dels més afectats en un futur proper, per exemple, amb l'augment del nivell del mar, inundacions a la costa o onades de calor, entre d'altres.

Aquesta nova activitat per a centres educatius destinada al cicle superior de primària pretén transmetre als infants coneixements sobre el canvi climàtic, les causes i conseqüències fent èmfasi a l'entorn local, i reflexionar sobre accions que es poden fer a nivell local de forma individual o col·lectiva. L'activitat estarà emmarcada al PAE de Vilanova i la Geltrú.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Els Espais Blaus del futur			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	Per començar l'activitat es repartiran per grups tres imatge: una de les platges de Vilanova en l'antiguitat, una actual, i una en una projecció a futur. I es demanarà a l'alumnat que descrigui cada imatge i els canvis que hi ha entre unes i les altres. D'aquesta forma es reflexionarà sobre els canvis ocorreguts al llarg dels anys.	Fotografies antigues, actuals i futures de les platges de Vilanova i la Geltrú.
Desenvolupament	60 min	Aprofitant l'espai de la platja s'animarà a l'alumnat a recollir dades de variables ambientals importants per predir escenaris climàtics. S'explicarà la importància de prevenir aquests efectes que s'han vist i la importància de tenir un litoral sa. Es compararan dades amb altres ciutats costeres i s'utilitzarà de context el projecte SCORE de Vilanova i la Geltrú. Les dades recollides seran tant del medi físic-químic (temps de retorn onades, temperatura, pH...) com de biodiversitat i contaminació (espècies, tipus de deixalles...). Es reuniran les dades i es comentaran en relació a altres grups o ciutats. S'iniciarà una reflexió amb el títol: La Vilanova que vull. Cada infant reflexionarà sobre les platges que vol a Vilanova i s'animarà en que tot el grup reflexioni sobre aquest futur.	Material per la recol·lecció de dades a definir.
Cloenda	15 min	Partint d'aquest futur que han ideat es proposarà que facin algun tipus de creació amb el que han après, l'eslògan a utilitzar és: A la Vilanova del futur volem... D'aquesta manera, a final de curs es podran reunir totes les creacions de les escoles de Vilanova en una presentació comunitària. La persona dinamitzadora passarà el QR de l'enquesta de satisfacció al professorat.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Àrea	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Coneixement del medi natural	<ul style="list-style-type: none"> - L'atmosfera i el clima - El canvi climàtic: causes, conseqüències i mesures - Línies de costa i ecosistemes 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observar, descriure i interpretar fenòmens naturals 4. Participar en projectes per la sostenibilitat
Coneixement del medi social	<ul style="list-style-type: none"> - Evolució dels paisatges i usos del territori - El paper de la ciutadania en la protecció del medi ambient 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Analitzar canvis en el territori al llarg del temps 5. Participar en accions socials a partir de reflexions
Educació en valors / Ètica	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitat envers el medi ambient - Pensament crític i acció col·lectiva 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Desenvolupar actituds de respecte i cura 3. Comprometre's amb accions de millora del propi entorn
Llengua catalana i comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió i producció de textos orals i escrits - Expressió d'opinions i idees amb claredat 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Utilitzar el llenguatge per comunicar coneixements i reflexions
Educació artística	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'elements visuals a partir de reflexions- Expressió simbòlica del futur desitjat 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Utilitzar el llenguatge visual per expressar idees sobre temes ambientals
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència ciutadana (- Competència per a la sostenibilitat - Aprendre a aprendre 	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	2.650,00 €
A2	Dinamització de les activitats	350,00 € per activitat

ACCIÓ 6.3. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UNA ACTIVITAT DE MONITORITZACIÓ MARINA DE CIÈNCIA CIUTADANA RELACIONADA AMB EL PROJECTE SCORE

PERFIL DE PÚBLIC	Ciutadania	TIPUS DE PÚBLIC	Famílies i públic adult
DURADA	1 hora i 30 min	ESPAI	Instal·lacions projecte SCORE
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU		<ul style="list-style-type: none"> No aplica 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> Equip dinamitzador Material descrit a la fitxa d'activitat 	
OBJECTIU DE L'ACTIVITAT	Fomentar el coneixement del projecte SCORE i la seva importància en el context de canvi climàtic a Vilanova i la Geltrú.		
MISSIÓ DE L'ACCIÓ	La missió d'aquesta acció és fomentar el coneixement i la implicació activa de la ciutadania en la monitorització ambiental i l'adaptació al canvi climàtic, a través d'una activitat de ciència ciutadana vinculada al projecte SCORE. L'activitat busca generar consciència ambiental, promoure hàbits sostenibles i donar a conèixer les actuacions tecnològiques i d'adaptació al canvi climàtic impulsades al municipi de Vilanova i la Geltrú.		

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte del present contracte és el disseny, organització i dinamització d'una activitat d'educació ambiental relacionada amb el projecte SCORE, adreçada a públic familiar i adult. Aquesta activitat, basada en la ciència ciutadana i el joc, té com a finalitat divulgar el projecte SCORE i les actuacions de monitorització ambiental (com sensors meteorològics o piezòmetres), així com promoure la comprensió del canvi climàtic i les possibles respostes locals davant els seus efectes.

L'empresa contractada serà responsable de desenvolupar el guió educatiu i els materials necessaris, conduir l'activitat i acompanyar les persones participants al llarg de tota l'activitat.

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat es vincula amb la subvenció de l'ACA per l'adquisició de sensors que mesurin la qualitat del sòl, el control de la fauna i piezòmetres, juntament amb aquella infraestructura derivada del projecte SCORE.

Amb la monitorització de la natura per part de la ciutadania (ciència ciutadana) es poden derivar hàbits més sostenibles i més coneixement i respecte cap a la natura. La creació d'aquesta activitat també serveix per donar a conèixer el projecte SCORE i el seu abast.

Títol: Descobrint el projecte SCORE			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	En una petita introducció amb fotografies antigues, actuals i futures de les platges de Vilanova i la Geltrú s'explicarà que és el canvi climàtic i els seus possibles efectes sobre el municipi. També s'aprofitarà per presentar el projecte SCORE.	Fotografies antigues, actuals i futures de les platges de Vilanova i la Geltrú.
Desenvolupament	60 min	Aprofitant l'espai del projecte SCORE es repartirà una petita motxilla per grup familiar amb un petit joc de pistes a solucionar sobre les mesures que es prenen a l'estació i els aparells que hi ha. Dins d'aquest joc s'animarà a les persones participants a experimentar amb mòduls o amb dades recollides pel projecte SCORE. També es farà èmfasi en el pensament crític. La persona dinamitzadora ajudarà a les famílies i públic adult a completar el joc afegint informació de valor.	Material del joc de pistes a definir.
Cloenda	15 min	Finalment, la persona dinamitzadora preguntarà al grup que han après durant l'activitat i farà un petit recull d'allò après. Llavors s'animarà al públic a respondre en un post-it a la frase " <i>Jo em comprometo en/amb...</i> " per crear un vincle amb totes aquelles accions que es poden dur a terme per fer front al canvi climàtic. Amb el conjunt de post-its es crearà un mural. A més, les dades recollides en cada sessió s'apuntaran a una plataforma online, com MINKA i estaran disponibles per tota la població. La persona dinamitzadora passarà el QR de l'enquesta de satisfacció al públic.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	2.100,00 €
A2	Dinamització de les activitats	375,00 €

Impactes activitat quotidiana

En el nostre dia a dia fem moltes accions sense pensar en les conseqüències a gran escala que poden tenir. Qualsevol acció pot tenir un efecte als oceans, perquè aquests comencen a casa, en un desguàs, en una claveguera o a la dutxa...

El 95% dels residus del mar Mediterrani són plàstics, que eventualment es desfaran en microplàstics, una contaminació invisible. Segons un estudi publicat l'any 2021 el plàstic que inunda els oceans prové de més de mil rius arreu del món, fet que complica les possibles solucions i evidencia que cuidar el medi terrestre també vol dir cuidar el medi marí.

En les últimes dècades, la degradació de les zones costeres s'ha accentuat notablement degut a l'escorrentia i als abocaments industrials. A més, hi ha altres tipus d'impacte que no es tenen gens presents com la contaminació lumínica o acústica.

Per exemple, la llum artificial nocturna afecta als ritmes circadians de les espècies o facilita als depredadors buscar preses. O en el cas de la contaminació acústica a l'oceà deguda als vaixells i altres sorolls afecta negativament als mamífers marins interrompent la seva comunicació i pertorbant patrons de migració, comunicació, caça i reproducció.

Per aquests motius és essencial aplicar bones pràctiques en el nostre dia a dia i ser conscients dels impactes invisibles que tenen les nostres accions.

ACCIÓ 7.1. DINAMITZACIÓ DE L'APS COSTES DEL GARRAF

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	Tercer i quart d'ESO
DURADA	20 hores	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU		<ul style="list-style-type: none">• Aula espaiosa	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none">• Equip dinamitzador• Dossier APS Espai Marí Costes del Garraf• Contacte amb medis de comunicació	
OBJECTIU		Prendre consciència de l'impacte ambiental i social de les accions antropogèniques que afecten a aquest entorn.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió de l'acció és donar suport al Servei de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú en la seva competència d'educació ambiental. L'objectiu principal de l'acció és educar als alumnes envers els impactes al medi marí mitjançant la metodologia APS.	
OBJECTE DE L'ACCIÓ			

L'objecte de l'acció és la dinamització de l'APS Costes del Garraf. Un APS és una metodologia educativa on es combina el servei comunitari amb l'aprenentatge. L'alumnat té la oportunitat de formar-se sobre les necessitats actuals de la seva pròpia comunitat i crear una solució o producte al respecte. Aquest tipus de formació també serveix per apropar l'alumnat a la seva realitat i a la connexió amb agents del territori.

L'empresa contractada serà la responsable de dinamitzar aquesta activitat a totes les escoles que ho requereixin de Vilanova i la Geltrú sota la supervisió dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. En aquest sentit, programarà, organitzarà i desenvoluparà totes les tasques associades a l'activitat i el seu desenvolupament.

DESCRIPCIÓ

L'any 2023 es va conceptualitzar l'APS Costes del Garraf a càrrec del Consell Comarcal del Garraf amb l'objectiu d'apropar l'Espai Marí Costes del Garraf a les escoles de la comarca i reflexionar sobre la manera de cuidar-lo dotant-lo del valor natural i cultural que representa. El resultat del projecte s'emmarca en el rol científic (informe, pòster o presentació), el divulgatiu (xarxes socials, vídeos o podcasts, tallers...) o l'artístic (escultura, pintura, fotografia...).

L'ApS s'estructura en dues fases de 10 hores cada una, l'aprenentatge i el servei. L'empresa contractada serà l'encarregada de portar a terme les dues fases, haurà de fer la coordinació i contactar amb les entitats col·laboradores.

La fase d'aprenentatge està formada per sis sessions programades dins l'horari lectiu. L'empresa contractada haurà de gestionar i vehicular aquesta fase, organitzar i dinamitzar dues de les sessions i donar suport en la resta de sessions:

- 1 Presentació ApS i Espai Marí Costes del Garraf i biodiversitat marina- Empresa contractada
- 2 Esculls artificials: Què són?- Professorat
- 3 Creem les nostres fitxes de biodiversitat marina - Professorat
- 4 Biosnòrquel- Empresa contractada
- 5 MINKA: aprenem a utilitzar una plataforma de ciència ciutadana - Professorat
- 6 Ciència ciutadana, comunicació i divulgació i art: quin servei farem? - Empresa contractada

L'empresa contractada també serà l'encarregada de vehicular el servei de l'alumnat a la comunitat, donant suport a l'alumnat, facilitant els contactes dels col·laboradors i fent el seguiment individual de l'alumnat. A més, haurà de donar suport en la revisió del material final.

Aquesta activitat, centrada en els esculls artificials i en l'impacte de les accions humanes, representa una oportunitat valuosa per a l'alumnat per vincular la seva realitat amb un compromís per la sostenibilitat. Donada la seva qualitat educativa, la seva connexió amb el territori i el seu enfocament d'aprenentatge i servei, es proposa la seva continuïtat dins el programa d'activitats, mantenint l'essència del projecte i reforçant-ne el valor pedagògic i comunitari.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciències naturals / Biologia i Geologia	<ul style="list-style-type: none"> - Ecosistemes marins i biodiversitat - Impactes ambientals i conservació - Mètodes científics i recerca 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Explicar les interaccions entre éssers vius i el medi 5. Analitzar problemàtiques ambientals i proposar solucions
Ciències socials	<ul style="list-style-type: none"> - El paisatge i la seva transformació - Sostenibilitat i acció ciutadana 	<ul style="list-style-type: none"> 4. Participar en projectes de millora de l'entorn i conscienciació comunitària
Educació en valors ètics i cívics	<ul style="list-style-type: none"> - Responsabilitat social i ambiental - Compromís col·lectiu i participació 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Assumir actituds ètiques i de respecte cap al medi ambient i la societat
Educació visual i plàstica	<ul style="list-style-type: none"> - Expressió artística i comunicació visual - Projectes artístics vinculats al context local 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Comunicar idees a través de produccions visuals 4. Dissenyar accions artístiques amb sentit social i ambiental
Tecnologia i digitalització	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de materials multimèdia i digitals - Comunicació i divulgació digital 	<ul style="list-style-type: none"> 3. Utilitzar eines digitals per a la creació de continguts i el pensament crític
Llengua catalana i castellana	<ul style="list-style-type: none"> - Expressió oral i escrita - Producció de textos divulgatius, argumentatius o creatius 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Produir textos adequats al propòsit comunicatiu 4. Participar en debats i exposicions orals
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència ciutadana - Competència per a la sostenibilitat - Competència d'aprendre a aprendre 	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

Entitats col·laboradores (Universitat Politècnica de Catalunya, CEM...)

ACCIONS		Pressupost
A1	Revisió del material existent i producció de nou si és necessari	750,00 €
A2	Dinamització de l'activitat en un centre educatiu	500,00 € per centre

ACCIÓ 7.2. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT I SI EL FUTUR FOS BLAU?

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	ESO i Batxillerat
DURADA	1 hora	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU		<ul style="list-style-type: none"> No aplica 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> Educador/a Material descrit a la fitxa d'activitat 	
OBJECTIU		Generar un espai d'escolta activa i imaginació on el jovent és el protagonista de prendre decisions sobre el futur que imaginem i desitgem.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió d'aquesta acció és empoderar l'alumnat d'educació secundària obligatòria com a agents de canvi mitjançant una activitat educativa basada en la metodologia del <i>future thinking</i> . A través d'aquesta experiència, es vol fomentar l'escolta activa, la imaginació col·lectiva i la reflexió crítica sobre el futur dels mars i oceans, connectant-hi les accions quotidianes i el compromís individual i col·lectiu amb la sostenibilitat marina.	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny, desenvolupament i dinamització d'una activitat educativa adreçada a alumnat d'ESO, basada en la metodologia del *future thinking*, amb l'objectiu de reflexionar sobre els futurs possibles i desitjables per als mars i oceans i connectar-los amb els hàbits i accions quotidianes que tenen un impacte directe sobre el medi marí.

L'activitat haurà de:

- Situar l'alumnat com a protagonista actiu del procés educatiu.
- Fomentar la participació, la creativitat i el pensament crític.
- Generar espais d'escolta activa i debat col·lectiu.
- Afavorir la presa de consciència sobre les relacions entre acció local i impacte global en els ecosistemes marins.

L'empresa contractada haurà de crear els materials i recursos didàctics necessaris, facilitar les dinàmiques participatives i coordinar-se amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'ajuntament de Vilanova i la Geltrú per garantir l'alineació amb els objectius de sostenibilitat i educació ambiental de la ciutat.

DESCRIPCIÓ

El futur és quelcom angoixant pels joves i molts cops tenen dificultats per imaginar aquests futurs sostenibles o positius. Per això, la metodologia *futures thinking* serveix per explorar aquests futurs alternatius amb els que donar sentit al propi canvi.

Futures thinking és una metodologia per la qual s'exploren futurs múltiples i s'analitzen riscos i beneficis comparatius de cada un, i així s'identifiquen les oportunitats del present per prendre les

decisions més sostenibles per assolir aquesta utopia. L'objectiu final d'aquest tipus de metodologia és empoderar i promoure el compromís per fer real el canvi positiu des d'avui.

Aquesta activitat es podrà emmarcar en el PAE de Vilanova i la Geltrú i tindrà dos nivells de continguts perquè es pugui oferir en el complet de grups de l'ESO.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: I si el futur fos blau?			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	Per començar l'activitat es repartiran per grups tres imatge: una de les platges de Vilanova en l'antiguitat, una actual ,i una en una projecció a futur. I es demanarà a l'alumnat que descrigui cada imatge i els canvis que hi ha entre unes i les altres. D'aquesta forma es reflexionarà sobre els canvis ocorreguts al llarg dels anys i els canvis que podrien ocórrer. Seguidament es farà una petit mapa conceptual sobre els problemes actuals dels oceans per tal de contextualitzar l'activitat.	Fotografies antigues, actuals i futures de les platges de Vilanova i la Geltrú. Cartes de tendència.
Desenvolupament	60 min	Seguidament, es dividirà la classe per grups i es presentarà una situació hipotètica. Dins de cada grup, a mode role-play, estaran identificats diferents actors de la ciutadania (científics, Ajuntament, ecologistes...) i cada grup haurà de crear un escenari futur amb diferents enfocaments segons el grup (optimista, pessimista, realista, utòpic...). Per crear aquest futur faran un <i>storyboard</i> o <i>collage</i> . També podran crear un petit teatre o exposició oral. Finalment presentaran les creacions a la classe.	Materials plàstics per elaborar el collage.
Cloenda	15 min	Per acabar, entre totes les idees crearan el futur blau de Vilanova i la Geltrú. La persona educadora llavors haurà d'ajudar a potenciar el passar a l'acció i a enfocar des del present aquest futur. Per això, preguntarà si volem aquest futur, que podem fer avui? S'animarà a que l'alumnat plantegi accions concretes de conservació marina i que elabori un petit manifest pel futur blau. La persona dinamitzadora passarà el QR de l'enquesta de satisfacció al professorat.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciències naturals	<ul style="list-style-type: none"> - El canvi climàtic i els seus efectes - Impactes ambientals sobre els oceans - Diversitat i sostenibilitat 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Analitzar problemàtiques ambientals i proposar solucions sostenibles 6. Valorar la responsabilitat individual i col·lectiva
Educació en valors ètics i cívics	<ul style="list-style-type: none"> - Pensament crític i presa de decisions - Participació ciutadana i sostenibilitat 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Promoure actituds compromeses i reflexives envers els reptes socials i ambientals
Ciències socials / Geografia	<ul style="list-style-type: none"> - Canvis en el territori i l'espai humà - L'impacte de l'activitat humana 	<ul style="list-style-type: none"> 4. Interpretar la realitat i implicar-se en accions de millora de l'entorn
Educació visual i plàstica	<ul style="list-style-type: none"> - Expressió visual i creativa - Creació de collages, storyboards, dramatitzacions 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Comunicar idees a través de la imatge 3. Utilitzar llenguatges artístics amb finalitats expressives i crítiques
Llengua catalana i castellana	<ul style="list-style-type: none"> - Expressió oral i escrita - Producció de textos com manifestos, exposicions orals 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Produir textos argumentatius i creatius 4. Participar en debats i exposicions orals
Tutoria / Orientació educativa	<ul style="list-style-type: none"> - Gestió emocional del futur - Treball d'esperança i empoderament - Identitat i projecte vital 	<ul style="list-style-type: none"> 3. Reflexionar sobre el projecte de vida i el sentit de l'acció pròpia
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència per la sostenibilitat - Competència ciutadana - Competència d'aprendre a aprendre 	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS	Pressupost
A1 Creació i producció de l'activitat	2.250,00 €
A2 Dinamització de les activitats	300,00 € per activitat

ACCIÓ 7.3. DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT DEL CONSELL COMARCAL VOLEM LA PLATJA NETA!

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	Cicle mitjà, cicle superior de primària, 1r i 2n d'ESO i unitat d'escolarització compartida (UEC)
DURADA	3 hores	ESPAI	Espais Blaus (platja Llarga, platja de Ribes Roges i platja del Far)
RECURSOS A CÀRREC DEL PÚBLIC			<ul style="list-style-type: none"> No aplica
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> Contacte entitats Material descrit a la fitxa d'activitats
OBJECTIU			Fomentar accions sostenibles per reduir els residus entre l'alumnat i millorar la conservació dels espais naturals.
MISSIÓ DE L'ACCIÓ			La missió d'aquesta activitat és conscienciar l'alumnat sobre la problemàtica dels residus al litoral mitjançant una experiència participativa de sensibilització i recollida de residus a la platja. A través d'aquesta acció, es pretén fomentar el respecte pel medi ambient, la responsabilitat individual i col·lectiva, així com promoure hàbits sostenibles que contribueixin a la conservació dels ecosistemes marins.

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és la dinamització de l'activitat educativa "Volem la platja neta!" del Consell Comarcal, adreçada a alumnat d'educació primària i secundària. L'activitat consisteix en una sortida a la platja per identificar, recollir i classificar els residus trobats, tot promovent la reflexió sobre l'impacte dels hàbits humans en el medi marí.

L'empresa contractada serà responsable de:

- Implementar les dinàmiques pedagògiques adaptades a l'edat de l'alumnat.
- Garantir la seguretat i el bon desenvolupament de l'activitat durant tota la jornada.

Aquesta acció s'emmarca dins del Programa d'Activitats Educatives (PAE) de Vilanova i la Geltrú, amb l'objectiu de promoure l'educació ambiental entre els joves del municipi.

DESCRIPCIÓ

El programa d'educació ambiental *Volem la platja neta!* va ser creat pel Consorci dels Colls i Miralpeix – Costa del Garraf, i actualment s'impulsa des del Servei de Medi Natural i Litoral de l'Àrea d'Ordenació Territorial i Habitatge del Consell Comarcal del Garraf.

Aquesta activitat en concret normalment s'emmarca dins les campanyes "Let's Clean Up Europe", la "Setmana de Prevenció de Residus" i la "Setmana Natura", que són al mes de maig i novembre. S'ofereix a escoles (cicle mitjà i superior) i a instituts (1r i 2n d'ESO) de la comarca del Garraf.

Volem la platja neta! Serveix com una eina de conscienciació i sensibilització als espais naturals del Garraf, on es dona informació a l'alumnat per conèixer-los, sobre els projectes d'investigació que s'hi porten a terme, així com fer èmfasi en la gestió dels residus i l'impacte ambiental.

L'empresa contractada serà l'encarregada de portar a terme l'activitat, dinamitzar-la i gestionar la jornada.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Educació primària – Cicle mitja i superior

Àmbit/Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Coneixement del medi natural, social i cultural	<ul style="list-style-type: none"> - Característiques dels ecosistemes costaners. - Biodiversitat marina. - Agents contaminants. - Impacte de l'activitat humana al litoral. - Efectes de la contaminació sobre els éssers vius. - Gestió dels residus i reciclatge. - Conductes sostenibles i responsables. - Participació activa. 	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Identificar i analitzar els elements del medi natural a través de metodologies d'indagació. 5.2. Establir connexions entre diferents elements del medi i predir-ne efectes. 5.3. Valorar i proposar accions de protecció del patrimoni natural.
Competències transversals destacades	<ul style="list-style-type: none"> - Competència ciutadana. - Competència personal i social. - Competència per aprendre a aprendre. 	

Educació secundària obligatòria – 1r i 2n curs

Àmbit/Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Ciències de la naturalesa	<ul style="list-style-type: none"> - Funcionament dels ecosistemes costaners. - Biodiversitat i cicles naturals. - Fonts i conseqüències de la contaminació marina. - Accions de conservació i gestió responsable dels residus. - Recollida de residus com a acció concreta de millora. - Servei comunitari en entorns naturals. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Comprendre els ecosistemes i la interacció entre éssers vius i entorn. 2. Analitzar l'impacte de l'activitat humana i proposar mesures per reduir-lo. 3. Participar en accions de conservació demostrant actituds responsables.
Competències transversals	<ul style="list-style-type: none"> - Competència ciutadana. - Competència personal, social i d'aprendre a aprendre. - Competència en consciència i expressions culturals. 	

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS	Pressupost
A1 Creació i producció de l'activitat	2.250,00 €
A2 Dinamització de les activitats	350,00 € per activitat

ACCIÓ 8.1. CREACIÓ D'UNA ACTIVITAT DE SENSIBILITZACIÓ I RECOLLIDA DE RESIDUS ORGANITZADA PER A ENTITATS COL-LABORADORES, AMB L'OBJECTIU DE CONSCIENCIAR SOBRE ELS PLÀSTICS I MICROPLÀSTICS

PERFIL DE PÚBLIC	Ciutadania	TIPUS DE PÚBLIC	Entitats i organitzacions
DURADA	3 hores	ESPAI	Espais Blaus (platja Llarga, platja de Ribes Roges i platja del Far)
RECURSOS A CÀRREC DEL PÚBLIC		<ul style="list-style-type: none"> No aplica 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> Contacte entitats Material descrit a la fitxa d'activitats 	
OBJECTIU		Organitzar una acció de sensibilització i recollida de residus oberta a tota la ciutadania per crear sinergies i sentiment de comunitat.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió d'aquesta acció és generar consciència col·lectiva sobre l'impacte dels residus en el medi marí, mitjançant una jornada participativa de recollida de residus oberta a tota la ciutadania i teixit associatiu del municipi. L'activitat vol fomentar la corresponsabilitat ambiental, crear sinergies entre persones i entitats locals, i consolidar un sentiment de comunitat compromesa amb la cura del litoral i els oceans.	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny, organització i dinamització d'una acció de sensibilització i recollida de residus adreçada a la ciutadania i a entitats del municipi, amb l'objectiu de reflexionar sobre la problemàtica dels plàstics i microplàstics i fomentar la participació activa en la conservació del litoral.

L'empresa contractada haurà de:

- Dissenyar una proposta participativa atractiva i educativa.
- Coordinar la logística de la jornada (espais, materials, sistemes de recollida, etc.).
- Dinamitzar l'acció, aportant informació clara i rigorosa sobre la contaminació marina.
- Coordinar-se amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per garantir l'adequació als objectius ambientals municipals i a la normativa vigent.
- Afavorir la implicació de col·lectius locals i entitats ambientals per reforçar el sentiment de pertinença i compromís comunitari.

DESCRIPCIÓ

Les accions de sensibilització i recollida de residus són molt efectives per conscienciar a la ciutadania sobre el seu entorn més immediat, també són una oportunitat per crear sinergies entre la ciutadania i les organitzacions i poden servir com a punt de reunió dels vilanovins i vilanovines. Aquesta acció podria ser recurrent dins l'agenda d'activitats de la ciutat.

Per realitzar l'activitat se seguirà el protocol i la recollida de dades proposada per MARNOBA.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Mans a la sorra per lluitar contra els plàstics			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	Les persones participants es reuniran en un punt d'acollida prèviament identificat. Es farà una petita xerrada divulgativa amb els aspectes clau referents a la brossa marina, fent especial incidència en els plàstics i microplàstics. També es donarà protagonisme a les entitats ambientals presents que vulguin presentar-se. Seguidament, es repartirà el material.	
Desenvolupament	75 min	Les persones participants es distribueixen en petits equips barrejant les entitats amb la ciutadania i es distribueixen arreu de la platja. Cada grup recull tots els residus que trobi a la seva zona, és important anar destriant el que es pugui. Durant la recollida també es recolliran mostres de sorra per a que es pugin analitzar després els microplàstics presents.	Material de recollida (pinces, guants, bosses)
Cloenda	60 min	Per acabar, es procedirà al pesatge i classificació dels residus recollits. La persona dinamitzadora farà preguntes motivadores i analitzarà el que s'ha trobat i que es pot fer perquè no acabi al mar. En aquesta fase també hi haurà una taula d'observació de microplàstics, amb una petita dinamització sobre els microplàstics. L'activitat acabarà amb un esmorzar residu 0 a la platja. La persona dinamitzadora passarà el QR de l'enquesta de satisfacció als participants.	Bàscules Contenidors de colors Tauletes o mòbils dels participants Material de laboratori per observar microplàstics (lupes, taules, plaques de petri) Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada

haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	2.400,00 €
A2	Dinamització de les activitats	600,00 € per activitat

Activitats econòmiques

El mar és un gran protagonista en el dia a dia de les persones, 680 milions de persones viuen en àrees costeres baixes, gairebé 2.000 milions viuen en la meitat de les grans metròpolis del món que es localitzen a la costa; gairebé la meitat de la població mundial, unes 3.300 milions, depenen de la pesca per obtenir els seus nutrients proteics i quasi 60 milions de persones treballen a la indústria pesquera i el sector aquícola a tot el món.

Aquestes activitats econòmiques són diverses: pesca, transport marítim, turisme, extracció de recursos, energia renovable marina...

A Vilanova i la Geltrú, existeix una gran tradició pesquera i d'altres activitats relacionades amb l'economia blava. L'economia blava es refereix al model econòmic que promou l'ús sostenible dels recursos marins i costaners, generant creixement econòmic, ocupació i benestar, però posant per davant la conservació i regeneració dels ecosistemes marins. La intenció en aquest sistema es buscar l'equilibri entre el desenvolupament econòmic i la sostenibilitat ambiental.

Aquest enfocament és una oportunitat per a Vilanova i la Geltrú d'adreçar-se al futur i cercar noves oportunitats pel foment de les vocacions blaves i per donar valor a les activitats del primer sector.

ACCIÓ 9.1. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT PEIXOS MIQUEL, LA HISTÒRIA DE L'HOME QUE VA SALVAR ELS PEIXOS DE VILANOVA I LA GELTRÚ

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	Cicle infantil
DURADA	1 hora	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU	<ul style="list-style-type: none"> • Aula 		
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT	<ul style="list-style-type: none"> • Educador/a • Material descrit a la fitxa de l'activitat 		
OBJECTIU	Conèixer i difondre la tradició pesquera de Vilanova i la Geltrú.		
MISSIÓ DE L'ACCIÓ	La missió d'aquesta acció és acostar la tradició pesquera de Vilanova i la Geltrú al públic infantil mitjançant un conta-contes adaptat a les seves capacitats, fomentant així el vincle emocional amb el mar i el patrimoni cultural marítim de la ciutat des de les primeres etapes educatives.		

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny i dinamització d'un conta-contes adreçat a l'alumnat d'educació infantil, amb la finalitat de donar a conèixer la tradició pesquera de Vilanova i la Geltrú i transmetre els valors associats a aquest patrimoni cultural local.

L'empresa contractada serà responsable del disseny pedagògic i tècnic de l'activitat, així com de la creació d'un relat o adaptació narrativa adequada a l'edat del públic destinatari. També serà l'encarregada de desenvolupar una posada en escena atractiva, dinàmica i pedagògica aportant materials de suport visuals o manipulatius, si escau, per enriquir l'experiència educativa. S'encarregarà de la seva dinamització a totes les escoles de la ciutat que ho sol·licitin, sota la supervisió dels Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. Aquesta responsabilitat inclou la programació, organització i execució de l'activitat, així com el manteniment i actualització dels materials.

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat pretén transmetre als infants coneixements sobre la tradició pesquera, la història de Vilanova i la Geltrú, l'activitat actual i la importància que té per la ciutat.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Peixos Miquel, la història de l'home que va salvar els peixos de Vilanova i la Geltrú			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	30 min	S'inicia l'activitat llegint un conte sobre la tradició pesquera que presentarà l'ofici i les tasques associades. El conte serà de tipus interactiu, on a meitat de l'explicació es demanarà als infants que realitzin alguna acció.	Conte desenvolupat per l'equip educatiu

Desenvolupament	25 min	En aquesta dinàmica es consolidaran conceptes mitjançant una activitat de "toca-toca", hi haurà una mostra de xarxa de pesca, diferents textures del fons marí... Cada element anirà associat a una petita explicació del que és i una descoberta del fons marí. Ensenyant fotos d'abans i ara s'explicarà la importància de la pesca a la ciutat i s'animarà i ajudarà als infants a trobar les diferències entre les imatges.	Material toca-toca Fotografies d'abans i després.
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'aprens durant la sessió. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / Matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Descoberta de l'entorn	<ul style="list-style-type: none"> - Descobriments de l'entorn natural i social proper: la mar, la pesca i la ciutat. - Coneixement de professions i tradicions de l'entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Observar, explorar i establir relacions amb l'entorn natural i social. - Identificar elements propis de la comunitat (oficis, espais...).
Comunicació i llenguatges	<ul style="list-style-type: none"> - Escolta activa de contes i relats orals. - Comprensió i ús del llenguatge verbal per expressar idees i emocions. - Participació en converses. 	<ul style="list-style-type: none"> - Comprendre i expressar missatges orals en contextos diversos. - Utilitzar el llenguatge per compartir experiències i coneixements.
Desenvolupament personal i relacional	<ul style="list-style-type: none"> - Participació activa en activitats compartides. - Respecte per les normes i el torn de paraula. - Interès per col·laborar amb els altres infants. 	<ul style="list-style-type: none"> - Relacionar-se de manera respectuosa i cooperativa amb iguals i adults. - Mostrar curiositat i interès per aprendre de l'entorn.
Expressió artística (plàstica i corporal) (opcional si es treballen les textures amb moviment o representació)	<ul style="list-style-type: none"> - Exploració de materials i textures del mar. - Expressió de vivències a través del joc simbòlic i corporal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Expressar-se i comunicar-se a través de diferents llenguatges (plàstic, corporal...) per representar vivències.

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

ACCIONS	Pressupost
A1 Creació i producció de l'activitat	2.750,00 €
A2 Dinamització de les activitats	350,00 € per activitat

ACCIÓ 9.2. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT CONEIX ELS PESCADORS I PESCADORES DE VILANOVA I LA GELTRÚ

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius	TIPUS DE PÚBLIC	Cicle inicial primària
DURADA	1 h 30 min	ESPAI	Centre educatiu
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE EDUCATIU	<ul style="list-style-type: none"> • Aula 		
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT	<ul style="list-style-type: none"> • Educador/a • Material descrit a la fitxa de l'activitat • Persona pescadora 		
OBJECTIU	Crear un espai d'escolta activa entre dues generacions per difondre els valors patrimonials de les tradicions marines.		
MISSIÓ DE L'ACCIÓ	La missió d'aquesta acció és fomentar la transmissió intergeneracional dels valors i coneixements vinculats a la tradició marinera local, creant un espai d'escolta activa i de diàleg entre pescadors i pescadores i l'alumnat de cicle inicial de primària. Es vol reforçar el vincle entre la comunitat educativa i el patrimoni immaterial marítim de Vilanova i la Geltrú.		
OBJECTE DE L'ACCIÓ			

L'objecte de l'acció és la planificació, coordinació i dinamització d'una activitat educativa on pescadors i pescadores de la ciutat visiten escoles de primària per compartir les seves vivències i coneixements sobre la vida al mar, amb l'objectiu de difondre els valors patrimonials i culturals de les tradicions marines locals.

L'empresa contractada haurà de dissenyar el format i estructura de l'activitat, adaptada a l'edat dels infants. Haurà de coordinar la participació dels pescadors i pescadores locals, facilitant-ne la preparació i intervenció. També haurà de dinamitzar la sessió per afavorir una interacció activa entre els infants i els convidats, i assegurar que els continguts transmesos siguin respectuosos, pedagògics i adaptats al context escoltar. Finalment, hauran de coordinar-se amb els centres educatius i amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per la correcta execució del projecte que inclou la programació, organització i manteniment i actualització dels materials.

DESCRIPCIÓ

Donar valor al coneixement tradicional i a les arrels del municipi és clau per desenvolupar la identitat única de cada territori. Per aquest motiu, activitats amenes i intergeneracionals són claus per formar vincles entre la ciutadania. De la mateixa manera serveix per valorar la tasca durant anys de les generacions més grans.

En aquest context s'organitzarà unes xerrades de pescadors i pescadores a les escoles de Vilanova i la Geltrú amb l'objectiu de difondre coneixement tradicional entre els infants i per crear vincles intergeneracionals.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Coneix els pescadors i pescadores de Vilanova i la Geltrú			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	Amb una dinàmica tipus <i>Qui és qui?</i> es presentaran diverses activitats i professions relacionades amb el medi marí. Un cop les coneguin es presentaran les diferents professions relacionades amb el mar i es presentarà la persona convidada. En petits grups de 4-5 persones hauran de pensar preguntes o curiositats per fer el dia de la xerrada.	Joc qui es qui
Desenvolupament	70 min	Un pescador o pescadora assistirà a l'escola que ho demani i farà una xerrada sobre la seva feina: com va començar, el que més li agrada, el que menys, què fa en el seu dia a dia... Al final de la xerrada es farà un torn de preguntes per acabar de resoldre els dubtes dels infants.	
Cloenda	5 min	S'animarà a l'escola a fer un mural sobre la xerrada, amb fotografies, dibuixos i textos dels infants. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

Àmbit / matèria	Sabers bàsics rellevants	Competències específiques
Àmbit de coneixement del medi	<ul style="list-style-type: none"> - L'entorn: característiques dels espais naturals i urbans. - El municipi i la comunitat: oficis, serveis i formes de vida. - Les tradicions i la cultura local. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar i descriure elements de l'entorn proper, reconeixent-ne els usos, canvis i impactes. 4. Valorar i respectar la diversitat cultural i social.
Àmbit lingüístic (llengua catalana)	<ul style="list-style-type: none"> - Escolta activa de textos orals reals. - Interacció oral en situacions quotidianes i escolars. - Producció de textos orals i escrits a partir de situacions reals. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Comprendre textos orals adequats a l'edat en situacions comunicatives diverses. 4. Participar en interaccions orals amb actitud cooperativa.

Àmbit d'educació artística	<ul style="list-style-type: none"> - Representació plàstica i visual d'experiències viscudes. - Expressió d'emocions, idees i records mitjançant dibuix o mural. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Explorar i experimentar amb recursos expressius per comunicar idees i emocions. 3. Representar de manera creativa vivències i coneixements.
Àmbit d'educació en valors	<ul style="list-style-type: none"> - La convivència i el respecte a les persones grans. - La importància de la transmissió de coneixement entre generacions. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mostrar actituds de respecte, cooperació i empatia en la interacció amb els altres. 3. Valorar el coneixement tradicional i cultural com a font d'aprenentatge.

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

Persona pescadora

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	2.800,00 €
A2	Dinamització de les activitats	400,00 € per activitat

ACCIÓ 10.1. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UN TALLER DE TEIXIR XARXES

PERFIL DE PÚBLIC	Ciutadania	TIPUS DE PÚBLIC	Familiar i joves
DURADA	1 h 30 min	ESPAI	Centres cívics
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE CÍVIC		<ul style="list-style-type: none">• Aula	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none">• Educador/a• Material descrit a la fitxa de l'activitat	
OBJECTIU		Transmetre valors mariners i de patrimoni immaterial per tal de crear vincles entre la població de Vilanova i la Geltrú.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió d'aquesta acció és recuperar i posar en valor el patrimoni immaterial vinculat a les arts de la pesca tradicional, especialment el teixit de xarxes, mitjançant una experiència intergeneracional i participativa adreçada a famílies i joves. L'activitat vol fomentar el vincle emocional i cultural entre la ciutadania i el mar, tot reforçant la identitat marinera de Vilanova i la Geltrú.	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny i la dinamització d'un taller educatiu i pràctic de teixir xarxes de pesca, destinat a públic familiar i jove, amb l'objectiu de transmetre els valors mariners i preservar el patrimoni cultural immaterial vinculat a la tradició pesquera de Vilanova i la Geltrú.

L'empresa contractada serà responsable de conceptualitzar l'activitat (contingut pedagògic i pràctic) i adaptar-ho als diferents públics participants. També haurà d'aportar els materials necessaris per la realització del taller i dinamitzar la sessió de forma inclusiva i participativa.

Finalment, hauran de coordinar-se amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per la correcta execució del projecte que inclou la programació, organització i manteniment i actualització dels materials.

DESCRIPCIÓ

L'ofici de teixir xarxes normalment s'ha relacionat amb un component femení, especialment rellevant a Galícia. A Catalunya, són més típiques les remendadores, un ofici que s'heretava de mares a filles. Aquest ofici consistia a remendar les xarxes un cop arribaven les barques a la platja. Els oficis del mar són diversos i no tots succeeixen a l'aigua, una gran part de la tasca passa al litoral.

Aquesta activitat pràctica pretén recuperar aquestes tradicions i apropar-les a la ciutadania per desenvolupar el vincle amb el mar.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Teixint història			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	Es presenten fotografies dels oficis de mar que es feien a Vilanova i la persona dinamitzadora explica quins són aquests oficis i com han avançat aquestes tasques amb el pas del temps.	Fotografies d'oficis de mar
Desenvolupament	45 min	Desenvolupament del taller de teixir xarxes. S'ensenyarà la manera de teixir una xarxa des de zero, també s'aprofitarà per explicar els diferents tipus de pesca de la costa catalana.	Material per teixir (fil de xarxa, navalla de xarxa, mesura de malla)
Cloenda	5 min	Es repassaran els continguts i s'animarà a reflexionar sobre la importància d'aquests oficis i del seu futur. Es demanarà al públic que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

Persona pescadora

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	3.000,00 €
A2	Dinamització de les activitats	600,00 € per activitat

ACCIÓ 10.2. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ DE L'ACTIVITAT PASSAVOLANT PEL DIA DE LA DONA SOBRE LES DONES DEL MAR I ELS SEUS OFICIS

PERFIL DE PÚBLIC	Ciudadania	TIPUS DE PÚBLIC	Familiar
DURADA	1 h 30 min	ESPAI	Fires de la ciutat
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE CÍVIC		<ul style="list-style-type: none"> No aplica 	
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT		<ul style="list-style-type: none"> Educador/a Material descrit a la fitxa de l'activitat 	
OBJECTIU		Reconèixer i posar en valor el paper històric i actual de les dones en els oficis del mar, mitjançant una activitat lúdica i participativa que promogui la igualtat de gènere i la difusió del patrimoni marítim.	
MISSIÓ DE L'ACCIÓ		La missió d'aquesta acció és reconèixer i posar en valor el paper històric i actual de les dones en els oficis del mar, tot promovent la igualtat de gènere i la transmissió del patrimoni marítim des d'una mirada inclusiva. A través d'una activitat lúdica i participativa adreçada al públic familiar, es vol afavorir la reflexió i l'aprenentatge intergeneracional.	

OBJECTE DE L'ACCIÓ

L'objecte de l'acció és el disseny i dinamització d'una activitat passavolants en format de repte digital, adreçada a públic familiar, amb motiu del Dia de la Dona. L'activitat té com a objectiu donar visibilitat al paper de les dones en els oficis del mar, tant en el passat com en l'actualitat, i promoure valors d'igualtat i reconeixement del patrimoni marítim.

L'empresa contractada haurà de conceptualitzar el repte digital amb proves o dinàmiques accessibles i atractives per a públic familiar on s'hauran d'incorporar continguts històrics i actuals relacionats amb les dones i els oficis del mar. També haurà de dinamitzar l'activitat de manera inclusiva, assegurant la participació activa de totes les edats.

Finalment, hauran de coordinar-se amb els Serveis Tècnics Municipals de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per la correcta execució del projecte que inclou la programació, organització i manteniment i actualització dels materials.

DESCRIPCIÓ

Les activitats passavolants són molt efectives per transmetre coneixements d'una manera amena i àgil. En aquest cas el paper de la dona al mar molts cops ha estat injuriat, per aquest motiu és rellevant fer activitats que posin èmfasi i valor en aquestes tasques tan importants i alhora tan invisibilitzades.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Títol: Teixint història			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	5 min	La persona dinamitzadora fa una introducció explicant la dinàmica de l'activitat i el context de les dones marineres a Vilanova i la Geltrú.	Fotografies d'oficis de mar
Desenvolupament	45 min	Els participants juguen a un joc de reptes digital on han de superar proves que els hi donaran una codificació per obrir el cadenat d'una caixa on trobaran les instruccions per fer l'últim repte.	Tauleta digital Caixa Cadenat Altres materials a definir
Cloenda	5 min	Es reflexionarà sobre aquest paper de la dona, i les persones participants hauran d'escriure o dibuixar en una pissarra blanca o en post-its alguna idea o expressió que els hagi vingut amb l'activitat realitzada. El lema d'aquest mural serà "Reconnectem amb el mar". Al finalitzar l'activitat la persona educadora els hi ensenyarà el codi QR de valoració per a que puguin valorar l'activitat.	Post-it o pissarra blanca Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

En el context de l'activitat, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de l'activitat. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final de l'activitat descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

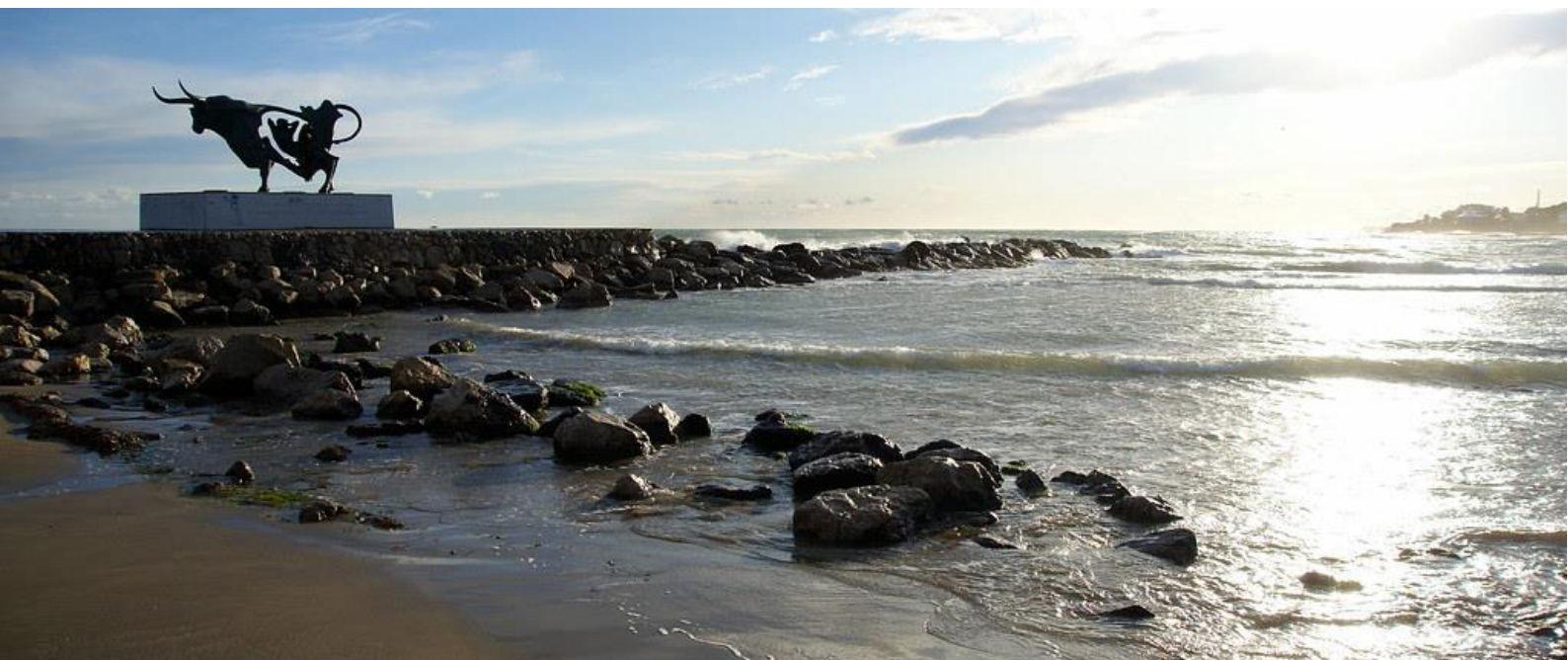
Empresa especialitzada en educació ambiental

Persona pescadora

FASE DE L'ACCIÓ

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost
A1	Creació i producció de l'activitat	2.900,00 €
A2	Dinamització de les activitats	300,00 € per activitat

Activitat transversal

A més de les activitats que s'ofereixen en els diferents eixos temàtics, es crearà una activitat que serà transversal, és a dir, que tocarà diverses (o totes) les temàtiques del Programa d'Educació Ambiental de Vilanova i la Geltrú.

ACCIÓ 11.1. CREACIÓ I DINAMITZACIÓ D'UN CURS PER A CENTRES CÍVICS

PERFIL DE PÚBLIC	Ciudadania	TIPUS DE PÚBLIC	Persones usuàries de centres cívics
DURADA	Cicle de 4 sessions d'1 h 30 min cadascuna (1 per setmana o quinzenalment)	ESPAI	Centres cívics de Vilanova i la Geltrú
RECURSOS A CÀRREC DEL CENTRE CÍVIC			<ul style="list-style-type: none"> • Espai amb taules i cadires • Projector (si disponible) • Suport per exposició (pòsters, panells o aparador)
RECURSOS A CÀRREC DE L'AJUNTAMENT			<ul style="list-style-type: none"> • Educador/a ambiental dinamitzador/a del curs • Material didàctic i creatiu (fotografies, cartolines, fitxes, dispositius audiovisuals) • Enquesta de satisfacció
OBJECTIU			Afavorir la participació activa de les persones usuàries dels centres cívics en la reflexió i transmissió de coneixements sobre

la cultura marina i els canvis ambientals viscuts al llarg del temps, vinculant vivències personals amb els desafiaments actuals dels espais blaus.

MISSIÓ DE L'ACCIÓ

La missió d'aquesta acció és apropar la cultura oceànica i el patrimoni natural i social del litoral de Vilanova i la Geltrú a la ciutadania, tot fomentant el vincle emocional amb el mar i la seva conservació. Mitjançant un curs participatiu i intergeneracional, es vol posar en valor la importància dels ecosistemes marins, les transformacions provocades pel canvi climàtic i per les activitats humanes, així com recuperar i compartir memòries locals relacionades amb la vida al mar. L'activitat busca, des d'una mirada inclusiva i propera, promoure una ciutadania crítica, activa i compromesa amb la sostenibilitat dels espais blaus.

OBJECTE DE L'ACCIÓ

Disseny, producció i dinamització d'un curs sobre la relació entre la ciutadania i el mar, especialment adreçat a persones adultes (preferentment gent gran), a través d'un cicle de quatre sessions de format participatiu, experiencial i divulgatiu. El contingut del curs abordarà els valors ecològics del medi marí i costaner de Vilanova i la Geltrú, els efectes del canvi climàtic i de les activitats humanes sobre aquest entorn, la memòria històrica i vivències personals relacionades amb el mar, i les opcions de canvi d'hàbits i implicació ciutadana per a la seva conservació.

L'acció inclou:

- La conceptualització dels continguts, guió didàctic i materials de suport.
- La dinamització de quatre sessions presencials en centres cívics del municipi.
- La incorporació d'elements culturals, testimonis locals i dinàmiques col·laboratives.
- La coordinació amb els centres cívics participants.
- El disseny i recollida d'un sistema d'avaluació qualitativa del curs.

DESCRIPCIÓ

El curs "Mirades al mar" està pensat com una proposta formativa i vivencial per a persones adultes, especialment el públic habitual dels centres cívics, com la gent gran. A través de quatre sessions temàtiques interconnectades, es busca fomentar la cultura oceànica i la consciència ambiental des d'una mirada propera, emotiva i participativa. Cada sessió convida les persones participants a explorar els espais blaus de Vilanova i la Geltrú —el mar i la costa— des de diferents perspectives: ecològica, històrica, social i emocional.

El disseny del curs prioritza la reflexió col·lectiva, l'intercanvi de coneixements i la recuperació de memòries vinculades al mar, alhora que introdueix coneixements científics actuals de manera accessible i significativa. L'objectiu és reconèixer el valor del patrimoni natural i cultural marí i promoure hàbits i actituds de cura i responsabilitat envers aquest entorn.

A continuació, es presenten les quatre sessions que formen el curs, amb una breu descripció, durada i recursos associats:

Sessió	Durada	Activitat	Materials / Observacions
1. El mar de la meva infància	1h 30min	Taller de memòria oral i visual amb fotografies antigues, mapes i objectes relacionats amb el mar. Dinàmica de línia del temps.	Fotografies / objectes / mapes / fitxes personals / àudio-gravadora
2. Què li passa avui al mar?	1h 30min	Dinàmica de joc participatiu sobre amenaces i solucions ambientals. Visionat d'un vídeo curt sobre canvi climàtic i el mar. Reflexió en grup.	Targetes de joc, vídeo, pissarra
3. El mar que volem deixar	1h 30min	Taller creatiu: collage, poesia o cartells per imaginar el mar del futur. Espai per compartir valors i idees.	Materials artístics / cartolines / imatges / retalls
4. Exposició i retorn a la comunitat	1h 30min	Preparació col·lectiva d'una mostra (petita exposició al centre cívic o mural digital) per compartir el curs amb famílies o escoles. Cloenda amb dinàmica "Missatge en una ampolla".	Ampolles de vidre / mural / tauleta digital o portàtil / codis QR

Així doncs, les sessions es desenvoluparan de la següent manera:

Sessió 1 – Mar viu, mar estimat

- **Objectiu:** Descobrir la biodiversitat marina del litoral de Vilanova i la seva relació amb la vida humana.
- **Dinàmica:** Introducció amb imatges i sons marins, petit joc de preguntes sobre espècies locals i els seus valors ecològics, explicació dialogada.
- **Taller:** "El mar a la meva vida": les persones participants comparteixen records vinculats al mar.
- **Material:** Fotografies, sons, fitxes tàctils d'espècies marines.

Sessió 2 – La costa que canvia

- **Objectiu:** Comprendre els efectes del canvi climàtic i l'activitat humana a la costa i a les platges.
- **Dinàmica:** Joc de cartes amb causes i conseqüències; debat guiat.
- **Taller:** "La platja d'abans i d'ara": anàlisi comparativa d'imatges històriques i actuals.
- **Material:** Fotografies, mapes, imatges satèl·lit, fitxes.

Sessió 3 – Canviem hàbits, cuidem el mar

- **Objectiu:** Identificar els impactes de les activitats quotidianes i explorar alternatives sostenibles.
- **Dinàmica:** Joc col·laboratiu "Impactes invisibles" sobre residus, consum i productes que arriben al mar.
- **Taller:** Co-creació d'un "decàleg de compromisos per estimar el mar".
- **Material:** Targetes d'hàbits, mural col·lectiu.

Sessió 4 – Economia blava i futur del mar

- **Objectiu:** Reflexionar sobre el passat i futur dels oficis del mar a Vilanova, i els reptes d'una economia sostenible.
- **Dinàmica:** Convidat/da local (ex. persona pescadora, mariscadora o científica marina) per compartir experiències.
- **Taller:** Joc de rol sobre presa de decisions: "Soc responsable del futur del litoral".
- **Material:** Fullet informatiu, testimoni gravat o presencial, dinàmica amb cartes de rol.

Aquest curs ofereix una experiència formativa integral, que combina coneixement científic, memòria col·lectiva i acció ciutadana. La seva estructura modular i adaptable permet una aplicació flexible en diferents centres cívics i col·lectius, tot mantenint una coherència temàtica i metodològica. A través d'un format proper, dinàmic i col·laboratiu, es pretén no només sensibilitzar sobre la biodiversitat marina i els reptes ambientals actuals, sinó també empoderar la ciutadania per ser part activa en la protecció del litoral i els oceans.

En el context del curs, l'empresa contractada elaborarà una enquesta de satisfacció i un mètode d'avaluació intern per tal de fer el seguiment i la millora de les diferents sessions. A més, l'empresa contractada haurà de realitzar un informe final del curs descrivint les accions realitzades, la valoració global i les propostes de millora.

VINCULACIÓ AMB EL CURRÍCULUM ESCOLAR

No aplica

RECURSOS HUMANS

Empresa especialitzada en educació ambiental

FASE DE L'ACCIÓ

		Pressupost
A1	Creació i producció de les activitats	4.000,00 €
A2	Gestió i calendarització de les sessions	500,00 €
A3	Dinamització de les 4 activitats	2.000,00 €

Pressupost del Programa d'educació ambiental de Vilanova i la Geltrú

En la taula que es mostra a continuació es pot veure un resum del pressupost de desenvolupar les diferents accions previstes en el present document:

Mar	16.250,00 €
Centres educatius	9.250,00 €
1.1. Dinamització de l'APS Balenes i dofins de Vilanova i la Geltrú	1.250,00 €
1.2. Creació i dinamització de l'activitat Descobrint el fons marí de Vilanova i la Geltrú. Aquesta activitat estarà emmarcada dins la PAE de Vilanova i la Geltrú.	3.000,00 €
1.3. Creació d'una exposició per explicar els set principis de la cultura oceànica per a instituts. Exposició de tipus itinerant.	5.000,00 €
Ciutadania	7.000,00 €
2.1. Creació d'una exposició interactiva. Aquesta exposició es col·locarà a la casa de la platja Llarga, però tindrà una producció transportable.	5.000,00 €
2.2. Creació i dinamització d'una activitat per a famílies i enfocada a infants de 5è i 6è relacionada amb l'exposició gamificada	2.000,00 €
Costa	18.850,00 €
Centres educatius	14.500,00 €
3.1. Creació i dinamització d'un APS sobre conservació d'espècies	3.000,00 €
3.2. Creació i dinamització de l'activitat: Soc el corriol camanegre!	3.000,00 €
3.3. Creació i dinamització d'un escape-box per a 1er i 2n ESO sobre els valors de la costa, la biodiversitat i la restauració ambiental. Aquesta activitat estarà emmarcada dins la PAE de Vilanova i la Geltrú	8.500,00 €
Ciutadania	4.350,00 €
4.1. Creació i dinamització de l'activitat: El bioblitz de la platja Llarga	2.500,00 €
4.2. Dinamització i promoció de les visites mensuals als espais blaus	1.850,00 €
Canvi climàtic	11.475,00 €
Centres educatius	9.000,00 €
5.1. Creació d'un APS sobre canvi climàtic	3.000,00 €
5.2. Creació i dinamització de l'activitat Estacions meteorològiques per a cicle superior primària i cicle inicial secundària.	3.000,00 €
5.3. Creació i dinamització d'una activitat per a 5è i 6è de primària sobre els efectes del canvi climàtic en els Espais Blaus. Aquesta activitat es podrà fer als tres espais i estarà inclosa al PAE de Vilanova i la Geltrú	3.000,00 €
Ciutadania	2.475,00 €
6.3. Creació i dinamització d'una activitat de monitorització marina de ciència ciutadana relacionada amb el projecte SCORE	2.475,00 €
Impactes activitat quotidiana	9.400,00 €

Centres educatius	6.400,00 €
7.1. Dinamització de l'APS Costes del Garraf	1.250,00 €
7.2. Creació i dinamització de l'activitat I si el futur fos blau?	2.550,00 €
7.3. Dinamització de l'activitat del Consell Comarcal <i>Volem la platja neta!</i>	2.600,00 €
Ciutadania	3.000,00 €
8.1. Creació d'una activitat de sensibilització i recollida de residus organitzada per a entitats col·laboradores, amb l'objectiu de conscienciar sobre els plàstics i microplàstics.	3.000,00 €
Activitats econòmiques	13.100,00 €
Centres educatius	6.300,00 €
9.1. Creació i dinamització de l'activitat Peixos Miquel, la història de l'home que va salvar els peixos de Vilanova i la Geltrú	3.100,00 €
9.2. Creació i dinamització de l'activitat Coneix els pescadors i pescadores de Vilanova i la Geltrú	3.200,00 €
Ciutadania	6.800,00 €
10.1. Creació i dinamització d'un taller de teixir de xarxes	3.600,00 €
10.2. Creació i dinamització de l'activitat passavolant pel dia de la dona sobre les dones del mar i els seus oficis.	3.200,00 €
Activitat transversal	6.500,00 €
11.1 Creació i dinamització d'un curs per a centres cívics	6.500,00 €
TOTAL	75.575,00 €

PROPOSTA DE DISSENY DELS ELEMENTS DE COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

La participació activa de la ciutadania és clau per revaloritzar i preservar els Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú. La manera com es comunica —tant pel que fa als continguts com al to i als canals emprats— és fonamental per transmetre els valors d'aquests espais, fer entendre el sentit de les actuacions impulsades i construir una identitat col·lectiva compartida al seu voltant.

Per tal de generar complicitat social i afavorir el vincle emocional amb els Espais Blaus, cal definir accions comunicatives planificades, coherents i amb una mirada il·lusionadora i motivadora. Aquestes accions han de connectar amb els diferents col·lectius a qui es dirigeixen, i han de contribuir tant a informar com a inspirar i implicar.

La comunicació, en aquest sentit, esdevé una eina estratègica essencial per fer arribar els missatges de manera clara i propera, per reforçar la coherència de tot el programa d'activitats i per garantir que les accions desenvolupades tinguin continuïtat i impacte en el temps.

Amb la voluntat que la societat vilanovina entengui, valori i estimi els Espais Blaus del municipi, l'Ajuntament proposa desplegar un conjunt d'accions comunicatives específiques. Aquestes accions, que no s'emmarquen estrictament dins del programa d'activitats educatives, tenen com a finalitat reforçar el sentiment de pertinença, la corresponsabilitat i el coneixement per part de la ciutadania.

A partir de l'anàlisi del context actual i de la percepció recollida entre diversos agents socials (tal com es descriu a l'apartat d'Antecedents), es proposa la creació d'un *Pla d'Acció i Comunicació dels Espais Blaus*, amb l'objectiu d'impulsar una nova mirada col·lectiva cap al litoral vilanoví. En base a tot el coneixement recollit en el present document, es fa una proposta de com hauria de ser la seva essència.

El futur Pla d'Acció i Comunicació dels Espais Blaus de Vilanova i la Geltrú hauria de perseguir:

1. **Millorar el coneixement ciutadà sobre els Espais Blaus** i les actuacions de naturalització que s'hi han dut a terme.
2. **Fomentar el vincle emocional entre la ciutadania i el seu entorn litoral**, des d'una perspectiva de cura i responsabilitat compartida.
3. **Reduir les resistències i conflictes derivats dels canvis introduïts**, mitjançant la informació clara, la transparència i el diàleg.
4. **Incrementar la participació i implicació social** en accions de sensibilització i conservació dels Espais Blaus.
5. **Construir un relat positiu i inspirador** que doni valor a la biodiversitat, la resiliència climàtica i el paisatge com a béns comuns.

Relat, to i elements clau

El relat comunicatiu ha de partir d'un enfocament proper, emotiu i amb un clar vincle local. Cal reconèixer que hi ha hagut canvis en l'ús i l'aspecte de les platges, però posar el focus en tot allò que guanyem col·lectivament: biodiversitat, salut ambiental, paisatge, futur. Aquest relat no busca convèncer des de la imposició, sinó connectar des de l'empatia.

Les platges de Vilanova i la Geltrú són molt més que un espai per banyar-se: són espais blaus, fràgils i plens de vida, que connecten la ciutat amb el mar i que avui necessiten la nostra cura per continuar acollint totes les formes de vida.

El corriol camanegre hi fa niu, les dunes hi tornen a créixer i a omplir-se de vida, i nosaltres aprenem a compartir aquest territori amb respecte. Amb petits canvis a la manera de viure, moure'ns i gaudir de la platja, contribuïm a recuperar la biodiversitat i a fer front al canvi climàtic.

Recuperar la natura a les platges no és perdre espai, és guanyar futur.

A través d'activitats educatives, jornades de sensibilització i una nova mirada sobre la costa, et convidem a descobrir els espais blaus de Vilanova.

Són de tothom, i per a tothom. També per a qui no té veu.

Missatges clau

Recuperem el litoral per a totes les vides que l'habiten.

Aquest missatge central expressa el valor compartit dels Espais Blaus, posa en relleu la biodiversitat i el dret d'ús de totes les espècies —no només les humanes—, i facilita una nova mirada basada en la convivència, la corresponsabilitat i la cura del territori.

Altres missatges clau que acompanyen i desenvolupen aquest relat són:

- **Les platges són espais de biodiversitat, no només d'ús humà.** Recuperar i protegir el litoral permet que hi convisquin flora, fauna i persones de manera equilibrada i respectuosa.
- **Compartir l'espai amb la natura és possible i necessari.** Amb petits canvis en l'ús de les platges, podem garantir la continuïtat d'ecosistemes valuosos i fràgils.
- **Cada actuació té un propòsit: recuperar ecosistemes costaners que ens beneficien a totes.** Darrere de cada tanca, planta o cartell hi ha una aposta per la resiliència climàtica, la salut ambiental i el futur comú.
- **Vilanova aposta per un model costaner sostenible, amb futur.** Una ciutat que cuida el seu litoral és una ciutat que pensa a llarg termini, que aposta per la vida, la convivència i el benestar de totes les espècies.

Eslògan proposat

Platges vives, futur en blau

Aquest eslògan sintetitza, amb un to evocador i positiu, el relat comunicatiu del projecte. És breu, potent i fàcil de recordar, i connecta tres idees clau:

- “**Platges vives**” expressa la voluntat de recuperar i protegir la biodiversitat costanera. Les platges no són espais buits, sinó ecosistemes rics i fràgils que acullen vida, des de la flora dunar fins al corriol camanegre.
- “**Futur en blau**” evoca tant els **espais blaus** com una visió de futur sostenible, on la natura i les persones conviuen en equilibri. El color blau simbolitza el mar, la salut ambiental i l’esperança.
- El conjunt de l’eslògan transmet una **mirada transformadora**, que ens convida a pensar les platges no només com a llocs d’oci, sinó com a **territoris vius** que cal preservar per a les generacions futures.

Amb aquest missatge, es fa una **crida a la corresponsabilitat**, alhora que es reforça l’orgull local per un model pioner de gestió costanera que cuida el paisatge, la biodiversitat i la salut del litoral.

Elements visuals clau

Es proposa una identitat visual que segueixi el Manual d’Estil dels Espais d’Interès Natural de la Generalitat i, alhora, incorpori elements icònics del litoral vilanoví, com:

- El **corriol camanegre** i la **sargantana cua-roja**, com a espècies emblema.
- Els **pals i cordes** que delimiten les zones de protecció dunar, com a elements gràfics recurrents.
- Una **paleta cromàtica** vinculada als colors del mar, la sorra, la vegetació dunar i el blau del cel.
- Un **logotip adaptable** a xarxes i materials impresos, de forma quadrada, coherent amb l’estil institucional i amb capacitat per ser reconegut ràpidament.

To de comunicació

El to de tots els elements comunicatius ha de ser proper, emocional, basat en fets i beneficis col·lectius. Ha de transmetre *tranquil·litat, empatia i esperança*, però també donar informació clara, visual i transparent sobre el perquè de les actuacions. Les seves principals característiques han de ser:

- **To proper, respectuós i clar**, evitant tecnicismes i promovent el sentiment de pertinença i responsabilitat compartida cap al territori.

- **Missatges positius i empàtics**, que convidin a la col·laboració, més que a la prohibició. Per exemple: "Ajuda'ns a conservar aquest espai únic!" en lloc de "Prohibit sortir dels camins".
- **Idioma inclusiu i accessible**, tenint en compte la diversitat de visitants (edats, nacionalitats, nivells de comprensió del català/castellà, etc.). Es valorarà l'ús d'imatges o icones per reforçar els missatges en casos amb limitacions lingüístiques.
- Es proposa desenvolupar una **guia d'estil** breu que orienti sobre el to, vocabulari i estructuració dels missatges dels materials del servei.

Formats i elements comunicatius

Per garantir una difusió efectiva i diversa, es plantegen diversos formats i suports:

- **Vídeos breus** amb testimonis locals (pescadors, joves, famílies, entitats...) que expliquin com viuen i senten els Espais Blaus.
- **Infografies clares** i visuals amb dades i missatges directes, adaptables a xarxes i mitjans digitals.
- **Cartelleria i panells informatius**, cuidats estèticament, a peu de platja i espais públics.
- **Material creatiu** per a l'hostaleria i el comerç local (posagots, estovalles, embolcalls...) amb missatges breus i visuals.
- **Campanyes participatives**, on les persones puguin aportar fotos, frases, records o compromisos vinculats al litoral.
- **Accions comunicatives en moments clau** (festes majors, estiu, jornades ambientals) per fer créixer la visibilitat i la vinculació emocional.

A continuació, i a mode de resum, es mostra una taula amb una proposta de diferents línies d'acció comunicatives, els públics objectiu, els canals i possibles indicadors de seguiment:

LÍNIES D'ACCIÓ	ACCIONS ESPECÍFIQUES	PÚBLICS OBJECTIU	CANALS I FORMATS	INDICADORS DE SEGUIMENT
1. Informació clara, visual i accessible	<ul style="list-style-type: none"> - Microsite dels espais blaus - Fulletons i infografies - Senyalització informativa - Visibilització del CEM com a node de coneixement - Difusió de l'activitat i recerca de la universitat 	<ul style="list-style-type: none"> - Ciutadania general - Mitjans locals - Visitants - Estudiants 	<ul style="list-style-type: none"> - Web municipal - Xarxes - Cartelleria - Infografies - Aparadors digitals 	<ul style="list-style-type: none"> - Visites al web - Descàrrecues - Assistència a activitats - Mencions en premsa
2. Campanyes de sensibilització emocional i positiva	<ul style="list-style-type: none"> - Campanya de conscienciació "Viu el Blau" o lema equivalent - Vídeos curts a xarxes socials vinculades als Espais Blaus - Cartells amb missatges inspiradors pel passeig marítim - Promoure la campanya Estovalles pels Espais Blaus - Materials visuals per les guinguetes, comerços i escoles - Campanya per les bones pràctiques a la platja 	<ul style="list-style-type: none"> - Públic familiar - Joves - Turistes - Usuaris de platja 	<ul style="list-style-type: none"> - Xarxes socials - Punts de consum - Cartelleria - Formats creatius 	<ul style="list-style-type: none"> - Visualitzacions - Interaccions - Percentatge de record de campanya
3. Espais de diàleg i escolta activa	<ul style="list-style-type: none"> - Jornades de governança litoral - Jornada tècnica d'inici de temporada de cria del corriol per tècnics i professionals - Enquestes ciutadanes - Trobades obertes entre l'Ajuntament i sectors crítics - Impuls al Consell de Medi Ambient 	<ul style="list-style-type: none"> - Tècnics municipals - Entitats ambientals - Sectors econòmics i socials - Veïnat 	<ul style="list-style-type: none"> - Debats - Tallers - Sessions híbrides - Enquestes 	<ul style="list-style-type: none"> - Assistència - Propostes recollides - Valoració qualitativa

4. Visibilització d'agents compromesos	<ul style="list-style-type: none"> - Testimonis de voluntariat i entitats - Protagonisme dels actors relacionats amb els Espais Blaus a xarxes i actes - Col·laboració amb escoles, universitat i CEM - Reconeixements públics (ex. diploma "Guardians del Blau") 	<ul style="list-style-type: none"> - Voluntariat - Entitats - Escoles - Investigadors - Referents locals 	<ul style="list-style-type: none"> - Vídeos, - Entrevistes - Exposicions, - Xarxes, - Actes públics 	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'agents implicats - Tipus de difusió - Valoració dels protagonistes
5. Comunicació en xarxes i canals digitals	<ul style="list-style-type: none"> - Instagram, Facebook i TikTok - Concursos, reels, directes - Campanya "Sabies què?" sobre curiositats del litoral i el corriol - Newsletter periòdica sobre els espais blaus 	<ul style="list-style-type: none"> - Públic digitalment actiu - Joves - Comunitat educativa 	<ul style="list-style-type: none"> - Xarxes socials - Web - Mailing - Microsite temàtic 	<ul style="list-style-type: none"> - Seguiment - Interacció - Temps de visualització - Subscripcions
6. Presència als espais físics	<ul style="list-style-type: none"> - Panells informatius i tòtems - Estovalles i materials a les guinguetes - Punts d'informació mòbils a la platja (ex. carpa informativa) - Fira o punt blau dins d'esdeveniments locals 	<ul style="list-style-type: none"> - Usuaris de platja - Turistes - Ciutadania passejant 	<ul style="list-style-type: none"> - Material físic - Acció al carrer - Presència a festivals o fires 	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de punts instal·lats - Ús observat - Enquestes a peu de carrer
7. Aliances amb actors locals	<ul style="list-style-type: none"> - Activitats compartides amb el CEM (ex. <i>Remullades</i>) - Programes amb escoles i instituts - Implicació d'entitats i comerços - Col·laboració amb universitat (ex. estudiants d'ambientals, treballs de recerca, etc.) - Col·laboració amb entitats ambientals 	<ul style="list-style-type: none"> - Escoles - Entitats - Comerços - Universitat - CEM 	<ul style="list-style-type: none"> - Projectes co-creats - Activitats conjuntes - Jornades - Exposicions 	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'aliances - Accions realitzades - Valoració de col·laboradors

ANNEX

Model de preguntes de les entrevistes a agents clau

Seguidament, es presenten les preguntes que es van realitzar a les persones entrevistades dins del procés participatiu.

Entrevista semiestructurada a persones dels sectors d'interés

Bloc 1: Dades sociodemogràfiques

1. Nom de la persona entrevistada:
2. Rol/Ocupació/Entitat a la que pertany (és important que defineixi una mica la seva tasca en el seu dia a dia per entendre que fa i la seva relació amb el litoral)
3. Quina és la relació entre la teva posició i la gestió/conservació/ús del litoral?
4. Quins són els reptes que enfrontes en el teu dia a dia en quant a la protecció del litoral (**Àmbit recerca i associacions**)
5. Quins són els reptes que enfrontes en el teu dia a dia per garantir un equilibri entre la vostra activitat econòmica/ús de les platges i la protecció del litoral (**Àmbit privat i administratiu**)

Bloc 2: Estat de l'educació ambiental a Vilanova i la Geltrú

6. Quin nivell de consciència ambiental creus que té la ciutadania del municipi? En que ho notes? Posar exemples per cada sector:
 - Recerca: Millora de la tendència poblacional de les espècies vulnerables? Més o menys residus a les platges renaturalitzades?...
 - Privat: Residus a les platges, més demandes per realitzar activitats sostenibles o relacionades amb el coneixement litoral...
 - Associacions: Més o menys afiliats? Més o menys propostes envers la protecció del litoral?
 - Administració: Resposta de la ciutadania? Més o menys demandes de fomentar l'economia sense perdre el focus de la sostenibilitat...
7. Quines estratègies creus que són més efectives per involucrar a la ciutadania en la protecció del litoral? Posar exemples: Activitats d'educació ambiental, formació a escoles, promoció de llocs de treball relacionats amb el litoral, decrets i sancions a les males pràctiques a la platja, desenvolupament d'activitats que relacionin l'oci i la ciència...
8. Prioritza de l'1 al 5, essent 1 el més important i 5 el menys important els següents ítems:
 - Desenvolupament econòmic
 - Conservació del corriol camanegre
 - Renaturalització de l'hàbitat
 - Ús de les platges
 - Participació ciutadana
9. En quina mesura creus que les activitats que s'estan duent a terme estan alineades amb les necessitats de conservació que té Vilanova i la Geltrú? I amb les vostres pròpies necessitats? Tens alguna proposta o algun grup específic, temàtica o metodologia que trobis en falta?

Bloc 3: Percepció del problema del corriol camanegre i la naturalització dels espais blaus

10. Què opines sobre la importància de protegir al corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*)? EN FUNCIO DEL SECTOR ES PREGUNTA

11. Penses que les accions que s'estan portant a terme per protegir aquesta i altres espècies tenen en compte l'equilibri dels usos de les platges?

12. Què opines sobre la renaturalització de les platges? És necessari fer-ho? EN FUNCIO DEL SECTOR ES PREGUNTA

13. Penses que la renaturalització de les platges i la protecció d'espècies vulnerables del litoral pot portar problemes a les activitats humanes/econòmiques que es desenvolupen en aquests espais? Si es així, quins? Com ho solucionaries?

14. Creus que es necessària alguna modificació a la gestió que s'està fent actualment de les platges de Vilanova i la Geltrú? Si és així, quina?

Bloc 4: Gestió dels usos de les platges

15. Consideres que l'ús de les platges esta equilibrat entre sectors? Per què?

16. Creus que les mesures aplicades estan frenant el desenvolupament econòmic de la ciutat?

17. Com milloraries la gestió d'usos de les platges en general?

18. Tens algun comentari que t'agradaria que recollíssim en aquesta entrevista?

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Gerència de Serveis de Medi Ambient

*Comte d'Urgell, 187
Recinte de l'Escola Industrial
08036 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
[@AccioClimaDiba](https://twitter.com/AccioClimaDiba)*